

◆ آنچه در این شماره می خوانید:

- در آینده نزدیک خواهند گفت: چرا پول گندم کشاورزان را نقدی نمی دهید! (سر مقاله)..... ۱۰
- حکم عجیب و نامتعارف یک قاضی در استان گلستان (گزارش تحلیلی)..... ۱۲
- مجلس دهم؛ کمیسیون کشاورزی، دولت؛ مجلات کشاورزی (تحلیل سیاسی کشاورزی)..... ۱۳
- اندر حکایت «سینه چاکان» و «یقه دران» (تحلیل سیاسی کشاورزی)..... ۱۶
- تسهیل در فرآیند صدور مجوزهای کسب و کار اقتصادی..... ۱۸
- آیا علی محمد شاعری برای شهرت آمده است یا برای عسرت (تحلیل تاریخی)..... ۱۹
- سامانه مشخصات کود کشاورزی (گفتگوی اختصاصی)..... ۲۲
- تولید را کاهش ندهیم، وزن کشتار را کم کنیم (گفتگوی اختصاصی)..... ۲۶
- پایگاه خبری «اخبار کشاورزی» وارد جامعه کشاورزی می شود (گزارش خبری)..... ۲۸
- همایش روز شیلات ایران و فرانسه در تهران (گزارش خبری)..... ۲۹
- عقب گرد در تولید گوشت مرغ و زرمز واردات (تحلیلی اقتصادی)..... ۳۲
- اهمیت ایمنی گوساله‌ها در دو هفته اول تولد (مقاله علمی کاربردی)..... ۳۴
- بررسی اولویت بندی عوامل موثر بر قیمت گوشت قرمز (مقاله مطالعاتی، تحقیقاتی)..... ۳۶
- جدیدترین اخبار مرغدار در دنیا (خبری - ترجمه)..... ۴۱
- بحرانی جدید برای آب مملکت در راه است (گزارش تحلیلی خبری)..... ۴۴
- کشت مخلوط ارقام شبدر ایرانی (علمی مطالعاتی)..... ۴۶
- مایکروسافت، به کشورهای فقیر جهان مرغ هدیه می کند (خبری)..... ۴۸
- چگونه طول عمر مفید گوساله‌ها شیر را افزایش دهیم (علمی کاربردی - ترجمه)..... ۴۹
- برگزاری نهمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی (خبری)..... ۵۰
- گذر از رخسارهای کشاورزی (اخبار عمده ماه گذشته)..... ۵۲
- برخی مقالات ترجمه شده به انگلیسی..... ۵۴

سر مقاله

در آینده نزدیک خواهند گفت:
چرا پول گندم کشاورزان را نقدی نمی دهید؟

دیری نخواهد گذشت که جریان‌های فکری و تشکیلاتی ضد دولت روحانی، همین موضوع را تیتتر رسانه‌های خود خواهند کرد و با آب و تاب به دفاع از حقوق کشاورزان می‌پردازند و هر گونه تاخیر در پرداخت پول گندم کشاورزان را با تصویر، تشریح و توضیح انعکاس می‌دهند تا نتیجه بگیرند که دولت تدبیر و امید کفایت اداره مملکت را ندارد و در مسائل اقتصادی در منحصه‌ای رهایی ناپذیر گرفتار آمده است. چه بسا کشاورزان را نیز به اعتراض و اعتصاب و مقابله با دولت تحریک و تحریص نمایند و البته صدا و سیما نیز که در تمام تاریخ حیات خود به نسبت سایر مسائل و موضوعات، کشاورزی و کشاورزان مملکت را فراموش کرده است و تاریخ آن حکایت از غفلت‌های تاریخی بسیار نسبت به کشاورزی کشور داشته و دارد، گزارش‌های تصویری بسیاری از ...

ادامه در صفحه ۱۰

ماهنامه تحلیلی - کشاورزی

شماره انتشار بین‌المللی ISSN 1680-1350

صاحب امتیاز:

نشرآوران اقتصاد سبز

مدیر عامل مؤسسه نشرآوران اقتصاد سبز:

منصور انصاری

مدیر مسئول:

مهندس محسن بیژن‌پور

damparvaran_magazine@yahoo.com

دبیر هیات تحریریه:

منصور انصاری

ansari@damparvaran.com

زیر نظر هیات تحریریه

خبرنگار - دبیر سازمان آگهی‌ها:

حجت اله انصاری (جابری)

ویراستار و دبیر گزارش:

فرانک مسعودی

خبرنگاران:

عبدالحسین باخدا، سیاوش انصاری

محدثه بیگزاده، فاطمه شعبی

مترجم و خبرنگار:

مهدی رجول دزفولی

طراح، صفحه‌آرا و حروفچینی:

سیدعمار هاشمی

طراح جلد و آگهی رنگی:

حجت اله انصاری (جابری)

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:

چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه

ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۱۱۲۳۳۴

فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید

خیابان نادر - پلاک ۳۷ ساختمان مجله دامپرواران

تلفن: ۵۴ و ۵۳ و ۶۶۹۴۲۵۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳

همراه: ۰۹۱۲۱۳۸۶۱۲ جابری ۶۶۹۱۳۱۶۲

کدپستی: ۱۴۵۷۸۴۷۱

www.damparvaran.com

E-mail: damparvaran_magazine@yahoo.com

E-mail: damparvaran@damparvaran.com

در آینده نزدیک خواهند گفت؛

چرا پول گندم کشاورزان را نقدی نمی‌دهید!

نقدی گندم برای نهادها و شرکت‌های وابسته به آن به این سادگی هان نیست. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که امسال، حسب بارندگی‌های خوب و استفاده از بذور و شیوه‌های کشت مناسب توصیه و ترویج شده، حدود ۱۰ میلیون تن گندم در کشور تولید شود.

به رغم تنوع اقلیم، تولید این گندم و تحویل آن به انبارهای فنی و سیلوها در تمامی استان‌های کشور در یک فاصله ۴ و نیم ماهه اتفاق می‌افتد.

با یک محاسبه سرانگشتی، اگر وزارت جهاد کشاورزی، با تمامی ظرفیت خود از طریق سازمان تعاون روستایی، اتحادیه‌های تعاونی‌های روستایی و کشاورزی استانی، شرکت بازرگانی دولتی و پشتیبانی امور دام بخواهد ۱۰ میلیون تن گندم کشاورزان را خریداری کند، به حداقل ۱۳ هزار میلیارد تومان نقدینگی نیاز دارد که بابت خرید هر کیلوگرم گندم، به اضافه هزینه حمل و نقل و انباری رقمی حدود ۱۳۰۰ تومان می‌شود. منابع آگاه می‌گویند در این شرایط حداکثر توان نقدینگی دولت ۴ هزار میلیارد تومان است، آن هم نه یک باره و در ابتدای فصل برداشت و خرید گندم بلکه طی ۵ ماه آتی و البته به تدریج. طبق گفته همین منابع آگاه، حدود ۹ هزار میلیارد تومان باید از طریق ۶ بانک و حسب توصیه بانک مرکزی تامین

دیری نخواهد گذشت که جریان‌های فکری و تشکیلاتی ضد دولت روحانی، همین موضوع را تیتیر رسانه‌های خود خواهند کرد و با آب و تاب به دفاع از حقوق کشاورزان می‌پردازند و هرگونه تاخیر در پرداخت پول گندم کشاورزان را با تصویر، تشریح و توضیح انعکاس می‌دهند تا نتیجه بگیرند که دولت تدبیر و امید کفایت اداره مملکت را ندارد و در مسائل اقتصادی در محمضه‌ای رهایی ناپذیر گرفتار آمده است. چه بسا کشاورزان را نیز به اعتراض و اعتصاب و مقابله با دولت تحریک و تحریص نمایند و البته صدا و سیما نیز که در تمام تاریخ حیات خود به نسبت سایر مسائل و موضوعات، کشاورزی و کشاورزان مملکت را فراموش کرده است و تاریخ آن حکایت از غفلت‌های تاریخی بسیار نسبت به کشاورزی کشور داشته و دارد، گزارش‌های تصویری بسیاری از صف طولانی کامیون‌های تحویل گندم کشاورزان و اعتراض آنان به دیرپرداخت شدن پولشان تهیه و پخش خواهد کرد. همین که دولت اعلام کرده است «امسال گندمی وارد نمی‌شود و به مرز خوداتکایی در گندم رسیدیم»، برای اینکه مخالفان را تهییج کند که زهر در کام دولت بریزند کافی است، اما موضوع تامین نقدینگی برای دولت و به دنبال آن وزارت جهاد کشاورزی و خرید

شود که کاری ساده نخواهد بود و حداقل ۶ تا ۷ ماه طول می‌کشد. از سوی دیگر دولت می‌بایست گندم را با هدف حمایت از مصرف‌کنندگان هر کیلو ۶۰۰ تومان در اختیار کارخانجات آرد قرار دهد. بنابراین کمبود نقدینگی مزمین دولت که از سه سال پیش به انحای مختلف آغاز شده و همچنان ادامه دارد موجب خواهد شد پول گندم کشاورزان به تدریج و با فاصله تامین شود که بار عمده و اساسی آن بر دوش بانک کشاورزی خواهد بود.

این یک مشکل ملی است اما متأسفانه رسانه‌هایی که دنبال فرصت می‌گردند بدون اشاره به این تنگناها سوژه را از بُعد منفی و ناتوانی دولت منعکس می‌کنند. در مقابل، وزارت جهاد کشاورزی هم که بودجه و اعتبارات کافی برای تبلیغ و ترویج استدلالی و رویارویی با پدیده‌ای که در آینده رخ می‌دهد را ندارد تا افکار عمومی کشاورزان و مردم را متوجه تنگناهای دولت و تلاش شبانه روزی برای حل این تنگناها بنماید، موجب می‌شود اینچنین تبلیغات سوء از جانب مخالفان که مترصد فرصت هستند، کشاورزان و مردم را نسبت به وزارت جهاد کشاورزی و دولت بدبین کند.

از سوی دیگر راهبرد تبلیغ و اقناع وزارتخانه با کمترین بودجه، که منبعث از نوع نگرش خاصی است و در شرایط کنونی کاربرد ندارد، وضعیتی بلاذفاع برای این وزارتخانه فراهم آورده و این موضوع که بارها تکرار شده است باز هم به زودی در مورد گندم و کشاورزان گندم‌کار تکرار خواهد شد.

این در حالی است که روابط عمومی توانمند وزارتخانه با دست خالی و البته تلاش شبانه روزی همکاران این نهاد به اشکال مختلف و شیوه‌های متنوع اطلاع رسانی می‌کوشد دستاوردهای این وزارتخانه که در اقتصاد مقاومتی جایگاه شایسته‌ای کسب کرده است را در میان افکار عمومی منعکس کند، اما باید گفت، وقتی که افکار عمومی بخش و یا مردم و مصرف‌کنندگان، به دلیل عدم وجود بودجه کافی برای روشنگری، در جریان بحث‌های

استدلالی، اقناعی و تشریحی و ریشه‌یابی اتفاقات و تنگناها قرار نگیرند، هیاهوهای خبری که می‌خواهند بگویند دولت کفایت سیاسی، اقتصادی لازم در عرصه کشاورزی یا موارد دیگر را ندارد حاکم بر افکار مردم می‌شوند.

یادمان نرود اتفاقاتی چون امحاء سیب زمینی، سقوط قیمت گوشت مرغ و تخم مرغ و با فاصله اندک، هیاهوهای افزایش قیمت گوشت مرغ و تخم مرغ، گرانی نان و ده‌ها بحث دیگر که می‌شد از قبل افکار مردم را نسبت به چرایی آنها مطلع کرد، کم ضربه نزدند!

به واقع، در مقابل کمبود بودجه برای راهبرد تبلیغ و اقناع و اطلاع رسانی استدلالی، تشریحی وزارتخانه، کسانی که از زاویه سیاسی کاری و تضعیف دولت مشکلات را مطرح می‌کنند، با تبلیغات گسترده و قدرت هنگامت مالی خواهند گفت دولت نه توان حمایت از مصرف‌کنندگان کالاهای کشاورزی را دارد و نه حتی کشاورزان و تولیدکنندگانی که قوت لایموت مردم را تهیه می‌کنند. وزارتخانه در شرایط کنونی دست کم باید وارد یک بحث استدلالی متقن شود که اثبات نماید سرریز یکباره ۱۳ هزار میلیارد تومان نقدینگی، بر فرض موجود بودن، موجب تورم در بازار می‌شود و در کنار آن با درج مقالات متعدد به نقش دوران ساز اقداماتی که در عرصه ثبت بالغ بر ۳ هزار نوع کود و کلینگ و تامین به موقع آن، تحول در عرصه کشت نشاء و درختچه‌ها و نهال‌های پربازده و مهم‌تر از همه این‌ها، تامین ۳ هزار میلیارد تومان نقدینگی برای دگرگونی در ناوگان مکانیزاسیون کشاورزی کشور و موارد متعدد دیگر اشاره کند. وقتی که اعتبارات لازم برای انعکاس حجم انبوه کارها و اقدامات تحول‌ساز انجام شده توسط وزارتخانه تامین نمی‌شود، تردیدی نیست تیتراهای هدایت شده از سوی مخالفان طی هفته‌های آینده، برنده میدان جلب افکار عمومی در برابر دولت روحانی و از دریچه کشاورزی خواهد بود.

منصور انصاری

حکم عجیب و نامتعارف یک قاضی در استان گلستان؛

توقیف شبانه ۱۰۰۰ رأس دام شیری و تخلیه آنها از یک دامداری

در شرایطی که طبق رهنمودهای کلی، اقتصاد مقاومتی درون زادر عرصه تولید به ویژه تولید محصولات دام و طیور و کشاورزی به دلیل ایجاد امنیت غذایی پایدار، اصلی مهم و تعیین کننده در عرصه اقتصاد کشور به شمار می رود و تقریباً تمامی مسوولان مملکت اعم از قوای سه گانه و سایر نهادها بر آن تاکید دارند، شاهد هستیم حسب حکم یک دادگاه بر مبنای یک اختلاف مالی، بیش از هزار رأس دام سنگین نژاد هلشتاین از ذخایر کمیاب ژنتیکی کشورمان که از کانادا وارد شده بود بابت تسویه بدهی از دامداری کشت و دام تکنام گلستان، شتاب زده و بدون رعایت قواعد و استانداردها حفظ و ایمنی دام ها با کامپیون از دامداری تخلیه و به نقطه نامعلومی انتقال یافتند. گفته می شود تعدادی از این دام ها آبستن و در آستانه وضع حمل بوده اند، کما اینکه شش دام حین حمل و در مراحل اولیه اجرای این حکم زایمان کرده اند، و از سوی دیگر از آنجا که تعدادی از این دام ها، اصطلاحاً حذفی (فاقد بهره وری لازم) بوده اند و همان شب روانه کشتارگاه می شوند، اخباری مبنی بر کشتار بی رحمانه ۱۰۰۰ رأس دام هلشتاین آبستن شیری در خبرگزاری ها انعکاس یافت که طی تماسی با معاونت امور دام استان گلستان، ایشان این خبر را تکذیب کرد.

این دام های شیری که غالباً در شکم های دوم و سوم زایش بودند، حداقل تا ۷ سال آینده می توانستند بهره وری در تولید مثل داشته باشند و تلیسه آنها نیز در سال های گذشته توسط احمد قلندری مدیر و صاحب شرکت «کشت و دام تکنام گلستان» و از میان تعداد کثیری دامداری معتبر کانادایی و ذخایر ژنتیکی ممتاز این کشور سلکسیون (گزینش اصلح) و

مبنی بر کسر اموال به صورت تخلیه ۱۰۰۰ رأس دام شیری از یک دامداری که خود گنجینه ای ژنتیک به شمار می رود نامتعارف، یکسویه نگر و غیر دور اندیشانه تا آنجاست که بدون تردید، استاندار استان گلستان، مدیریت سازمان جهاد کشاورزی استان، وزیر جهاد کشاورزی و فراتر از آن دولت تدبیر و امید به آن افتخار نخواهند کرد زیرا ضایعه ای برای کشاورزی و دامپروری استان گلستان و حتی کشور است. این رخداد غم انگیز همچنین نشانه ای از مظلومیت بی انتهای بخش کشاورزی، کمبود شدید نقدینگی در آن و نابسامانی وضع تولیدکنندگان شیر و گوشت قرمز و گوشت مرغ و تخم مرغ است که به اشکال مختلف و در اقصی نقاط کشور، ورشکسته، بدهکار و فراری می شوند. کم نیستند مرغدارانی که حکم توقیف و جلب واحدهای مرغداری آنها در موارد بسیاری صادر شده و اخبار آن مرتباً به گوش می رسد.

با هوایمایی در چند مسیر پروازی و در شرایط تحریم ها وارد کشور شده بود این دام ها منبعی قابل اتکا برای تکثیر و تولید نژادهای ممتاز شیری و گوشتی به شمار می رفتند و در عین حال تمامی مقامات مرتبط از وجود آنها در کشور به عنوان یک دستاورد ملی و اقدام افتخار آفرین یاد می کردند.

حکم دادگاه فوق الذکر مبنی بر توقیف دام های دامداری شرکت «کشت و دام تکنام گلستان»، تا آنجا حاد، غیر متعارف و خطرناک بوده است که رییس سازمان جهاد کشاورزی استان طی نامه ای در ۹۵/۱/۳۱ از رییس دادگستری استان تقاضای کند جلوی اجرای این حکم را به این دلیل که این دام ها جزو سرمایه ملی و بیت المال به شمار می روند و توقیف، بازداشت، جابجایی و نگهداری آنها به عنوان حیوانات حساسی که به مراقبت ویژه نیاز دارند، اقدامی غیر عملی و خطرناک است، بگیرد. رییس دادگستری نیز نامه ای به قاضی پرونده برای درک ابعاد مسئله ساز این حکم ارسال می دارد که متأسفانه نتیجه ای حاصل نمی شود. در واقع حکم قاضی دادگاه

مجلس دهم؛ کمیسیون کشاورزی؛ دولت؛ مجلات تخصصی کشاورزی و صنایع غذایی

از دیرباز به ویژه درست یکی دو سال بعد از ادغام دو وزارت کشاورزی و جهاد سازندگی در سال‌های اول دولت هفتم موسوم به اصلاحات، یعنی بیش از ۱۷ سال قبل، مجلات تخصصی بخش کشاورزی و صنایع غذایی در جستجوی تنظیم رابطه‌ای مشخص و تعریف شده با وزارتخانه تازه شکل گرفته به نام وزارت جهاد کشاورزی بوده‌اند، وزارتخانه‌ای که از میان مناقشات مختلف دیدگاهی در مورد ساختار کشاورزی کشور شکل گرفت. مجری این اقدام مهندس حجتی بود، وزیر کنونی این وزارتخانه در دولت یازدهم. در آن زمان دکتر کلانتری که رابطه و مناسبات بسیار خوبی با مطبوعات به ویژه مجلات محدود کشاورزی آن زمان داشت کنار رفت و مهندس حجتی کنونی با تخصص معدن و سابقه فعالیت در جهاد سازندگی به خصوص در عرصه‌های جنگ تحمیلی در مسیر کشاورزی کشور قرار

گرفت و با انجام کم مناقشه و کم سرو صدادر جابه‌جایی ۲۵۰۰ مدیر و مسئول و کارمند ارشد در این دو وزارتخانه، تخصص و توانایی خود را به عنوان وزیری با توانایی‌های تشکیلاتی و نه الزاماً کشاورزی و دامپروری، از نیمه دوم دولت هفتم و چهار ساله دوم دولت هشتم یعنی خاتمی اثبات کرد. اینکه از حدود ۶ سال وزارت مهندس حجتی بر وزارتخانه ادغام شده جهاد کشاورزی، در عرصه کشاورزی

نگارنده این سطور، نه در جایگاه رئیس هیات مدیره انجمن صنفی مطبوعات کشاورزی و صنایع غذایی، بلکه به عنوان نویسنده‌ای که بالغ بر ۲۶ سال در عرصه اقتصاد سیاسی و کشاورزی مطلب نوشته‌ام، طرح تخصیص ۲ درصد از بودجه ترویج کشاورزی تحت عنوان ترویج نظری، که در آبان ماه ۱۳۹۲ با مهر و امضاء بالغ بر ۳۵ نشریه به مهندس حجتی ارائه دادیم و اکنون در بایگانی رئیس دفتر ایشان خاک می‌خورد را پیگیری خواهم کرد و این بار از کمیسیون کشاورزی شکل گرفته مجلس خواستارم به آن توجه کند و به صورت ماده واحده‌ای به تصویب برساند

در مقابل استدلال مخالفان محافظه کار سنت گرا که ترویج نظری رافقظ دولتی می بینند و یامی گویند این مجلات تیراژ ندارند، لذا تلاطم در آنها باشد مدفون می شود و بی ارزش هستند، باید گفت: در دنیای کنونی تیراژ دیگر خالی از معناست. کافی است فکر، مفهوم و یا ایده ای نو به صورت تخصصی تدوین، ثبت و نوشتاری شود، آنگاه به اشکال مختلف و به نحو حیرت آوری پخش و تکثیر می شود. اما همین آقایان که اصرار دارند بگویند مجلات تخصصی بخش کشاورزی منشاء اثر نیستند، در مقابل کوچکترین انتقاد، حتی از نوع مشفقانه آن واکنش نشان می دهند و به شدت نگران می شوند

و یا برنامه ریزی و سیاست گذاری چه بر جا ماند و اثرات ماندگار این دوران در حوزه تولید چیست، سرفصل بررسی و ارزیابی تاریخی دیگری است، همین بس که در دوران مسئولیت ایشان، فقط یک سال به خود کفایی کمی و نه پایدار در عرصه گندم رسیدیم و این خود کفایی تاکنون به رغم آمار سازی های بعدی و بسیار، هرگز تکرار نشد بلکه بر اساس نظرات بسیاری از کارشناسانی که هم اکنون در دوره وزارت فعلی ایشان و در سطوح بالا انجام وظیفه می کنند این یک سال خود کفایی گندم موجب کاهش میزان تولید سایر محصولات زراعی از جمله جو گردید و پایدار نماند. اگر از این بحث کوتاه به عنوان یکی از شاخص های مطرح فعالیت های مهندس محمود حجتی در عرصه کشاورزی بگذریم، به بحث اصلی این نوشته یعنی رابطه مهندس حجتی با مطبوعات، به ویژه مجلات ماندگار کشاورزی می پردازیم. باید گفت در حدود ۶ سال وزارت مهندس حجتی، به دلایلی که ذکر همه آنها در این نوشته جایز نیست، هیچ تحول قابل احصا و ماندگاری در رابطه با مجلات تخصصی بخش کشاورزی حاصل نشد. به عبارتی ایشان هرگز به این باور نرسید که می تواند از این ظرفیت بالفعل در حوزه نظری و تاثیر گذاری بر سایر بخش های اقتصادی و مسئولان تصمیم گیر و تصمیم ساز کشور بهترین بهره برداری را برای توسعه کشاورزی داشته باشد. آنچه که بود خبرهای زودگذر، روزمره و ناپایدار بود، کما اینکه هرگز سعی نکرد بخشی از پیامها

یا سیاست ها و برنامه های خود را به صورت مشروح، استدلالی و اقناعی برای ثبت و ضبط در تاریخ با چند مجله تخصصی که دنبال این مباحث بودند در میان بگذارد.

مهندس حجتی حتی به طرح مشروح و جامع پیشنهادی توسط یکی از مجلات تخصصی آن زمان یعنی دولت اصلاحات، مبنی بر تخصیص ۲ درصد از بودجه ترویج کشاورزی تحت عنوان ترویج نظری که می توانست مجلات تخصصی جدی و مجلات کشاورزی بخش خصوصی را از نظر محتوا و مضمون متحول کند، کوچکترین توجهی نکرد؛ مهندس حجتی حتی بعد از دولت هشتم که به بنیاد مستضعفان رفت یا به کار کشاورزی برای خود پرداخت

باید گفت در حدود ۶ سال وزارت مهندس حجتی، به دلایلی که ذکر همه آنها در این نوشته جایز نیست، هیچ تحول قابل احصا و ماندگاری در رابطه با مجلات تخصصی بخش کشاورزی حاصل نشد. به عبارتی ایشان هرگز به این باور نرسید که می تواند از این ظرفیت بالفعل در حوزه نظری و تاثیر گذاری بر سایر بخش های اقتصادی و مسئولان تصمیم گیر و تصمیم ساز کشور بهترین بهره برداری را برای توسعه کشاورزی داشته باشد. آنچه که بود خبرهای زودگذر، روزمره و ناپایدار بود، کما اینکه هرگز سعی نکرد بخشی از پیام ها یا سیاست ها و برنامه های خود را به صورت مشروح، استدلالی و افتناعی برای ثبت و ضبط در تاریخ با چند مجله تخصصی که دنبال این مباحث بودند در میان بگذارد

و در شرایطی که فرصت کافی داشت هرگز رابطه ای عمیق یا حتی سطحی با هیچکدام از رسانه های پیشین یا مطبوعات تخصصی برای حمایت از آنها یا اعلام نظر، دفاع از کیان کشاورزی یا حساسیت برای مقابله یا تائید این و آن اقدام کشاورزی در دولت نهم و دهم از خود نشان نداد، فقط یک بار، و آن هم شاید از سر ناگزیری یک مصاحبه مطبوعاتی با یکی از روزنامه های جناحی انجام داد. این نشان می دهد مهندس حجتی، کشاورزی را فقط در عمل و اجرا می بیند. با این توصیف و با توجه به باقیمانده حدود یک سال از فعالیت دولت یازدهم، خوب است گفته شود که انجمن نشریات تخصصی بخش کشاورزی در همان ابتدای کسب رای اعتماد ایشان از مجلس و در اولین و آخرین جلسه ای که به قولی حسب تقاضای خانه کشاورز با بخش عمده ای از اعضای این انجمن برگزار کرد، همان طرح ۱۵ سال پیش مبنی بر تخصیص ۲ درصد از بودجه ترویج با عنوان گسترش ترویج نظری در مجلات تخصصی بخش کشاورزی را ارائه دادند که تاکنون کوچکترین جوابی به آن داده نشده است. گفتنی است همین طرح، پیش از این به خانه کشاورز برای دفاع از موجودیت مجلات کشاورزی و همچنین ارجاع به کمیسیون کشاورزی مجلس داده شده بود که انجام شد ولی کارشناسان این کمیسیون تاکید کردند با وجود قانون افزایش

بهره وری نیازی به تصویب ماده واحده ای برای گسترش آموزش و ترویج نظری توسط بخش خصوصی در حوزه کشاورزی نیست زیرا با تفسیر تبصره های ۲ و ۳ ذیل ماده ۱۸ این قانون، امکان تصویب آئین نامه ای که دامنه شمول آن به نشریات تخصصی بخش کشاورزی تسری یابد به راحتی امکان پذیر است. جالب تر آنکه در بند ج تبصره ۳ این ماده قانونی تصریح شده حداکثر ظرف ۳ ماه آیین نامه مربوط به این ماده و ضوابط آن به تصویب هیات وزیران برسد و اجرا شود، ولی حالا که ۴ سال از ابلاغ این قانون گذشته هنوز دو دولت دهم و یازدهم این بند را اجرایی نکرده اند. آنچه که از یک وزیر به یادگار می ماند مصداقی همچون این پیشنهاد است و امادر مقابل استدلال مخالفان محافظه کار سنت گرا که ترویج نظری را فقط دولتی می بینند و یا می گویند این مجلات تیراژ ندارند، لذا اطلاعات هم در آنها باشد مدفون می شود و بی ارزش هستند، باید گفت؛ در دنیای کنونی تیراژ دیگر خالی از معناست. کافی است فکر، مفهوم و یا ایده ای نوبه صورت تخصصی تدوین، ثبت و نوشتاری شود، آنگاه به اشکال مختلف و به نحو حیرت آوری پخش و تکثیر می شود. همین آقایان که اصرار دارند بگویند مجلات تخصصی بخش کشاورزی منشاء اثر نیستند، در مقابل کوچکترین انتقاد، حتی از نوع مشفقانه آن واکنش نشان می دهند و به

شدت نگران می شوند. به هر حال این دولت همچون سایر دولت ها، پس از این دوره یا دوره بعدی می رود، کما اینکه مجلس قبلی نیز رفت و اینک با مجلس دهم و کمیسیون کشاورزی جدیدی مواجه هستیم، ولی این مجلات هستند که می مانند و البته هنوز تکلیف این پیشنهاد سازنده برای تقویت کشاورزی کشور روی کاغذ مانده است. نگارنده این سطور نه در جایگاه رئیس هیات مدیره انجمن صنفی مطبوعات کشاورزی و صنایع غذایی، بلکه به عنوان نویسنده ای که بالغ بر ۲۶ سال در عرصه اقتصاد سیاسی و کشاورزی مطلب نوشته ام، این طرح که در آبان ماه ۱۳۹۲ با مهر و امضاء بالغ بر ۳۵ نشریه به مهندس حجتی ارائه دادیم و اکنون در بایگانی رئیس دفتر ایشان خاک می خورد را پیگیری خواهم کرد و این بار از کمیسیون کشاورزی شکل گرفته مجلس خواستارم به آن توجه کند و به صورت ماده واحده ای به تصویب برساند. البته به زودی با مصوبه هیات مدیره انجمن هم به اشکال دیگر موضوع را دنبال خواهیم کرد زیرا بعید به نظر می رسد مهندس حجتی که اصولا چندان باوری به رسانه های تخصصی بخش کشاورزی ندارد، در سال های آخر وزارتش در دولت یازدهم از خود یادگاری در این زمینه برجای بگذارد.

جمع بندی نشست ماهیانه مجله دامپروان

اندر حکایت «سینه چاکان» و «یقه دران»

تحقیقات برنج به احداث فرودگاه انجام می‌دهد که وزیر هم با صراحت می‌گوید: «تا وقتی که اینجانب وزیر هستم با چنین موضوعی، یعنی اختصاص این زمین برای فرودگاه موافقت نخواهم کرد». این ماجرا در ادامه به روز حادثه می‌انجامد؛ به عبارتی در صحن علنی مجلس، یوسفیان ملا خود را به آقای می‌رساند و ضمن گلایه از ایشان که چرانزد وزیر سکوت کردی و دفاع نکردی، گویا کلمه‌ای نامناسب یا ناسزایی می‌گوید که عصبانیت شدید آقای می‌را بر می‌انگیزد؛ بقیه حکایت را همگان به خوبی می‌دانند. این حکایت ساده می‌توانست به واکنشی آنچنانی نینجامد، ولی انجامید. جامعه مطبوعاتی و اجتماع سیاسی خبر

موافقت می‌کنیم؛ در واقع گویا آقای وزیر راه موضوع را به سهل ممتنع یا امر محال محول می‌کند زیرا او نیز می‌داند که امکان پیدا کردن زمینی وسیع و مناسب و یکپارچه برای احداث یک فرودگاه در اطراف آمل دشوار است. ایشان حتی نمی‌گویند که برپایی واحداث چنین فرودگاهی توجیه اقتصادی ندارد زیرا به فاصله کمتر از ۴۵ دقیقه رانندگی می‌توان از فرودگاه شهر همجوار استفاده کرد. لذا «یوسفیان ملا» نماینده مردم آمل و لاریجان در مسیر انجام این وعده، از طریق «خلیل آقای می» معاونت پارلمانی وزارت جهاد کشاورزی، ملاقاتی با مهندس حجتی جهت جلب موافقت ایشان برای اختصاص یک زمین چند هکتاری

آنچه که موجب یقه درانی و سینه چاکی در صحن علنی مجلس و در مقابل دوربین‌های متعدد خبری و در نتیجه انعکاس گسترده‌تر در داخل و خارج و در میان شبکه‌های اجتماعی گردید حکایتی ساده دارد و از آن قرار است که «عزت اله یوسفیان مُلا» نماینده مردم آمل و لاریجان که به مردم این خطه قول احداث یک مسیر جاده‌ای و فرودگاهی اختصاصی در این شهر داده بود، برای قطعی کردن این قول نزد وزیر راه می‌رود. گفته می‌شود «دکتر عباس احمد آخوندی» وزیر راه و شهرسازی نیز بی‌آنکه موضوع را تجزیه و تحلیل کند و به دلایل کارشناسی برای انجام یا عدم انجام آن استناد جوید، می‌گوید: شما زمینش را پیدا کن، ما

زده ماهم این رخداد را به صورت گسترده انتشار دادند و به ریشه‌ها نپرداختند، کسی هم تحلیلی ارائه نداد که چرا موارد متعددی از این دست به اشکال مختلف پیش می‌آید، این اتفاقات منبعث از چه نوع دیدگاهی است، چرا یک نماینده مجلس فکر می‌کند بر دولت ارجح است و هر چه بگوید باید انجام شود، یا چرا دولت نمی‌خواهد هر چه که یک نماینده در یک حوزه انتخابیه تقاضای کند را انجام دهد و قس علیهذا. برای درک عمیق‌تر این تضاد اجتناب ناپذیر اما متعارف و معمولی باید گفت، وقتی یک نماینده مجلس روی صندلی سبز قرار می‌گیرد، الزاماً می‌بایست منافع حوزه انتخابیه خود را از دریچه منافع کلان کشور یعنی درک موقعیت، محدودیت‌ها و شرایط دولت و نظام ببیند، اما بعضی از نمایندگان با تعبیر و تفسیر نادرست از اصل پذیرفته شده «مجلس در راس امور است»، چنین تصور می‌کنند که نماینده یک حوزه انتخابیه، مثلاً با جمعیت ۶۰ تا ۷۰ هزار نفر، که با کسب ۳۰ تا ۴۰ درصدی آرا به مجلس راه یافته است هم در راس همه چیز از جمله دولت است؛ دولتی که در یک انتخابات سراسری بالغ بر ۱۷ میلیون رای آورده است! این نگرش بر این است که مجلس در تمام زمینه‌ها و از جمله برای دولت می‌تواند تعیین تکلیف کند، اما اینکه «مجلس در راس امور است»، منظور کلیت مجلس است نه جزئی از آن و یا هر نماینده در هر نقطه کشور. باید گفت در حوزه اجرایی امور، نقطه تلاقی مردم، نمایندگان و دولت، منافع ملی است و فصل الخطاب حل تمام تضادها و اختلاف نظرهای اجتناب ناپذیر نیز همانست که بر منافع ملی تکیه کنیم؛ کما اینکه آشکار است اگر مرزهای

کشور مورد تعدی و تجاوز قرار گیرد، دولت تمامی جناح‌های مجلس و نهایتاً ملت (چه موافق و چه مخالف)، بی‌آنکه از خود سوال کنند تمایزها و تفاوت‌هایشان در عرصه دیدگاهی با دولت یا حاکمیت چیست، برای دفاع و دفع تجاوز آماده می‌شوند.

اگر بخشی از این اصول را بپذیریم، در تحلیل موضوع «یقه‌دران و سینه چاکان» و تقاضای نماینده‌ای که می‌خواهد پاره‌ای از

وقتی یک نماینده مجلس روی صندلی سبز قرار می‌گیرد، الزاماً می‌بایست منافع حوزه انتخابیه خود را از دریچه منافع کلان کشور یعنی درک موقعیت، محدودیت‌ها و شرایط دولت و نظام ببیند، اما بعضی از نمایندگان با تعبیر و تفسیر نادرست از اصل پذیرفته شده «مجلس در راس امور است»، چنین تصور می‌کنند که نماینده یک حوزه انتخابیه، مثلاً با جمعیت ۶۰ تا ۷۰ هزار نفر، که با کسب ۳۰ تا ۴۰ درصدی آرا به مجلس راه یافته است نیز در راس همه چیز از جمله دولت است؛ دولتی که در یک انتخابات سراسری بالغ بر ۱۷ میلیون رای آورده است!

تن پاره پاره کشاورزی و زمین‌های زراعی کشور را وسیله‌ای برای جلب آرای بیشتر حوزه انتخابیه اش بکند، برایمان آشکارتر می‌شود.

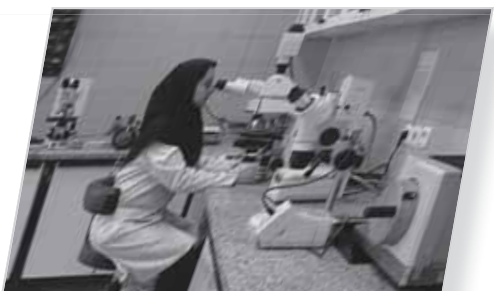
بر همین اساس و منبعث از همین دیدگاه است که گفته می‌شود وقتی نماینده‌ای بر صندلی سبز مجلس نشست نباید منافع

ملی را برای حوزه انتخابیه خود مثله کند. فرض کنیم بخشی از مردم، در خطه‌ای از این سرزمین پهناور و گونه‌گون از نظر زبان، گویش، فرهنگ و موقعیت جغرافیایی خواستار خودمختاری و یا مسائلی از این دست باشند؛ آیا نماینده آن حوزه انتخابیه مجاز است در یک فضای احساسی و با فرض دفاع از مردم، بر موضع آنان در مقابل دولت یا حاکمیت پافشاری کند؟

رعایت چنین اصولی کلی تا حدود زیادی شاخص‌های قضاوت را برای ما آشکار می‌سازد که به ورطه حمایت یکسویه از دولت، یک معاون وزیر یا جانبداری از نماینده یک حوزه انتخابیه که حتی برای رفاه حال مردم حوزه خود مطالبه‌ای به میان می‌آورد سوق داده نشویم. اصرار و تقاضای غیر کارشناسی برای تبدیل ۴۰۰ هکتار زمین متعلق به بخش کشاورزی برای تحقیقات ارقام برنج به یک فرودگاه نیز، از نظر ماهیت با آنچه که در فوق گفته شد نزدیک به هم است. گفته شده از این زمین استفاده بهینه نمی‌شود ولی این دلیلی بر تبدیل آن به فرودگاه نیست، ضمن اینکه این نماینده حق دارد در جایگاه خانه ملت، وزیر را به این دلیل که چرا از این زمین وسیع استفاده بهینه نمی‌شود مورد پرسش و استیضاح قرار دهد؛ ولی تهدید و تقابل جویی، ظن منافع شخصی، حتی در قالب جلب آرای بیشتر را افزون می‌سازد؛ کما اینکه وقتی خبرنگاری از ایشان علت این تقابل را جویا می‌شود، با شیوه‌ای نه چندان صادقانه می‌گوید؛ به خاطر واردات برنج است!

جمع‌بندی تحریریه مجله دامپروان

تسهیل فرآیند صدور مجوزهای کسب و کار در وزارت جهاد کشاورزی کلید خوره

محمد خالدي مدير كل دفتر امور اقتصادي وزارتخانه ضمن اعلام خبر فوق افزود: در فاز سوم از اجرای قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ تلاش می‌کنیم ضمن شناسایی درست فرآیندهای اخذ مجوز کسب و کار در بخش کشاورزی، فرآیندهای غیر ضروری را حذف کنیم که کار ساده‌ای نیست. وی هدف از اجرای این فاز را تسریع و تسهیل انجام فرآیند صدور مجوز برای انجام یک فعالیت و یا کسب و کار در حوزه کشاورزی و در نهایت رضایت بخش خصوصی عنوان کرد.

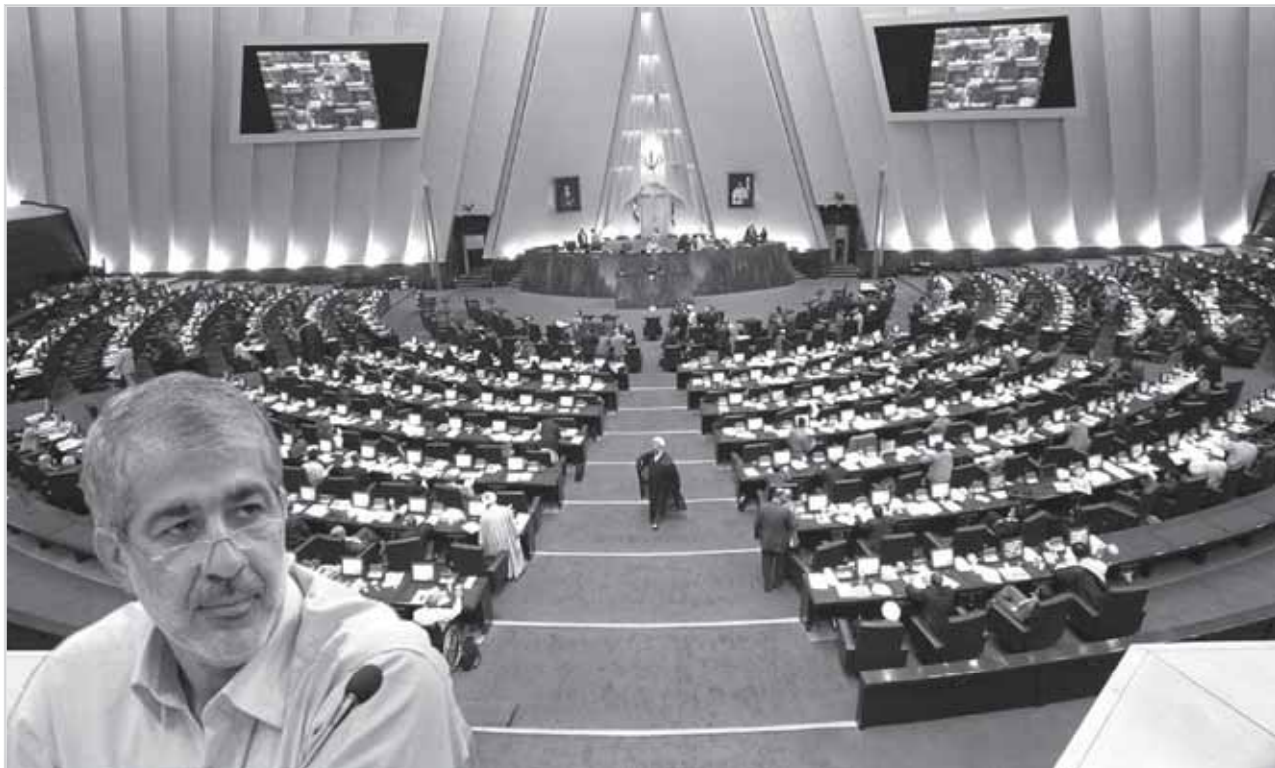
محمد خالدي خاطر نشان کرد: پس از تاکید سیاست مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، مادر نخستین فاز که در سال ۹۳ آغاز شد، مجوزهای کسب و کار در زیر بخش‌های مختلف کشاورزی را احصا کردیم و در فاز دوم نیز تجمیع، ادغام و حذف مجوزهای غیر ضروری انجام گرفت که در نهایت ۹۶ مجوز کسب و کار بخش کشاورزی تعیین و توسط هیات مقررات زدایی مستقر در وزارت اقتصاد و امور دارایی تصویب شد.

وی ادامه داد: از این ۹۶ مجوز، ۲۲ مورد مربوط به امور تولیدات دامی، ۳۰ مورد دامپزشکی، ۱۱ مورد جنگل، مرتع و آبخیز داری، ۱۱ مورد تعاون روستایی، ۶ مورد شیلات، ۴ مورد بازرگانی، ۵ مورد حفظ نباتات، ۴ مورد تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ۲ مورد امور اراضی و یک مورد باغبانی است.

شاپور محمدی، معاون اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز در این باره گفت: در وزارت جهاد کشاورزی اقدام‌های موثری برای حذف مجوزهای غیر ضروری کسب و کار در زیر بخش‌های مختلف انجام شده به طوری که ظرف یک سال و نیم گذشته، تعداد این مجوزها از ۴۴۴ مورد به ۹۶ مورد رسیده است که به مردم و فعالان این حوزه کمک خواهد کرد.

وی اظهار داشت: با الکترونیکی سازی ممکن است زمان فرآیندها کوتاه نشود، اما سرعت را افزایش می‌دهد و هدف نهایی ما نیز کوتاه کردن زمان صدور مجوز کسب و کار است.

آیا علی محمد شاعری برای شهرت آمده است یا برای عُسرت کشاورزی کشور؟

رشته دکترا فارغ التحصیل می شود. در همین ایام یعنی در فاصله سال‌های ۱۳۵۸ که وارد جهاد سازندگی می شود تا مدیر کل منابع طبیعی استان گلستان، معاونت جهاد سازندگی مازندران، قائم مقام رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور در ستاد شمال (چالوس)، شهردار منطقه ۲۲ تهران و رئیس محیط زیست شهرداری تهران، توأمان مشغول تحصیل بوده است. گفته می شود این امکان را داشته است که سمت‌های دولتی و غیر دولتی را متناسب با دوره‌های تحصیلی خود انتخاب کند. البته ایشان حتی به وزارت کشور به عنوان معاون وزیر هم می رود، معاون وزیر جهاد کشاورزی نیز بوده

غالبانمایندگان کمیسیون کشاورزی بر عکس سایر نمایندگان کمیسیون‌های مجلس که با مطبوعات تخصصی بخش خودشان ارتباط منظم و سازمان یافته دارند و در تعاملی دوسویه بسیاری از مفاهیم و مسائل در سطح ملی را به جامعه مخاطب خود می‌رسانند، ارتباطی با بالغ بر ۵۰ مجله تخصصی بخش کشاورزی نداشته و ندارند. طبعاً چنین کمیسیونی، بلا دفاع و بدون سنگر در عرصه اطلاع رسانی باقی خواهد ماند

هنوز وارد ۶۰ سال سن نشده است، در سال ۱۳۵۶ دیپلم می‌گیرد و همان سال برای ادامه تحصیل در رشته مهندسی علوم کشاورزی وارد دانشگاه مازندران می‌شود. این در حالی است که از ۱۳۵۸ با جهاد سازندگی همکاری خود را آغاز کرده است و در حین کاری پر مشغله و ۸ سال بعد از اتمام دوره مهندسی، تحصیل در دانشگاه تربیت مدرس را ادامه می‌دهد که در سال ۱۳۷۱ فوق لیسانس می‌گیرد. در ادامه باز هم در حالی که در شغل‌های متعدد و متفاوت دولتی جابجا می‌شود، در سال ۱۳۷۳ برای اخذ دکترای تخصصی رشته علوم کشاورزی در دانشگاه علوم و تحقیقات تهران پذیرفته و این تحصیل ۴ سال به طول می‌انجامد تا در سال ۱۳۷۷ در

است و شغل های متعدد دیگر. اینک دکتر علی محمد شاعری نماینده مردم مجلس دهم است و البته رئیس کمیسیون کشاورزی در شرايطی که کشاورزی کشور به رغم موفقیت های بی سابقه و بسیار، هنوز در حوزه اقتصاد در مراحل عسرت به سر می برد و به رغم تمامی توجهات رئیس جمهوری و معاون اول ایشان، دکتر جهانگیری و همچنین مساعی مهندس حجتی برای جبران غفلت های تاریخی نسبت به این بخش عمده توانسته است در جایگاه واقعی خود به نسبت آنچه که در اقتصاد کلان کشور انجام داده و می دهد قرار گیرد.

در واقع اگر ملاک توجه و بی توجهی و یار عایت عدالت و بی عدالتی در اقتصاد کلان را به نسبت نقش هر کدام از بخش ها در تامین ثروت ملی و ارزش افزوده GDP، مورد بررسی قرار دهیم، کشاورزی و کشاورزان کشور مظلوم واقع شده اند و عدالت در مورد آنان رعایت نشده است.

استدلال ساده ولی متقن اقتصادی اینکه کشاورزی در مجموع شاخص های تعریف شده، حداقل ۱۴ درصد در اقتصاد کلان کشور سهم دارد، اما در هیچ یک از عرصه ها اعم از اعتبارات، تسهیلات، بودجه و امکانات حتی به نصف این میزان مورد توجه قرار نگرفته است تا آنجا که گفته می شود حداکثر ۴ درصد از کل موارد فوق در اقتصاد کلان به کشاورزی اختصاص می یابد.

کشاورزی حتی در شاخص های دیگر، مانند جایگاه آن در سایر قوا و جمله قوه مقننه بسیار کمتر مورد توجه است کما اینکه از دیرباز تاکنون، نمایندگان قدرتمند و بانفوذ به کمیسیون کشاورزی نرفته و نمی روند و مدیریت یا آیین نامه ای

نیز وجود ندارد که «کمیسیون کشاورزی، منابع طبیعی و آب» مجلس با حضور نمایندگان بانفوذ الزاما تقویت شود، لذا همواره و در تمامی دوران های گذشته مجالس دهگانه، این کمیسیون هرگز در جایگاه مدافعی قوی از کشاورزی کشور چه به لحاظ نظری و چه عملی نبوده است. غالباً نمایندگان این کمیسیون رای

غالباً نمایندگان کمیسیون کشاورزی مجلس رای محور هستند و به صورت تام و تمام به حوزه های انتخابیه خود در جزء توجه دارند و بیشتر خبرزده و دنبال انعکاس تصویرشان در صدا و سیما می گردند و کار زیادی به ساختار کلان کشاورزی کشور ندارند و حتی شده، به اخبار سست و عامیانه نادرست همانند مرغ هورمون دار و وجود آرسنیک در برنج های خارجی و شایعاتی از این دست که پایه و مایه عام و غیر تخصصی دارند دامن می زنند که اسمشان در روزنامه ها و یاسایر خبرگزاری ها انعکاس یابد

محور هستند و به صورت تام و تمام به حوزه های انتخابیه خود در جزء توجه دارند و بیشتر خبرزده و دنبال انعکاس تصویرشان در صدا و سیما می گردند و کار زیادی به ساختار کلان کشاورزی کشور ندارند و حتی شده، به اخبار سست و عامیانه نادرست همانند مرغ هورمون دار و وجود آرسنیک در برنج های خارجی و شایعاتی از این دست که پایه و مایه عام و غیر

تخصصی دارند دامن می زنند که اسمشان در روزنامه ها و یاسایر خبرگزاری ها انعکاس یابد.

ایشان به رغم اینکه کم و بیش در رشته کشاورزی یا محیط زیست تحصیل کرده اند، صاحب نظر یا نظریه پرداز در کشاورزی نبوده و نیستند. چه شود یک موضوع کشاورزی سوژه رسانه ها شود تا این گروه از نمایندگان هم وارد معرکه خبری شوند.

غالباً بدون اینکه بدانند به نفع کشاورزی سخن می گویند یا خیر، ملعبه دست رسانه ها و خبرهای جناحی می شوند. اگر این تحلیل را باور ندارند در اولین نشست کمیسیون جدید، موضوع پژوهشی را در باره نمایندگان کمیسیون کشاورزی مجلس و رسانه ها طی ده سال گذشته در دستور کار قرار دهید، و به پژوهش های مجلس ارائه دهید، نتیجه آن برای خودتان، مجلس، دولت و مردم درس آموز خواهد بود! ضعف این نمایندگان در طول ادوار گذشته تا آنجا بوده است که اگر حسب فشارهای متعدد افکار عمومی و البته بعضی از مجلات تخصصی بخش کشاورزی، قوانینی چون نظام دامپوری و قانون موسوم به انتزاع یا افزایش بهره وری نیز تصویب شده است که به دولت هم ابلاغ شده، حتی یک بار هیچ مسئول یا وزیری را مورد پرسش قرار نداده اند که چرا مفاد این قانون از صدر تاذیل اجرایی شود، اگر هم استیضاح یا پرسشی صورت گرفته مربوط به حوزه انتخابیه، آن هم در سال های آخر دوره مجالس بوده و ابعاد ملی نداشته است که غالباً این نوع بر خوردها نیز برای امتیازگیری و کسب رای مجدد از حوزه های انتخابیه است. مصادیق فراوانی از جمله آخرین مورد بارز آن یعنی حکایت

«يقه درانی یا سینه چاکی» دیده می شود. اگر هم در سطوح کلان کشاورزی موضوعاتی از سوی این کمیسیونها مطرح شده است در انتها به ناکجا آباد و قاچاق دام و قضایایی از این دست انجامیده که حکایتها را همه می دانند و گفتن ندارد. اعضای این کمیسیون در ادوار گذشته نتوانسته یا نخواسته اند خود را به قد و اندازه کشاورزی کشور ارتقا دهند، برعکس، همیشه در پس شایعات و اخبار و موضوعات زودگذر و غیر ماندگار حرکت کرده اند. مرغ و تخم مرغ و گوشت قرمز و شیر و برنج و حبوبات و... را وقتی که قیمت آنها به زعم آنان بالا رفته خبری کرده اند ولی کمتر به ریشه های تولیدات کشاورزی و دامپروری و بحران های درونی آنها توجه داشته اند. می توان به جرأت گفت طی ۱۵ سال گذشته هیچکدام از نمایندگان کمیسیون کشاورزی مجلس، در هیچ مجله تخصصی جدی یا غیر آن یک مقاله تحلیلی مشروح توأم با دیدگاه و نقطه نظر یا چیزی شبیه این نداشته اند. غالباً این نمایندگان گوش خوابانده اند که خبری در مورد یک

استدلال ساده ولی متقن اقتصادی اینکه کشاورزی در مجموع شاخص های تعریف شده، حداقل ۱۴ درصد در اقتصاد کلان کشور سهم دارد، اما در هیچ یک از عرصه ها اعم از اعتبارات، تسهیلات، بودجه و امکانات حتی به نصف این میزان مورد توجه قرار نگرفته است تا آنجا که گفته می شود حداکثر ۴ درصد از کل موارد فوق در اقتصاد کلان به کشاورزی اختصاص می یابد

کالای کشاورزی در صدر قرار بگیرد تا آنان نیز خود را به سوژه برسانند و نخودی در آس بیندازند و بگویند ما هم در پختن این آس ایفای نقش کرده ایم. این نمایندگان، برعکس سایر نمایندگان کمیسیون های مجلس که با مطبوعات تخصصی بخش خودشان ارتباط منظم و سازمان یافته دارند و در تعاملی دو سویه بسیاری از مفاهیم و مسائل در سطح ملی را به جامعه مخاطب خود می رسانند، ارتباطی با بالغ بر ۵۰ مجله تخصصی بخش کشاورزی نداشته و ندارند. طبعاً چنین کمیسیونی که از این طریق ارتباطی زنده، ارگانیک، مضمونی، سازمان یافته و سراسری با جامعه مخاطب خود یعنی کشاورزان کشور ندارد، لامحاله به عنوان کمیسیونی بی سنگر که قدرت دفاعی ندارد و به مثابه پاره سنگی در کشمش های اجتناب ناپذیر جناح های مجلس و برای تحقق برنامه های سایر کمیسیونها مورد استفاده قرار می گیرد و از ایفای نقش واقعی خود یعنی دفاع از کیان کشاورزی کشور و کشاورزان در سطح کلان غافل می شود. ذکر مصادیق متعدد در حوزه این نوشته نمی گنجد، ولی این همه را گفتیم که به اصل بحث این نوشته بپردازیم. باید گفت به نظر نمی رسد دکتر علی محمد شاعری هم که وصفش در مطلع این مطلب آمد، دلسوخته عسرت کشاورزی کشور باشد، بلکه گویا سودای شهرت و البته وزارت در دولت آینده، چه روحانی باشد و چه نباشد را دارد زیرا هر چند فرهیخته کشاورزی است ولی در ابتدا، حضور و ظهور خود را در صدا و سیما و با طرح سطحی چند موضوع عامه پسند، تکراری و کسالت آور همچون خشک شدن دشت ها، بروز ریزگردها و قضایایی از این دست که الزاما

ضعف این نمایندگان در طول ادوار گذشته تا آنجا بوده است که اگر حسب فشارهای متعدد افکار عمومی و البته بعضی از مجلات تخصصی بخش کشاورزی قوانینی چون نظام دامپروری و قانون موسوم به انتزاع یا افزایش بهره وری نیز تصویب شده است که به دولت هم ابلاغ شده، حتی یک بار هیچ مسئول یا وزیر ری رامورد پرسش قرار نداده اند که چرا مفاد این قانون از صدر تا ذیل اجرایی نمی شود

موضوعات درونی کشاورزی کشور نیستند اعلام کرد. این موضوعات بالغ بر ۱۰ سال است که در دشوارترین شرایط کار مطبوعاتی توسط بعضی مجلات تخصصی مطرح شده اند. در آن هنگام آقای دکتر شاعری که پست دولتی داشت و می توانست با صدای بلندتر به آنان بپردازد، نپرداخت و نگفت، حالا دیگر تکرار این موضوعات، بدون ارائه راه حل، برنامه و یا پیشنهاد برای تصویب قوانین جدید چه دردی از کشاورزی کشور دوامی کند؟ گرچه ممکن است این قضاوت زود هنگام باشد ولی باید گفت «سالی که نکوست از بهارش پیداست!» ایشان هم برای بهبود وضعیت کشاورزی کشور به مجلس و به ویژه به کمیسیون کشاورزی نیامده اند. آنچه که در این نوشته ذکر شد نه برای این است که حتماً ایشان گوش دهند، که نمی دهند، بلکه برای ثبت در تاریخ است که فردا گفته نشود کسی نگفت و گرنه ما توجه و عمل می کردیم!

منصور انصاری

تحولی در مسیر افزایش بهره‌وری، بهبود درآمد کشاورزان و مصداقی در اقتصاد مقاومتی؛

سامانه ثبت مشخصات کود کشاورزی

گفتگوی اختصاصی با دکتر کامبیز بازرگان

گفتار نخست

آنچه که در پی از نظر شما خوانندگان و کارشناسان عزیز می‌گذرد، گفتگویی است اختصاصی با دکتر کامبیز بازرگان، رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب که به سیر تکوینی، تاریخی استفاده از کود و گسترش آن تا به امروز اشاره دارد و در کنار آن به چگونگی کُدینگ کود و ثبت انواع آن برای جلوگیری از هرگونه سوء استفاده یا توزیع کودهای تقلبی غیر استاندارد می‌پردازد؛ موضوعی که خود می‌تواند در صورت تحقق تمامی جنبه‌های آن، به یک تحول تاثیرگذار در کشاورزی کشور و افزایش بهره‌وری منجر شود. در این گفتگوی اختصاصی، دکتر بازرگان همچنین برنامه‌های آتی این موسسه در مسیر افزایش بهره‌وری و ترویج استفاده بهینه از کود را تشریح می‌کند.

شد؛ این تاریخ هم زمان با انقلاب سبز بود و ارقام جدیدی از بذور محصولات کشاورزی معرفی شدند؛ پرچم‌داران انقلاب سبز می‌گفتند؛ حالا که استفاده از ارقام پر محصول در دست کشاورزان قرار گرفته است باید ضمن مبارزه با آفات از کود نیز استفاده شود

وضعیتی قرار دارد، می‌گوید: قبل از پاسخ به این پرسش لازم است به تاریخچه ای مختصر در رابطه با مسیر تاریخی موضوع اشاره کنیم. دکتر بازرگان می‌گوید: ما از دهه ۴۰ مصرف کودهای شیمیایی را در ایران آغاز کردیم که با تبلیغات دولت برای استفاده کشاورزان همراه

تاریخچه استفاده از کود در ایران و فرایند جدید ثبت کود

دکتر کامبیز بازرگان در پاسخ این سوال که: خواهشمند است توضیح دهید این فرآیند جدید در عرصه بررسی، تایید و توزیع کود چگونه به مرحله اجرا رسید و الان در چه

آغاز تنوع تقاضا برای کود و نقش بارز

بخش خصوصی

مجموعه این عوامل در نتیجه نهایی موجب شد که تولید کود و واردات آن در کشور توسط بخش خصوصی رونق بیشتری پیدا کند و در سال ۷۴ که بخش خصوصی وارد عرصه تولید واردات کود کشور شد، موسسه خاک و آب نیز برای اولین بار بخش «بیولوژی خاک» را تاسیس و هسته تولید «کودهای زیستی» شکل گرفت.

آئین نامه و ضوابط تولید و واردات کود

در برنامه چهارم

دکتر کامبیز بازرگان می گوید: این تحول در بازار تقاضا موجب تنوع در عرصه تولید کود شد و بخش خصوصی جایگاه بارزتری پیدا کرد که البته هم زمان با این تحول ساختاری در عرصه تولید و واردات کود، متاسفانه کنترل کیفی و نظارت بر کیفیت کود به اندازه لازم پیش نرفت؛ لذا در دهه هشتاد شاهد واکنش هایی از سوی کشاورزان در رابطه با عدم کنترل کیفی کود بودیم که در نهایت در اواخر دهه

دکتر بازرگان گفت: آئین نامه ای در

چارچوب شرح وظایف تفصیلی

وزارت جهاد کشاورزی با عنوان

«آئین نامه ثبت و کنترل کیفی انواع

مواد کودی» تدوین کردیم که در

۱۳۹۳/۱/۲۸ توسط وزیر محترم

جهاد کشاورزی، مهندس حجتی

ابلاغ شد

بزرگ در کشاورزی کشور شد. این مطالعات با معرفی میکرو یاریز مغذی و همچنین تاکید بر نقش آهن و روی در تولید و سلامت غذا، به ارائه کودهای متنوع تری به کشاورزان انجامید و لذا تقاضا از سوی جامعه کشاورزی کشور برای استفاده از این کودهای جدید افزایش یافت. این در حالی بود که بخش دولتی متولی، توانایی تامین این همه تقاضای متنوع را نداشت و در عین حال، تامین یارانه کود از دهه هفتاد به این سوبه تدریج کمتر و محدودتر می شد.

زیرا هدف، دست یابی به عملکرد خوب است و عملکرد خوب نیز با به کارگیری ارقام پرمحصول و کودپذیر محقق می شود. این شیوه تولید از مکزیک شروع و به هند، مصر و ایران رسید.

دکتر بازرگان اضافه می کند: از آن موقع ترویج و تبلیغ دولتی برای استفاده از کود آغاز و تقریباً از همان موقع هم دولت به صورت انحصاری کود را در اختیار کشاورزان قرار می داد، لذا ابتدا شرکت «بخش کود» و سپس شرکت «خدمات حمایتی» نیز تاسیس گردید. این روند عرضه و توزیع انحصاری که ۹۵ درصد توسط دولت انجام می گردید تا دهه هفتاد همچنان ادامه داشت و البته توزیع کود، به صورت یارانه ای بود.

دهه هفتاد؛ آغاز تحولات در عرصه استفاده

از کود

رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب یادآور شد: در دهه هفتاد مطالعاتی با محوریت این موسسه بر موضوع حاصل خیزی خاک و تغذیه گیاه صورت گرفت که منشا تحولی

نامه‌ای در این زمینه و در چارچوب شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی با عنوان «آیین نامه ثبت و کنترل کیفی انواع مواد کودی» تدوین کردیم که در ۱۳۹۳/۱/۲۸ توسط وزیر محترم جهاد کشاورزی، مهندس حاجتی ابلاغ شد.

شیوه نامه جدید ثبت الزامی مشخصات انواع کود

دکتر بازرگان افزود: براساس این آیین نامه کلیه مواد کودی شامل کودهای بهسازی خاک و بهبود دهنده‌های رشد و بستر کشت در دایره مواد کودی قرار می‌گیرند و همچنین مقرر گردید؛ این مواد حتماً برای عرضه به بازار شماره ثبت داشته باشند. این شماره ثبت توسط موسسه خاک و آب صادر می‌شود و بعد از سه ماه که شیوه کار با جزئیات ارائه شد، همه کسانی که با موضوع مرتبط هستند در جریان قرار می‌گیرند. این آیین نامه در مورخه ۱۳۹۳/۱۱/۲۱ ابلاغ و در پایگاه الکترونیکی موسسه قرار گرفت؛ دفتری نیز با عنوان دفتر ثبت کود در موسسه تحقیقات خاک و آب تاسیس و یک پایگاه جدید تعریف شد که کلیه خریداران و

کشاورزان وارد می‌شد، انعکاس می‌یافت؛ در نهایت با مرور و بازبینی بند ماده ۶۱ قانون و جمع بندی شرایط کشورهای موفق در این زمینه به این نتیجه رسیدیم که بهترین راه، «ثبت کود» است، به این معنی که کود همان طوری که به عنوان نمونه بررسی پیش ما می‌آید، همان طور و با همان فرمول به بازار نیز عرضه شود و البته ما آن را کنترل و پیگیری کنیم؛ لذا آیین

دکتر بازرگان: ما از دهه ۴۰ مصرف کودهای شیمیایی را در ایران آغاز کردیم که با تبلیغات دولت برای استفاده کشاورزان همراه شد؛ این تاریخ هم زمان با انقلاب سبز بود و ارقام جدیدی از بذور محصولات کشاورزی معرفی شدند؛ پرچم‌داران انقلاب سبزی گفتند؛ حالا که استفاده از ارقام پر محصول در دست کشاورزان قرار گرفته است باید ضمن مبارزه با آفات از کود نیز استفاده شود

هشتاد، دولت ملزم شد بر اساس بند ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم، ضوابط ورود، ساخت و فرمولاسیون انواع کودها را تدوین و اعلام نماید. آیین نامه مربوط به این بند، در تاریخ ۸۹/۱۲/۹ مصوب و اجرایی گردید؛ ولی در پایان یک سال تمدید برنامه چهارم، بعضی از نهادهای مختلف مرتبط به ضوابط واردات، به این آیین نامه اعتراض کردند و پس از استعلام از دفتر حقوقی ریاست جمهوری گفته شد که برنامه چهارم تمام شده و در برنامه پنجم هم این آیین نامه نیامده است لذا ظرفیت اجرایی ندارد.

گزارش‌هایی از سراسر کشور در مورد کودهای نامناسب و غیر استاندارد و زیان کشاورزان

به هر حال، تلاش‌های وزارت جهاد کشاورزی به حمایت از کشاورزان که از کودهای نامرغوب و غیر استاندارد استفاده نکنند به جایی نرسید و موضوع در سال ۱۳۹۲، باروی کارآمدن دولت یازدهم مجدداً پیگیری شد، زیرا گزارش‌های متعددی از سراسر کشور در مورد نامناسب بودن بازار کود و زیان‌هایی که به اشکال مختلف به

مصرف کنندگان کود، برای ردیابی شماره ثبت، مورد تأیید بودن یا نبودن و آگاهی از فرمول کود و همچنین تولید کنندگان و وارد کنندگان، برای اسکن و ارائه مدارک خود می‌توانند به این پایگاه به نشانی www.kswri.ir (پایگاه اطلاعات جامع کودی) مراجعه کنند. گفتنی است که متن کامل شیوه نامه مذکور نیز در این پایگاه موجود است. رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب یادآور شد: از آن تاریخ ما ارتباط مکرری با تولید کنندگان و وارد کنندگان کود داشته ایم که بیایند و کودهای خود را ثبت کنند و البته با توجه به جمع بندی نظرات و نقدهایی که از سوی تولید کنندگان و وارد کنندگان داشته ایم، کمیته ای هم با عنوان رفع موانع و بررسی مشکلات اجرایی کیفی شیوه نامه به وجود آمد.

بالغ بر ۴۷۰۰ تقاضا برای ثبت مشخصات کود

از دکتر بازرگان در مورد حاصل این کار

رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب یادآور شد: در دهه هفتاد مطالعاتی با محوریت این موسسه بر موضوع حاصل خیزی خاک و تغذیه گیاه صورت گرفت که منشا تحولی بزرگ در کشاورزی کشور شد. این مطالعات با معرفی میکرو یا ریز مغذی و همچنین تاکید بر نقش آهن و روی در تولید و سلامت غذا، به ارائه کودهای متنوع تری به کشاورزان انجامید و لذا تقاضا از سوی جامعه کشاورزی کشور برای استفاده از این کودهای جدید افزایش یافت

سوال می‌کنیم، می‌گوید: استقبال از این شیوه از سوی کسانی که به کیفیت کار اهمیت می‌دهند زیاد بوده است. ایشان درباره آمار و اطلاعات کودهای مورد تقاضا برای ثبت نیز گفت: تعداد

کود مورد تقاضا برای ثبت تا تاریخ ۹۵/۴/۱۲، ۴۷۷۷ مورد بوده است. از این تعداد، ۲۰۹۰ مورد کود تولیدی و ۲۶۸۷ مورد کود وارداتی است. وی در ادامه افزود: از این میزان، تعداد ۳۰۷۶ مورد ثبت شده است که ۲۱۹۱ مورد وارداتی، ۸۲۸ مورد تولیدی و ۵۷ مورد توزیعی می‌باشد.

دکتر بازرگان یادآور شد: برای ۶۸۸ مورد کود نیز، نامه عدم تطابق صادر شد که ۴۲۸ مورد مربوط به کودهای تولیدی و ۲۶۰ مورد مربوط به کودهای وارداتی است. وی همچنین توضیح داد: ۴۶۰ کود را به آزمایشگاه ارسال و منتظر نتیجه آنالیز آنها هستیم و البته تعداد ۱۹۶ کود نیز منتظر تخصیص شماره ثبت هستند. دکتر بازرگان در ادامه این گفتگوی مشروح اختصاصی و در پاسخ به سوال خبرنگار مجله دامپروان به چگونگی نظارت کنترل اجرای دقیق شیوه نامه اطلاع رسانی به کشاورزان و موضوعات دیگری اشاره کرد که در قسمت دوم این گفتگو به اطلاع شما خوانندگان خواهد رسید.

تولید را کاهش ندهیم، وزن کشتار را کم کنیم

آنچه که در پی از نظر شما خوانندگان می گذرد، مصاحبه ای است عمقی و نه الزاما خبری و زودگذر که در این مقطع خاص از نوسانات قیمت صنعت مرغداری انجام گرفته و حاوی نکاتی ماندگار است. باشد در تاریخ این صنعت در یادها بماند که رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران چه گفت و چه نظری داشته است.

سر دبیر

ثابت ماندن هزینه های سربار تولید، موجب افزایش قیمت تمام شده گوشت مرغ و افزایش غیر متعادل وزن در پرورش خواهد شد و این شیوه مقابله با بحران خطرناک و آسیب رسان است. رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداری با سابقه و مدیری با تجربه طی نامه ای به تشریح و توضیح قیمت منطقی و متعارف گوشت مرغ در شرایط کنونی پرداخته و در رابطه با اقدام معاونت امور دام و کارشناسان مرتبط که برای حمایت از صنعت مرغداری شیوه کاهش میزان جوجه ریزی را از اردیبهشت

ماه تاکنون در دستور کار قرار داده اند، موضوع کاهش وزن و ادامه افزایش تولید را برای بقای صنعت مرغداری مطرح می کند. حسن زاده مدیرعامل اتحادیه مرغداران ضمن قدردانی از معاونت امور دام، شرکت پشتیبانی و همچنین توجه خاص وزیر به بحران صنعت مرغداری و مرغداران طی دو ماه گذشته ابزار نگرانی می کند که شیوه اتخاذ شده یعنی کاهش میزان جوجه ریزی از ۱۰۰ میلیون قطعه به ۹۰ میلیون در ماه، علاوه بر صدمه به روندرو به افزایش تولید، به دلیل

کمتر از دو ماه از آخرین نامه موسوم به «استمداد» مهندس حسن زاده رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران از وزیر و مردم برای نجات سقوط قیمت گوشت مرغ نگذشته است که این بار ایشان به عنوان مرغداری با سابقه و مدیری با تجربه طی نامه ای به تشریح و توضیح قیمت منطقی و متعارف گوشت مرغ در شرایط کنونی پرداخته و در رابطه با اقدام معاونت امور دام و کارشناسان مرتبط که برای حمایت از صنعت مرغداری شیوه کاهش میزان جوجه ریزی را از اردیبهشت

این بود که کاهش وزن مرغ را ترویج، تبلیغ و مدیریت و سیاست گذاری کنند که هم تولید آسیب نبیند و هم زمینه صادرات فراهم شود، اما متاسفانه این سیاست یعنی کاهش میزان جوجه ریزی، دست واسطه‌ها را باز می‌کند که مرغ بالای سه کیلو را از واحدهای مرغداری جمع کنند و این به زیان دولت، مرغداران، توسعه صنعت مرغداری، صادرات و حتی مصرف کنندگان است. وی یادآور شد:

آنچه که باید در دستور کار قرار گیرد، ایجاد زمینه‌های سیاسی برای بازرگانی و صادرات مرغ به کشورهای همجوار از یک سو و تبلیغ، ترویج و گسترش فرهنگ مصرف گوشت مرغ به ویژه «مرغ سائیز» که میان یک کیلو و ۲۰۰ تا یک کیلو و ۵۰۰ گرم می‌باشد، در میان مردم از سوی دیگر است. وی در پاسخ سوال خبرنگار ما که قیمت کنونی مرغ و افزایش آن را چگونه می‌بینید، گفت: قیمت میانگین مرغ زنده برای مرغداران، درب مرغداری میان ۴۸۰۰ تا ۵۰۰۰ تومان است که اگر این رقم را با احتساب کاهش ۲۵ درصد افت کشتار

محاسبه کنیم می‌بایست به رقمی حدود ۶۵۰۰ تومان برسد و در واحدهای صنعتی میان ۷۰۰۰ تا ۷۵۰۰ تومان عرضه شود. وی افزود: اگر در این فرایند خللی ایجاد شود باید به سراغ دلالان و واسطه‌های غیر متعارف رفت. وی یادآور شد: هم‌اکنون به دلیل افزایش حداقل ۱۵ درصدی هزینه‌های سربار و ثابت و افزایش قیمت جوجه و ذرت، مرغداران در حاشیه باریکی از سود قرار دارند و حتی آنهایی که ضریب تبدیل بالا دارند سودی نمی‌برند. مهندس حسن زاده گفت: دست ما از بازار کوتاه است ولی به تمام مرغداران در سراسر کشور اعلام می‌کنیم مسئولانه قیمت مرغ زنده خود را درب مرغداری مدیریت کنند و در چنبره دلالان غیر متعارف و غیر مسئول گرفتار نشوند تا فشارهای سیاسی، متولیان تولید مرغ را مجبور نکند که تصمیماتی عاجل که به نفع هیچ کس نیست اتخاذ کنند. گرچه همگان می‌دانند که قیمت نهاده‌ها افزایش یافته و متاسفانه متولیان در مورد این افزایش قیمت و از جمله افزایش قیمت ذرت سکوت کرده‌اند.

«استمداد از مردم و وزیر» که دو ماه پیش انتشار یافت این بحران را پیش بینی کرده بودم زیرا انگیزه تولید از بسیاری ساقط شد و از آن گذشته مرغداران دیگر توانی برای خرید جوجه یک روزه و جیره را ندارند، ولی متاسفانه تصمیم گیرندگان و متولیان تولید، راه مقابله با افزایش تولید و مازاد مصرف در داخل را در کاهش جوجه ریزی دیدند که این خود مزید بر علت شد و بر میزان عرضه مرغ زنده تاثیر گذاشت. از سوی دیگر تقاضا برای مصرف در ماه مبارک رمضان افزایش یافت و گرچه این سیاست طی سه هفته گذشته امکان دستیابی مرغداران به حاشیه سودی متعارف و منطقی را فراهم ساخته است ولی از سوی دیگر قیمت تمام شده تولید هر کیلو مرغ را به دلایل افزایش ۴۰۰ تومانی قیمت هر کیلو ذرت و قیمت جوجه یک روزه برای مرغداران افزایش داده است.

رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران و مدیر عامل اتحادیه مرغداران استان مازندران به عنوان یکی از استان‌های مطرح و تعیین کننده در صنعت مرغداری یادآور شد: استمداد و تقاضای اتحادیه از دولت، مرغداران و تصمیم گیرندگان در نامه سرگشاده پیشین

رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری: شیوه اتخاذ شده یعنی کاهش میزان جوجه ریزی از ۱۰۰ میلیون قطعه به ۹۰ میلیون در ماه، علاوه بر صدمه به روند رو به افزایش تولید، به دلیل ثابت ماندن هزینه‌های سربار تولید، موجب افزایش قیمت تمام شده گوشت مرغ و افزایش غیر متعادل وزن در پرورش خواهد شد و این شیوه مقابله با بحران خطرناک و آسیب رسان است. زیان مداوم طی ۸ ماه گذشته که از ماههای پایانی سال ۱۳۹۴ آغاز شده، تمام توان مرغداران را در عرضه نقدینگی و تولید به نحوی از میان برد که حداقل ۳۰ درصد از مرغداران ترجیح دادند جوجه ریزی نکنند

پایگاه خبری «اخبار کشاورزی» وارد جامعه کشاورزی می‌شود

تحلیل و ارزیابی از مسائل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و... می‌کند که این ماهیت با فعالیت مطبوعاتی و رسانه‌های مجازی پروانه دار متفاوت است. و در عین حال، پایداری گروه‌ها و کانال‌های اجتماعی مجازی زیاد هم نیست.

شایان ذکر است که در حال حاضر چند پایگاه معتبر و شناخته شده کشاورزی همانند آی تی پی نیوز، فود پرس، فوندا، اگنا و دهقان نیوز در بخش خصوصی فعال هستند که مستقلانه اخبار و تحلیل‌های خود در عرصه کشاورزی و صنایع غذایی را انتشار می‌دهند. آگری نیوز (AgriNews) نیز به عنوان یک پایگاه خبری با رویکرد تحلیل رخدادها در کنار آنان قرار می‌گیرد. بر اساس گفته منابع آگاه، این پایگاه خبری بر آن است که فقط به انعکاس ساده اخبار نپردازد و مباحث تحلیلی از ساختار و اقتصاد کشاورزی را نیز مدنظر قرار دهد.

گفتنی است در کنار فعالان بخش خصوصی در عرصه سایت‌های مجازی، خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا) نیز به عنوان یک سایت مجازی دولتی حضوری فعال دارد که عمدتاً اخبار ملاقات‌ها، بازدیدها و افتتاح‌های مسئولان کشاورزی کشور را منعکس می‌کند.

پایگاه «اخبار کشاورزی» (Agri News)، به موجب ماده ۱۳ قانون مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی و از سوی معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با شماره ۹۴/۱۴۱۰، به عنوان یک پایگاه خبری نائل به اخذ پروانه انتشار گردید.

این سایت با آدرسی که به زودی اعلام خواهد شد، قابل دسترس برای همگان از جمله جامعه کشاورزی کشور خواهد بود. در باره راه اندازی پایگاه خبری «آگری نیوز» باید گفت که هر چند در شرایط کنونی شاهد گسترش روزافزون کانال‌های اجتماعی موسوم به تلگرام، اینستاگرام، واتس آپ، لاین و... هستیم، اما واقعیت این است که این بخش از فعالیت‌های اطلاع رسانی اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و تبلیغاتی، در فرایند نهایی قادر نخواهند بود نقش تاثیرگذار سایت‌ها و پایگاه‌های خبری که دارای هویت مشخص و ساز و کار مدیر مسئولی و سازمان تحریریه و سردبیری هستند را ایفا کنند و جای آنها را بگیرند.

در گروه‌های اجتماعی، هر فرد در جایگاه مدیر مسئول، سردبیر یا نویسنده، بی آنکه مسئولیتی در رابطه با آنچه که می‌نویسد بر عهده داشته باشد، اقدام به انتشار خبر یا

همایش روز شیلات ایران و فرانسه در تهران

۵۰ درصد در سال ۲۰۱۵ افزایش یافت و میزان آبزیان خوراکی که از طریق آبی‌پروری مستقیم وارد سفره مردم شده است، به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد. این بدان معنی است که از ۲۰ کیلوگرم مصرف سرانه آبزیان در جهان، حدود ۱۰ کیلوگرم آن از مزارع پرورش آبزیان در آب‌های شیرین، لب‌شور و شور حاصل می‌شود.

بالاترین نرخ رشد بخش کشاورزی در ایران مربوط به آبزیان است

در کشورمان نیز نرخ رشد پرورش آبزیان بسیار بالاتر از متوسط نرخ رشد بخش کشاورزی و حتی نرخ رشد تولید مواد غذایی است. تولید آبزیان پرورشی از ۱۲۵ هزار تن در سال ۱۳۸۳ به ۴۱۵ هزار تن در سال ۱۳۹۴ رسید که به معنی بیش از سه برابر شدن میزان تولید

فعالان شیلاتی ایران شرکت کردند. گزیده‌ای از سخنرانی دکتر صالحی معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان شیلات ایران در این همایش به شرح زیر است:

نیمی از مصرف سرانه آبی در جهان، از مزارع پرورشی حاصل می‌شود

در میان فعالیت‌های کشاورزی و تولید مواد غذایی، آبی‌پروری یکی از بخش‌هایی است که در طی دو دهه اخیر از روند توسعه چشمگیری برخوردار بوده است. میزان تولید آبزیان در جهان از ۱۴۰ میلیون تن در سال ۲۰۰۳ به ۱۹۰ میلیون تن در سال ۲۰۱۳ رسید. در حالی که میزان صید از دریاها و آب‌های داخلی از افزایش اندکی برخوردار بوده است، سهم آبزیان پرورشی از مجموع کل تولید از ۳۰ درصد در سال ۲۰۰۳ میلادی به نزدیک

به گزارش خبرنگار مجله دامپروران، سازمان شیلات ایران، صبح روز نوزدهم تیرماه، نشست مشترک فعالان شیلاتی و آبی‌پروری ایران و فرانسه با حضور فرانسوا سنمو (Francois Genemo) سفیر فرانسه در ایران، دکتر حسن صالحی معاون وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران، رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مدیرکل دفتر همکاری‌های بین‌المللی اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، معاونان و مدیران کل سازمان شیلات ایران، مدیران کل شیلات استان‌های ساحلی و جمعی از مسئولان در محل اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی ایران فعالیت خود را آغاز کرد.

در این همایش که تابعداز ظهر همان روز ادامه داشت، ۱۶ شرکت شیلاتی کشور فرانسه و حدود ۲۰۰ شرکت و سرمایه‌گذار ایرانی و

امیدواریم بتوانیم روابط خود را براساس تفاهات صورت گرفته گسترش دهیم. سفیر فرانسه در ایران، در همایش روز شیلات ایران و فرانسه در اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: در گفت و گوهای میان ایران و فرانسه در آوریل گذشته علاقمندی شرکت‌های فرانسوی برای سرمایه‌گذاری و حمایت از جهاد کشاورزی ایران خیر داده شده بود که امروز به لطف تلاش‌های انجام شده این مهم محقق شد.

فرانسه دو مین قلمرو دریایی پس از ایالات متحده آمریکا را دارد

وی افزود: برای تحقق این امر باید از تلاش سازمان شیلات ایران تشکر کرد تا زمینه حضور شرکت‌های مختلف خارجی از جمله فرانسوی را به ایران فراهم کرده است و می‌توان دانش فرانسوی را در بخش شیلات ایران توسعه داد. فرانسوا سنمو تصریح کرد: فرانسه به لطف گستردگی و پهنای دریایی خود با منطقه اقتصادی و انحصاری به وسعت ۱۱ میلیون کیلومتر مربع، دو مین قلمرو دریایی پس از ایالات متحده آمریکا را دارد.

کیفیت آب و پساب و توسعه بازار مصرف آن، از الزامات اصلی ادامه روند توسعه این فعالیت می‌باشد که بخشی از آن در حال حاضر از شرکت‌های اروپایی و از جمله شرکت‌های فرانسوی تامین می‌شود. توسعه پرورش قزل آلا در آب‌های لب‌شور دریای خزر از دیگر سیاست‌های اجرایی سازمان شیلات ایران است که به سرعت در حال گسترش می‌باشد. علاوه بر این با توجه به ظرفیت‌های بالقوه توسعه پرورش ماهی در قفس در آب‌های خلیج فارس و دریای عمان، شیلات ایران پرورش ماهیان دریایی در قفس را به عنوان یکی از راهبردهای اصلی خود مدنظر قرار داده است و برای دستیابی به تولید ۲۰۰ هزار تن در سال ۱۴۰۰ هدف گذاری نموده است.

۱۶ شرکت فرانسوی برای سرمایه‌گذاری در

فعالیت‌های شیلاتی به ایران آمده‌اند

به گزارش روابط عمومی سازمان شیلات ایران، سفیر فرانسه فرانسوا سنمو (Francois Cenemo) در ایران گفت: ۱۶ شرکت فرانسوی برای مشارکت و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های شیلاتی به ایران آمده‌اند که

است و با افزودن آبیان صید شده در آب‌های تحت حاکمیت و آب‌های فراسرزمینی و بین‌المللی، مجموع تولید آبیان کشور در سال ۱۳۹۴ به بیش از یک میلیون تن می‌رسد. میزان مصرف سرانه کشور در سال ۱۳۹۴ بیش از ۱۰ کیلوگرم برآورد شده است که هنوز با میانگین مصرف سرانه در جهان تفاوت فاحشی دارد. یکی از اقدامات مهم سازمان شیلات ایران افزایش امنیت غذایی مردم کشور از طریق افزایش مصرف سرانه آبیان در سبد مصرفی آنان می‌باشد.

بالغ بر ۴۰ درصد از پرورش آبیان آب

شیرین کشور را قزل آلا تشکیل می‌دهد

بالغ بر ۴۰ درصد از پرورش آبیان آب شیرین کشور را ماهیان سردآبی (قزل آلا) تشکیل می‌دهد و ایران با تولید ۱۴۰ هزار تن قزل آلا رتبه اول جهانی تولید این ماهی در آب شیرین را به خود اختصاص داده است. از آنجا که این تولید با استفاده از آب شیرین انجام می‌شود، توجه به الزامات توسعه پایدار این فعالیت ضروری می‌باشد. تامین تخم چشم زده سالم و باکیفیت، تامین تجهیزات بهبود

وی افزود: فرانسه با داشتن سهم ۱۰ درصدی، مقام چهارم صید ماهی در اتحادیه اروپا را نیز دارد. رقم معاملات شیلاتی فرانسه در سال ۲۰۱۴ یک میلیارد یورو بوده و ۹۳ هزار نفر به طور مستقیم یا غیرمستقیم در این صنعت کار می‌کنند. سفیر فرانسه در ایران تصریح کرد: برای تضمین منابع دریایی و فعالیت‌های پایدار در بخش شیلات باید فعالیت‌های آبی پروری گسترش یابد که شرکت‌های ما برای تقسیم این اهداف و شناخت‌های خود با هم‌تایان ایرانی به کشور شما آمده‌اند.

وی گفت: فرانسه و ایران در این ارتباط از چندین سال قبل روابط خوبی با یکدیگر داشته‌اند به شکلی که در بخش پرورش ماهی از سال ۲۰۱۴ این شرکت فرانسوی با فروش تخم قزل‌آلا فعالیت خود را آغاز کرد.

شایان ذکر است که این نشست به همت شرکت «شیلات گستر سبلان» و شرکت فرانسوی «گلدن گروپ» و با هماهنگی و حمایت سازمان شیلات ایران برگزار شد.

همچنین در این همایش، طی مراسمی از تمبر یادبود این روز رونمایی شد. به اطلاع می‌رساند، اسامی شرکت‌هایی

که در این همایش حضور داشتند عبارتند از: شرکت آکوالند AQUALANDE در زمینه تولید قزل‌آلای آب شیرین، شرکت بیومار BIOMAR در زمینه تولید خوراک برای انواع آبزیان، شرکت بایو وک BIOVAC در زمینه سلامت حیوانات، تولید آنتی‌ژن، آلرژن، واکسن و...، شرکت کلکسترال - CLE TRAL در زمینه اکسترودرهای دو محور برای تولید خوراک، شرکت سی ال اس CLS رهبر جهانی مدیریت سیستم‌های ماهواره‌ای در زمینه جمع‌آوری اطلاعات در مورد آب‌های اقیانوسی، شرکت دیانا آکوا - آکواتیو - D ANA AQUA AQUATIV در زمینه تولید و فروش مواد اولیه برای کارخانجات خوراک آبزیان، شرکت فیور FAIVRE در زمینه ماشین‌آلات و تجهیزات آبی پروری، شرکت افام دی FMD در زمینه مرکز تکثیر ماهیان دریایی در اروپا، شرکت گلدن گروپ GOLDENGROUP در زمینه انتقال تکنولوژی و تجهیزات نهاده‌ها، شرکت اچ تی اس بایو HTSBIO در زمینه زیست‌پالایش، شرکت ایده آکواکالچر - IDEEAQU CULTURE در زمینه مطالعاتی و مهندسی

مشاور در زمینه آبی پروری، شرکت لگوسان LEGOUSSANT در زمینه تولید خوراک حیوانات در فرانسه، شرکت المیکس OLMIX در زمینه بیوتکنولوژی دریایی و شیمی سبز در زمینه سلامت گیاهی (با برند Melspring)، حیوانی (با برند olmix) و انسانی (با برند Amadeite)، شرکت استورژن STURGEON بزرگترین تولیدکننده خاویار در فرانسه، شرکت و تو VETEAU یک تیم دامپزشک متخصص ماهی در زمینه سلامت ماهی، برنامه‌های امنیت زیستی و بهداشتی، تامین محصولات بهداشتی و داروها و شرکت ویورزدو SARANS VIVIERDESARRANCE که بیش از ۶۰ میلیون تخم قزل‌آلای چشم‌زده تولید می‌نماید.

لازم به ذکر است که نشانی و اطلاعات این شرکت‌ها در دفتر مجله دامپرووران موجود است و علاقمندان می‌توانند جهت هرگونه استفاده با دفتر مجله تماس بگیرند.

تهیه گزارش: عبدالحسین باخدا

عقب‌گرد در تولید گوشت مرغ و زمزمه واردات

وقتی سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی و کلان طراحی شده به یکباره و متاثر از تکان‌های ناگهانی و مقطعی بازار و رخدادهای زودگذر تغییر اساسی می‌یابند، همیشه بی‌سرانجام و ناموفق بوده‌اند و آسیب‌های جدی به ساختارهای یک تولید وارد می‌کنند. در زمانی که چندین دور در عرصه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای تولید گوشت مرغ و تخم مرغ، افزایش ظرفیت‌ها و تشویق به گسترش سرمایه‌گذاری در دستور کار قرار داشت و مدام بخش خصوصی سرمایه‌گذار را به احداث واحدهای جدید و تولید بیشتر تشویق می‌کردیم ولی از آنجا که هیچ برنامه و سیاست مدون و قابل‌اتکایی برای این افزایش تولید و عرضه آن به بازار طراحی نکرده و نمی‌کنیم، «سیاست افزایش تولید» به محض «کاهش مصرف»، «تراکم

عرضه»، «میدان‌داری واسطه‌ها و دلالتان غیر متعارف» و البته «عدم رعایت جوجه‌ریزی توسط خود مرغداران متناسب با پروانه یا ظرفیت واحدهایشان»، «مقصر و متهم شماره یک بحران» قلمداد می‌شود، «افزایشی» که همگان از جمله دولتی‌ها که همیشه به آمارهای بلند بالای آن افتخار می‌کردند چون از پیش فکری برای بازرگانی و بازارش نداشته‌اند اینک

چاره‌اندیشان و سیاست‌گذاران برای مقابله با این بحران یعنی «افزایش تولید» و «مازاد مصرف در داخل» و برای کاهش دامنه بحران، به جای اینکه از انتهای تولید یعنی بازار شروع و برای «افزایش مصرف» و صادرات سیاست‌ورزی کنند و گروه‌های متخصص در بخش دولتی و خصوصی را به بازار کشورهای همجوار بفرستند، چاره کار را در قطع ریشه تولید و در درون آن جستجو می‌کنند. قبلاً یقه تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه را می‌گرفتند که تولید جوجه را افزایش دهند، حذف مرغ مادر پس از ۶۵-۷۰ هفته را حرکتی ضد تولید قلمداد می‌کردند، تولید و عرضه ۱۲۰ میلیون قطعه جوجه یک‌روزه در ماه را کم می‌دانستند و مدام خواستار افزایش ظرفیت‌ها بودند، حال می‌گویند تولید و عرضه ۸۰ تا ۹۰ میلیون قطعه جوجه یک‌روزه هم زیاد است و بازار کشتش ندارد

آمارهای بالا بلند تولید گوشت مرغ که همگان از جمله دولتی‌ها به آن افتخار می‌کردند، چون از پیش فکری برای بازرگانی و بازاریار نشدند و اینک به مقابله با آن می‌پردازند و در این دادگاه، «بخش خصوصی» جریمه و «تولید اضافه» که زمانی نعمت بود، وبال گردن تولیدکننده و سرمایه‌گذار می‌شود، اما در چنین شرایطی، سیاستمداران، نمایندگان مجلس، برنامه‌ریزان، متولیان و مسئولان، حقوق، مزایا، پاداش و مهم‌تر از آن حق ماموریت سفر به اقصی نقاط کشور برای قطع نوار و افتتاح پروژه‌ها و واحدهای تازه تاسیس و حتی حق ماموریت سفرهای خارجی مرتبط با همین افزایش تولید را دریافت کرده‌اند و جریمه‌ای شامل حال آنان نمی‌شود

به مقابله با آن می‌پردازند و در این دادگاه، «بخش خصوصی» جریمه و «تولید اضافه» که زمانی نعمت بود، وبال گردن تولیدکننده و سرمایه‌گذار می‌شود، اما در چنین شرایطی، سیاستمداران، نمایندگان مجلس، برنامه‌ریزان، متولیان و مسئولان، حقوق، مزایا، پاداش و مهم‌تر از آن حق ماموریت سفر به اقصی نقاط کشور برای قطع نوار و افتتاح پروژه‌ها و واحدهای تازه تاسیس و حتی حق ماموریت سفرهای خارجی مرتبط با همین افزایش تولید را دریافت کرده‌اند و نه تنها جریمه‌ای شامل حال آنان نمی‌شود، بلکه کسی هم مورد مواخذه یا نقد قرار نمی‌گیرد که آن اعلام ارقام افزایش تولید و از این «عدد» به آن «عدد» خواهیم رسید و کیکه و دبدبه و پزدادن‌ها که «ما این هستیم و آن هستیم» چه شد و چرا تولیدی که طبق سیاست دولت‌ها انجام شده روی دست تولیدکننده مانده است؛ ولی تولیدکنندگان متوسط و ضعیف بدون پشتوانه به خاک سیاه نشسته و رسانه‌های جناحی هم از این مصیبت‌ها که برای تولید مملکت و سرمایه‌گذار بخش خصوصی ایجاد شده تسویه حساب‌های خود را با دولتی‌ها انجام می‌دهند و بزن و بگیرهایی صورت می‌گیرد.

در این بلبشو، دلالتان «غیر متعارف فرصت طلب» هم چند بار عروسی می‌گیرند، گوشت مرغ را به نازل‌ترین قیمت با چک‌های درب و داغان چند ماهه خریداری می‌کنند، مرغدار، فراری و ورشکسته می‌شود، صادرات نیز که بالای ۱۰۰ هزار تن انجام می‌گرفت کاهش می‌یابد. بعد از همه این رخدادها، چاره اندیشان و سیاست‌گذاران برای مقابله با این بحران یعنی «افزایش تولید» و «مازاد مصرف در داخل» و برای کاهش دامنه بحران، به جای اینکه از انتهای تولید یعنی بازار شروع و برای «افزایش مصرف» و صادرات سیاست‌ورزی کنند و گروه‌های متخصص در بخش دولتی و خصوصی را به بازار کشورهای همجوار بفرستند، چاره کار را در قطع ریشه تولید و در درون آن جستجو می‌کنند. قبلاً یقه تولیدکنندگان جوجه یک روزه را می‌گرفتند که تولید جوجه را افزایش دهند، حذف مرغ مادر پس از ۶۵-۷۰ هفته را حرکتی ضد تولید قلمداد می‌کردند، تولید و عرضه ۱۲۰ میلیون قطعه جوجه یک روزه در ماه را کم می‌دانستند و مدام خواستار افزایش ظرفیت‌ها بودند؛ حالاً می‌گویند تولید و عرضه ۸۰ تا ۹۰ میلیون قطعه جوجه یک روزه هم زیاد است و بازار کشش ندارد، یعنی حل بحران «افزایش تولید» و «مازاد مصرف» را در جمع‌آوری تخم مرغ نطفه دار و کاهش میزان تولید و عرضه جوجه یک روزه می‌دانند که گرچه در مواردی استفاده محدود، موقت و کنترل شده جمع‌آوری تخم مرغ نطفه‌دار کارساز است ولی در واقع آنچه که از اردیبهشت ماه به

عنوان سیاست مقابله با افزایش تولید اتخاذ شده است عقب‌گرد از سیاست‌های قبلی و نوعی پاک کردن صورت مسئله است. این سیاست که نه با جلب نظر مرغداران و تشکل‌های آنان صورت گرفته و نه بر مبنای یک راهبرد کلی اتخاذ شده، بلکه تصمیمی شتاب زده و ناشی از بحران بازار بوده است، هم‌اکنون با شکست مواجه شده و گرچه قیمت گوشت مرغ به طور موقت به وضعیتی متعادل و منطقی رسیده است ولی از آنجا که متولی تولید گوشت مرغ تاب مقاومت در مقابل فشارهای سیاسی و مطبوعات مخالف دولت در مورد احتمال افزایش قیمت هر کیلو گوشت مرغ بیش از این را ندارد، زمزمه تهدید مرغداران به واردات و سرریز ذخیره ۶۰ هزار تن گوشت مرغ توسط شرکت پشتیبانی امور دام در مدتی کوتاه به گوش می‌رسد که در واقع مغایرت تام و تمام با راهبرد کلی «اقتصاد مقاومتی درون‌زا و برون‌گرا» دارد. راهکارهای دیگری که می‌توانست و البته می‌تواند بدون آسیب جدی به افزایش تولید کارساز باشد، تبلیغ گسترده برای مصرف بیشتر گوشت مرغ موسوم به «سایز» و تلاش‌های سیاسی و دیپلماتیک برای صادرات است زیرا یک بار دیگر باید یادآور شد که «صادرات، چشم‌سفند یار مقابله با بحران مازاد تولید است».

فرانک مسعودی

اهمیت ایمنی گوساله‌ها در دو هفته اول تولد

به زمان دارد. در هفته‌های اول پس از تولد، گوساله مستعد ابتلا به بسیاری از بیماری‌ها است. اغلب مرگ و میرها در گوساله‌هایی که زودتر از شیر گرفته شده‌اند به علت عوامل بیماری‌زایی همچون E. Coli، سالمونلا، باکتری‌های کلستریدیوم و ویروس‌ها و انگل‌ها است.

در یک بررسی به عمل آمده در سال ۲۰۰۷ توسط سیستم نظارتی بهداشت دام ایالات متحده معلوم شد که ۷/۸ درصد از مرگ و میر گوساله‌ها به علت زودتر از شیر گرفتن آنها و ۵۶/۵ درصد نیز به دلیل مشکلات هضم غذا بوده است. در بررسی دیگری که اخیراً انجام شده و ۱۰۵ گاوداری مورد مطالعه قرار گرفتند که معلوم شد ۳/۶ درصد از مرگ و میرها در هنگام زایمان و ۵/۴ درصد در زمان حیات گوساله‌ها بوده است. در این بررسی مشخص

در ابتدای زندگی، لازم است تا به مقدار کافی آغوز با کیفیت بالا پس از تولد به آن داده شود. این آغوز، اولین فرصت در بهبود سیستم ایمنی گوساله است که باید حداکثر یک تا دو ساعت پس از تولد به میزان ۱۰ درصد از وزن آن (۴ لیتر) به او خورانده شود. همزمان با بهبود سیستم ایمنی، سیستم گوارشی آن نیز باید بهینه شود. تقریباً ۷۰ درصد از سلول‌های ایمنی زایی، بخشی از مسیر گوارشی گوساله را پر می‌کنند و اولین خط دفاعی آن را در مقابل عوامل بیماری‌زایه وجود می‌آورند که هر گونه اختلال در آن سیستم ایمنی را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

استعداد ابتلا به بیماری

اگرچه لوله گوارشی به سرعت توسعه می‌یابد اما به دست آوردن ایمنی کامل نیاز

در دو هفته اول تولید، سلامت و بهره‌وری آینده هر گوساله‌ای می‌تواند در معرض خطر بالایی قرار گیرد. زمان سرمایه‌گذاری و نیز پولی که به این منظور مصرف می‌شود در کاهش بیماری‌ها و بهبود حیات گوساله تاثیر داشته و موجب برگشت سودآوری مناسبی می‌گردد. غذا دادن به گوساله به منظور ارتقای ایمنی آن به همراه مراقبت خوب و محیط زندگی سالم به بالا بردن سطح سلامت، رشد و بهره‌دهی آن کمک می‌نماید.

یک گوساله تازه متولد شده دارای سیستم ایمنی فعالی است اما پیشرفت زیادی نداشته چون آنتی‌بادی‌هایی از قبیل ایمینوگلوبولین‌ها قادر به عبور از «جفت» در زمان جنینی آن نمی‌باشند که می‌توان از طریق خوراندن آغوز به گوساله آنها را در اختیار او قرار داد. به منظور کمک به مواظبت از گوساله در مقابل بیماری‌ها

شد که افزون بر ۵۰ درصد از مرگ گوساله‌ها به دلیل اسهال بوده است در سایر مناطق جهان نیز چنین وضعیتی قابل مشاهده است، چنانچه در ایالت کبک کانادا در بررسی از ۱۱۵ دامداری، مرگ گوساله‌ها در حدود ۸ درصد بوده است. در اروپا نیز با بررسی از ۶۰ دامداری در آلمان و اتریش، مرگ و میر گوساله‌ها در حدود ۵ درصد بوده است. بنابراین، بهبود بهداشت و سلامت سیستم گوارشی موجب کاهش امکان ابتلا به بیماری‌ها و پایین آوردن مرگ و میر در گوساله‌های از شیر گرفته می‌شود.

استراتژی‌های تغذیه

استراتژی‌های تغذیه برای گوساله‌های جوان تغییر کرده است. در سال ۲۰۱۰، ۷ تا ۱۰ درصد از گوساله‌هایی که زودتر از موعد از شیر گرفته شدند، دچار مشکلات تغذیه‌ای شدند که با مصرف آنتی بیوتیک مورد درمان قرار گرفتند. امروزه استراتژی‌های تغذیه‌ای «طبیعی» در جهت ایجاد پایداری در سلامت زادآوری و بهره‌وری گوساله‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است که از همان دو هفته اول پس از تولد اعمال می‌شوند.

این استراتژی‌های تغذیه‌ای بر روی کاهش پتانسیل عوامل بیماری‌زا از طریق سلولهای موجود در لوله گوارشی گوساله‌ها تمرکز و تاکید دارند. افزودنی‌های غذایی که در این استراتژی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند شامل پروتئین‌های ایمن شده از تخم مرغ، پروبیوتیک‌ها، پری بیوتیک‌ها و متابولیت‌های تخمیری میکروبی است.

بررسی‌های گسترده، اثرات مفید این مواد را در سلامت دستگاه گوارش و رشد گوساله‌هایی که زودتر از موعد از شیر گرفته شده‌اند، نشان داد.

پروتئین‌های ایمن شده از تخم مرغ، تولیداتی هستند که توسط عوامل بیماری‌زای خاصی خنثی شده تا بتوانند آنتی بادی‌هایی در مقابل ارگانسیم‌های داخل لوله گوارش دام تولید کنند.

این پروتئین‌ها در موارد لازم و به منظور کمک به کاهش بیماری‌های روده‌ای در گوساله‌ها، به آنها خورنده می‌شوند. پروبیوتیک‌ها ترکیبات متنوعی از میکروب‌های زنده هستند که مستقیماً به گوساله خورنده می‌شوند. امکان دارد این مواد حاوی ترکیباتی از گونه‌های تولید کننده سودمند اسید لاکتیک باشند که قادر به تکثیر در سیستم گوارشی دام بوده و مانع از تجمع و کلونیزه شدن باکتری‌ها می‌گردند. از آنجایی که این گونه باکتری‌ها زنده

پروبیوتیک‌ها ترکیبات متنوعی از میکروب‌های زنده هستند که مستقیماً به گوساله خورنده می‌شوند. امکان دارد این مواد حاوی ترکیباتی از گونه‌های تولید کننده سودمند اسید لاکتیک باشند که قادر به تکثیر در سیستم گوارشی دام بوده و مانع از تجمع و کلونیزه شدن باکتری‌ها می‌گردند

می‌باشند، برخی از محصولات پروبیوتیکی نیاز به یک پوشش و یا سایر تیمارها به منظور زنده و موثر ماندن دارند که در هنگام نگهداری و تحت فشار و حرارت قرار گرفتن در زمان فرآوری و یا PH موجود در لوله گوارشی آسیبی به آنها وارد نشود.

پری بیوتیک‌ها نیز ترکیباتی هستند که در سیستم گوارشی هضم نشده و موجب رشد باکتری‌های مفید در لوله گوارشی می‌گردند. رشد چنین باکتری‌های مفیدی به پایداری و

بهبود سلامت و توانایی هضم سیستم گوارشی گوساله کمک می‌نماید.

در سال ۲۰۱۱ یک بررسی در مورد اثرات پروبیوتیک‌ها و پروتئین‌های ایمنی زایی تخم مرغ در گوساله‌های هلشتاین در سه هفته اول تولید آنها انجام شد که نتایج به دست آمده نشان دهنده پیشرفت سلامت در سیستم گوارشی گوساله‌ها بود.

سایر مطالعات در این زمینه نشانگر اثرات مفید این مواد در افزایش سلامتی لوله گوارشی و گوساله‌های زودتر از شیر گرفته شد، اگرچه هنوز ابهاماتی در مورد تاثیر پروبیوتیک‌ها و پری بیوتیک‌ها در مورد گوساله‌های شیری وجود دارد.

برخی از مطالعات نشان از کاهش رشد در گوساله‌ها دارند در حالی که گروه دیگری غیر مفید بودن این مواد در شیر گوساله‌ها را نشان می‌دهند. امکان دارد فقدان تاثیر آشکار در گوساله‌ها به دلیل عواملی از قبیل محیط زیست، سن گوساله، تکنیک‌های پرورش و غیره باشد که نیاز به بررسی بیشتری دارد.

محصولات تخمیری

مواد غذایی مایع به دلیل امکان انتقال چنین مواد سالمی به دستگاه گوارش گوساله‌ها در دو هفته اول تولد آنها و در زمانی که امکان مصرف مواد خشک برای آنها وجود ندارد، نزد گاو داران از مطلوبیت بیشتری برخوردار است تحقیقات اخیر نحوه انتقال مواد غذایی سالم را به گوساله‌های تازه متولد شده که با نام Samrt Care نامیده می‌شوند مورد بررسی قرار داده است.

این محصول که از متابولیت‌های فعال در اثنای یک تخمیر دقیق از سالکار ماسیس‌ها تولید شده هم اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرد. در یک مطالعه که بر اساس این ماده در جایگزین شیر و Originalxpc در مورد گوساله‌های زودتر از شیر گرفته شده به عمل آمد، غذای گوساله‌ها با باکتری زنده سالمونلا آلوده شد.

بررسی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)

مسعود جانفرمایی

قسمت دوم

قسمت اول این مقاله مفید علمی را در شماره ۱۷۰ اسفندماه مجله دامپروران بیاید

چکیده

سرانه مصرف گوشت قرمز در کشور ۱۱/۳ کیلوگرم گزارش شده که از مصرف سرانه کشورهای پیشرفته (۲۶/۷ کیلوگرم) بسیار کمتر بوده و توزیع آن در بین گروه‌های مختلف درآمدی نیز از وضعیت مناسبی برخوردار نمی‌باشد. از طرف دیگر، در سال‌های اخیر افزایش قیمت نهاده‌های دام از جمله علوفه و انواع خوراک دام، داروهای دامی، هزینه‌های بسته بندی، حمل و نقل، معضل مربوط به یارانه نهاده‌های دامی، نیروی کار و تورم تا حدود زیادی منجر به افزایش قیمت گوشت قرمز و در نتیجه کاهش مصرف آن به ویژه در میان اقشار کم درآمد جامعه شده است. لذا با توجه به اهمیت گوشت قرمز در سلامت جسمی و فکری جامعه، بررسی و اولویت بندی عوامل مختلف مؤثر بر قیمت تمام شده آن از اهمیت انکارناپذیری برخوردار بوده که در این مطالعه بدان پرداخته می‌شود. برای این منظور عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران با مطالعه موردی استان خراسان رضوی با استفاده از مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP) اولویت بندی شد. بطوریکه پرسشنامه‌های مقایسات زوجی در اختیار ۴۰ نفر از رؤسا و اعضای فعالان اتحادیه‌های دام در شهرستان‌های مختلف استان خراسان رضوی قرار گرفت. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت پذیرفت. نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) نشان داد که از میان زیرمعیارهای عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد، انتظارات تورمی، از میان زیرمعیارهای عوامل مرتبط با تولید، قیمت علوفه و خوراک دام، از میان زیرمعیارهای عوامل مرتبط با توزیع، هزینه‌های حمل و نقل، و از میان زیرمعیارهای عوامل مرتبط با تقاضا درآمد سرانه، در اولویت اول قرار دارند.

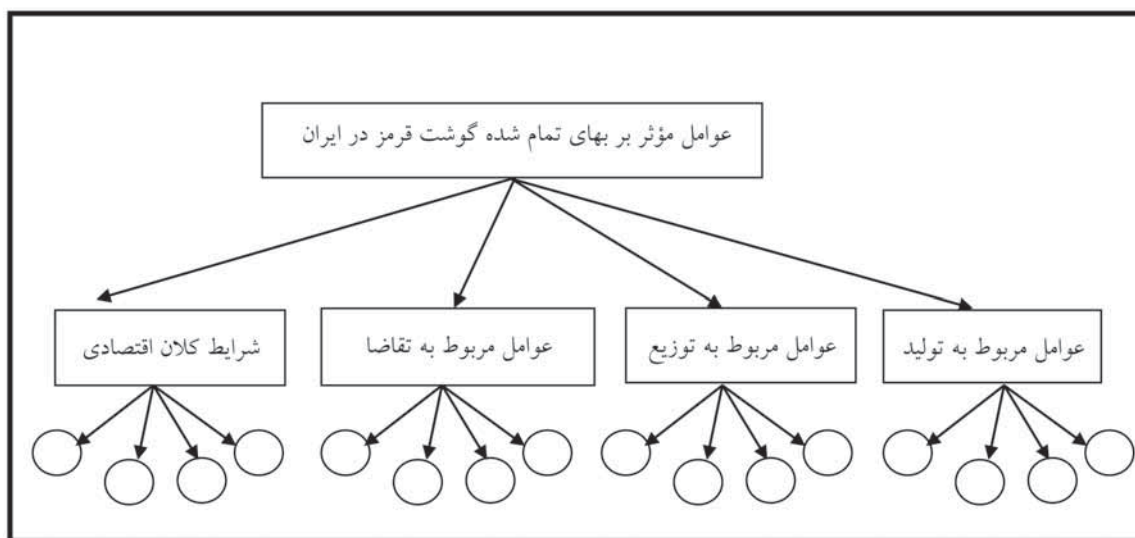
واژگان کلیدی: اولویت بندی، قیمت تمام شده گوشت قرمز، مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، استان خراسان رضوی

قرمز می‌توانند از نتایج تحقیق استفاده نمایند، از نظر هدف تحقیق حاضر کاربردی می‌باشد. پژوهش‌های کاربردی تلاشی است برای یافتن پاسخی برای حل یک معضل و مشکل عملی که در دنیای واقعی وجود دارد. این دسته از پژوهش‌ها به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزارها، وسایل، تولیدات،

۴- روش تحقیق

۴-۱- مراحل تحقیق

از نقطه نظر استنتاج، این پژوهش استقرایی (حرکت از جزء به کل) می‌باشد و از این جهت که تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و تصمیم گیران و مسئولان مرتبط با مسائل گوشت

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

• متغیرهای مستقل (معیارها)

مرور مطالعات مختلف صورت پذیرفته مرتبط با قیمت گوشت قرمز نشان می دهد که بطور کلی معیارهای مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران در چهار دسته کلی زیر قرار می گیرند (کاطمی ۱۳۷۴)، ترکمانی و عبدشاهی (۱۳۷۸)، عزیزی (۱۳۸۵)، بریم نژاد و شوشتریان (۱۳۸۶)، چراغی (۱۳۸۷)، چراغی و قلی پور (۱۳۸۹)، شاه آبادی و تشکری (۱۳۹۱)، میرلوحی و همکاران (۱۳۹۲):

۱. عوامل مربوط به تولید،
۲. عوامل مربوط به توزیع،
۳. عوامل مربوط به تقاضا،
۴. عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد

زیر معیارها

زیر معیارهای هر یک از معیارهای تحقیق پس از مرور مطالعات و تحقیقات مختلف داخلی و خارجی و نظر خبرگان تعیین می شود. همچنین شکل ۱ مدل مفهومی تحقیق را نشان می دهد.

۳-۴- جامعه آماری و روش گردآوری اطلاعات

در این مطالعه جامعه آماری شامل خبرگان و مطلعین حوزه دام استان خراسان رضوی (اعضای فعال اتحادیه های دام) می باشد. همچنین اطلاعات مربوط به متغیرهای وابسته و توضیحی مطالعه از طریق پرسشنامه گردآوری می گردد. با توجه به اهداف پژوهش بهترین راه برای جمع آوری اطلاعات استفاده از پرسشنامه تشخیص داده شد. بطوریکه جهت بررسی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران، عوامل مربوط به تولید، عوامل مربوط به توزیع، عوامل مربوط به تقاضا و عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد سیاسی-اقتصادی، با مرور ادبیات موضوع مربوطه و مراجعه

ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی از نتایج پژوهش های بنیادی استفاده می نماید. از نظر روش و ماهیت این پژوهش از نوع توصیفی می باشد. در تحقیقات توصیفی محقق به دنبال چگونگی بودن موضوع می باشد. به عبارتی، در این نوع تحقیقات وضع موجود بررسی و وضعیت فعلی آن به طور منظم و نظام دار توصیف و ویژگیها و صفات آن مطالعه و در صورت لزوم ارتباط بین متغیرها بررسی میشود.

همچنین در این مطالعه با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) به بررسی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران پرداخته می شود. در این راستا گام های اساسی در اجرای این تحقیق به شرح زیر می باشد:

توصیف آماری نمونه مورد مطالعه

بررسی و اولویت بندی عوامل مربوط به تولید مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران

بررسی و اولویت بندی عوامل مربوط به توزیع مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران

بررسی و اولویت بندی عوامل مربوط به تقاضا مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران

بررسی و اولویت بندی عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران

۲-۴- متغیرهای تحقیق

در این مطالعه عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران بررسی و اولویت بندی می شود. برای این منظور از متغیرهای ذیل استفاده می شود:

- متغیر وابسته (هدف)
- قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران

به خبرگان (اعضای فعال اتحادیه‌های دام) شناسایی و پرسشنامه تهیه شده بین نمونه تعیین شده توزیع خواهد شد.

۴-۴- فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

در علم تصمیم‌گیری که در آن انتخاب یک راهکار از بین راهکارهای موجود و یا اولویت‌بندی راهکارها مطرح است، چند سالی است که روش‌های "تصمیم‌گیری با شاخص‌های چندگانه جای خود را باز کرده‌اند. از این میان روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) بیش از سایر روش‌ها در علم مدیریت مورد استفاده قرار گرفته است. فرآیند تحلیل سلسله مراتبی یکی از معروفترین فنون تصمیم‌گیری چند منظوره است که اولین بار توسط توماس ال. ساعتی عراقی الاصل در دهه ۱۹۷۰ ابداع گردید. فرآیند تحلیل سلسله مراتبی منعکس‌کننده رفتار طبیعی و تفکر انسانی است. این تکنیک، مسائل پیچیده را بر اساس آثار

متقابل آن‌ها مورد بررسی قرار می‌دهد و آن‌ها را به شکلی ساده تبدیل کرده به حل آن می‌پردازد.

فرآیند تحلیل سلسله مراتبی در هنگامی که عمل تصمیم‌گیری با چند گزینه رقیب و معیار تصمیم‌گیری روبروست می‌تواند استفاده گردد. معیارهای مطرح شده می‌تواند کمی و کیفی باشند. اساس این روش تصمیم‌گیری بر مقایسات زوجی نهفته است.

تصمیم‌گیرنده با فراهم آوردن درخت سلسله مراتبی تصمیم‌آغاز می‌کند. درخت سلسله مراتب تصمیم، عوامل مورد مقایسه و گزینه‌های رقیب مورد ارزیابی در تصمیم‌رانشان می‌دهد. سپس یک سری مقایسات زوجی انجام می‌گیرد. این مقایسات وزن هر یک از فاکتورها را در راستای گزینه‌های رقیب مورد ارزیابی در تصمیم‌رانشان می‌دهد. در نهایت منطق فرآیند تحلیل سلسله مراتبی به گونه‌ای ماتریس‌های حاصل از مقایسات زوجی را با یکدیگر تلفیق می‌سازد که تصمیم‌بینه حاصل آید. همچنین این فرآیند شامل مراحل زیر می‌باشد:

- مدل‌سازی
- قضاوت ترجیحی (مقایسات زوجی)
- محاسبات وزن‌های نسبی
- ادغام وزن‌های نسبی
- سازگاری در قضاوت‌ها

۵- نتایج و بحث

در این مطالعه عوامل مؤثر بر قیمت تمام‌شده گوشت قرمز در ایران با مطالعه موردی استان خراسان رضوی با استفاده از مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP) اولویت‌بندی شد. بطوریکه به منظور رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر قیمت تمام‌شده گوشت قرمز، پرسشنامه‌های مقایسات زوجی در اختیار ۴۰ نفر از رؤسا و اعضای فعالان اتحادیه‌های دام در شهرستان‌های مختلف استان خراسان رضوی قرار گرفت. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت پذیرفت. خلاصه نتایج بدست آمده عبارتند از:

۱-۵- نتایج آمار توصیفی

با استفاده مناسب از آمار توصیفی می‌توان ویژگی‌های یک دسته از اطلاعات را بیان کرد و علاوه بر فهم بهتر نتایج یک آزمون، مقایسه نتایج آن آزمون را با آزمون‌ها و مشاهدات دیگر نیز تسهیل نمود. بطور کلی توصیف آماری متغیرهای تحقیق نشان داد که اکثر (۳۰ درصد) پاسخگویان نمونه مورد بررسی از خبرگان حوزه دام استان خراسان رضوی در مقطع سنی بین ۳۰ تا ۴۰ سال قرار داشته، دارای تحصیلات لیسانس بوده (۶۰ درصد) و دارای سابقه فعالیت بین ۱۵ تا ۲۰ سال (۴۰ درصد) می‌باشند.

۲-۵- نتایج آمار استنباطی

نتایج مرور مطالعات مختلف صورت پذیرفته مرتب با قیمت گوشت قرمز نشان داد که بطور کلی معیارهای مؤثر بر قیمت تمام‌شده گوشت قرمز در ایران در چهار دسته کلی: ۱. عوامل مربوط به تولید، ۲. عوامل مربوط به توزیع، ۳. عوامل مربوط به تقاضا و ۴. عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد قرار می‌گیرند. سپس با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) کلیه معیارها و زیر معیارهای شناسایی شده، اولویت‌بندی شد.

نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) جهت اولویت‌بندی معیارهای اصلی مؤثر بر قیمت تمام‌شده گوشت قرمز در استان خراسان رضوی نشان داد که به ترتیب، ۱. عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد، ۲. عوامل مربوط به تولید، ۳. عوامل مربوط به توزیع و ۴. عوامل مربوط به تقاضا دارای اولویت می‌باشند. جدول زیر سهم هر یک از معیارهای اصلی مؤثر بر قیمت تمام‌شده گوشت

قرمز را نشان می دهد:

۲. هزینه انرژی و سوخت و...

۳. هزینه دارو و خدمات دامپزشکی در اولویت های اول تا سوم قرار دارند. جدول زیر سهم هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به تولید را نشان می دهد:

جدول ۴: سهم و رتبه هر یک از زیر معیارهای عوامل مرتبط با تولید مؤثر بر قیمت گوشت قرمز			
رتبه	وزن	آیتم های اصلی	
۱	۰,۰۵۴	هزینه خرید یا اجاره واحد	
۲	۰,۰۵۴	قیمت علوفه و خوراک دام	
۳	۰,۰۶۳	هزینه داروها و خدمات دامپزشکی	
۴	۰,۱۲۹	پارانه نهاده های دامی	
۵	۰,۰۷۸	هزینه نیروی کار	
۶	۰,۱۸۵	هزینه انرژی و سوخت	
۷	۰,۰۹۵	تکنولوژی های نوین و نسبت تبدیل	
۸	۰,۰۴۸	بیماری ها و تلفات	
مأخذ: یافته های تحقیق			

از طرف دیگر، نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) جهت اولویت بندی ۴ زیر معیار عوامل مرتبط با توزیع مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در استان خراسان رضوی از دید خبرگان حوزه دام این استان نشان داد که به ترتیب زیر معیارهای:

۱. هزینه های حمل و نقل

۲. هزینه های کشتار و قطعه بندی

۳. هزینه های بسته بندی در اولویت های اول تا سوم قرار دارند.

جدول زیر سهم هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به توزیع را نشان می دهد:

جدول ۵: سهم و رتبه هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به توزیع مؤثر بر قیمت گوشت قرمز			
رتبه	وزن	آیتم های اصلی	
۱	۰,۲۵	هزینه های کشتار و قطعه بندی	
۲	۰,۱۷	هزینه های بسته بندی	
۳	۰,۱۳	ضایعات	
۴	۰,۴۵	هزینه های حمل و نقل	
مأخذ: یافته های تحقیق			

جدول ۲: سهم هر یک از معیارهای اصلی مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز			
رتبه	وزن	آیتم های اصلی	
۱	۰,۳۶	عوامل مربوط به تولید	
۲	۰,۱۷	عوامل مربوط به توزیع	
۳	۰,۱۴	عوامل مربوط به تقاضا	
عوامل مربوط به شرایط			
۴	۰,۴۳	کلان اقتصاد	
مأخذ: یافته های تحقیق			

همچنین، نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) جهت اولویت بندی ۸ زیر معیار عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در استان خراسان رضوی از دید خبرگان حوزه دام این استان نشان داد که به ترتیب زیر معیارهای:

۱. انتظارات تورمی

۲. نرخ ارز و

۳. تحریم های اقتصادی در اولویت های اول تا سوم قرار دارند.

جدول زیر سهم هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد را نشان می دهد:

جدول ۳: سهم و رتبه هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد			
رتبه	وزن	آیتم های اصلی	
۱	۰,۳۵۸	انتظارات تورمی	
۲	۰,۱۸۶	نرخ ارز	
۳	۰,۰۷۴	تعرفه های گمرکی	
۴	۰,۱۲۴	تحریم های اقتصادی	
۵	۰,۰۵۴	قیمت گوشت مرغ	
۶	۰,۰۴۶	قیمت گوشت ماهی	
۷	۰,۰۶۳	قیمت گوشت منجمد وارداتی	
۸	۰,۰۹۶	اعتماد به سیاست های دولت	
مأخذ: یافته های تحقیق			

علاوه بر این، نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) جهت اولویت بندی ۸ زیر معیار عوامل مرتبط با تولید مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در استان خراسان رضوی از دید خبرگان حوزه دام این استان نشان داد که به ترتیب زیر معیارهای:

۱. قیمت علوفه و خوراک دام

در نهایت، نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) جهت اولویت بندی ۴ زیر معیار عوامل مرتبط با تقاضای مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در استان خراسان رضوی از دید خبرگان حوزه دام این استان نشان داد که به ترتیب زیر معیارهای:

۱. درآمد سرانه

۲. ترجیحات بین گوشت تازه یا منجمد وارداتی و...

۳. رشد جمعیت در اولویت های اول تا سوم قرار دارند.

جدول زیر سهم هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به تقاضا را نشان می دهد:

جدول ۶: سهم و رتبه هر یک از زیر معیارهای عوامل مربوط به تقاضا مؤثر بر قیمت گوشت قرمز			
رتبه	وزن	آیتم های اصلی	
۱	۰.۱۷	رشد جمعیت	
ترجیحات بین گوشت تازه یا منجمد			
۲	۰.۲۴	وارداتی	
۳	۰.۱۲	ترجیحات بین گوشت قرمز یا سفید	
۴	۰.۴۷	درآمد سرانه	
مأخذ: یافته های تحقیق			

۶- جمع بندی و پیشنهادات

با توجه به اهمیت گوشت قرمز در سلامت جسمی و فکری جامعه، بررسی و اولویت بندی عوامل مختلف مؤثر بر قیمت تمام شده آن از اهمیت انکارناپذیری برخوردار بوده که در این مطالعه بدان پرداخته می شود.

برای این منظور عوامل مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران با مطالعه موردی استان خراسان رضوی با استفاده از مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP) اولویت بندی شد. بطوریکه پرسشنامه های مقایسات زوجی در اختیار ۴۰ نفر از رؤسا و اعضای فعالان اتحادیه های دام در شهرستان های مختلف استان خراسان رضوی قرار گرفت. همچنین تجزیه و تحلیل داده های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت پذیرفت. نتایج حاصل از بکارگیری فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) نشان داد که از میان زیر معیارهای عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد، انتظارات تورمی، از میان زیر معیارهای عوامل مرتبط با تولید، قیمت علوفه و خوراک دام، از میان زیر معیارهای عوامل مرتبط با توزیع، هزینه های حمل و نقل، و از میان زیر معیارهای عوامل مرتبط با تقاضا درآمد سرانه، در اولویت اول قرار دارند. با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان داد که در میان ۴ معیار اصلی (عوامل مربوط به تولید، عوامل مربوط به توزیع، عوامل مربوط به تقاضا، و عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد) مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)، عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد از

بالاترین اولویت برخوردار می باشد، و با توجه به اهمیت گوشت قرمز به عنوان مهمترین منبع تأمین پروتئین مورد نیاز جامعه، به مدیران و برنامه ریزان کلان اقتصاد کشور توصیه می شود، تمهیدات لازم را به منظور خنثی سازی قیمت تمام شده گوشت قرمز از تغییرات متغیرهای کلان اقتصاد از جمله: تورم، نرخ ارز و... ببیند.

همچنین، با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان داد که در میان ۸ زیر معیار عوامل مربوط به شرایط کلان اقتصاد مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)، به ترتیب، ۱. انتظارات تورمی، ۲. نرخ ارز، ۳. تحریم های اقتصادی و ۴. اعتماد به سیاست های دولت در حوزه دام، در اولویت های اول تا چهارم قرار دارند، به مدیران و برنامه ریزان کلان اقتصاد کشور و مسئولین مرتبط با امنیت غذایی جامعه، توصیه می شود، ضمن خنثی سازی قیمت تمام شده گوشت قرمز در مقابل تغییرات متغیرهای کلان اقتصاد، از تصمیمات خلق الساعه در حوزه دام اجتناب کرده تا اعتماد فعالین این حوزه به سیاست های دولت و در نتیجه امکان برنامه ریزی های بلندمدت تر فراهم شده و نهایتاً تولید افزایش یافته و قیمت تمام شده گوشت قرمز کاهش یابد. علاوه بر این، با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان داد که در میان ۸ زیر معیار عوامل مربوط به تولید مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)، به ترتیب، ۱. قیمت علوفه و خوراک دام، ۲. هزینه انرژی و سوخت و ۳. هزینه دارو و خدمات دامپزشکی در اولویت های اول تا سوم قرار دارند، به مدیران و برنامه ریزان کلان اقتصاد کشور و مسئولین مرتبط با امنیت غذایی جامعه، توصیه می شود، همانند بسیاری از کشورهای دنیا، یارانه تأمین نهاده با قیمت مناسب برای فعالین این حوزه در نظر بگیرند تا شاهد کاهش قیمت تمام شده این محصول مؤثر در تأمین پروتئین مورد نیاز جامعه، بویژه برای اقشار آسیب پذیر و مستضعف جامعه باشیم. از طرف دیگر، با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان داد که در میان ۴ زیر معیار عوامل مربوط به توزیع مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)، به ترتیب، ۱. هزینه های حمل و نقل و ۲. هزینه های کشتار و قطعه بندی در اولویت قرار دارند، به مدیران و برنامه ریزان کلان اقتصاد کشور و مسئولین مرتبط با امنیت غذایی جامعه، توصیه می شود، به منظور کاهش هزینه های فوق، مکان یابی مراکز تولید، کشتار و مصرف محصولات دامی را به گونه ای ساماندهی کنند، که این مراکز حتی الامکان نزدیک به یکدیگر باشند.

همچنین، با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان داد که در میان ۴ زیر معیار عوامل مربوط به تقاضا مؤثر بر قیمت تمام شده گوشت قرمز در ایران (مطالعه موردی استان خراسان رضوی)، به ترتیب، ۱. درآمد سرانه، ۲. ترجیحات بین گوشت تازه یا منجمد وارداتی و ۳. رشد جمعیت در اولویت های اول تا سوم قرار دارند، به مدیران و برنامه ریزان کلان اقتصاد کشور و مسئولین مرتبط با امنیت غذایی جامعه، توصیه می شود، با تخصیص یارانه تولید (البته بصورت هدفمند) به فعالین واقعی حوزه

برخی از

جدیدترین اخبار مرغاناری در دنیا

کاهش مصرف آنتی بیوتیک‌ها

و مقابله با کوکسید یوزیس

بر اساس اعلام برخی از کشورهای اروپایی، مصرف آنتی بیوتیک‌ها باید کاهش یابد اما در عین حال بیماری کوکسید یوزیس با آن عوارض روده‌ای برای رسیدن به چنین هدفی باید در وضعیت کنترل قرار گیرد.

هم اکنون مقاومت میکروبی یکی از مشکلات بهداشتی جامعه جهانی در زمینه بیماری‌های انسان و دام می‌باشد به همین علت، اتحادیه اروپا تصمیم گرفت برای استفاده آنتی بیوتیک‌ها در بخش دامپروری راهکارهای پایداری برقرار نماید. در سال ۲۰۱۰، حکومت آلمان تقاضا کرد که مصرف مواد ضد میکروبی در مقایسه با ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۳، پنجاه درصد کاهش یابد.

علاوه بر آن شورای سلامتی هلند دستور داد تا مصرف ضد میکروب‌هایی که به عنوان دارو برای انسان مصرف می‌شوند (مانند بتالاکتام)، محدود شوند، در بلژیک نیز ۵۰ درصد کل مصرف و ۷۵ درصد در استفاده از آنتی بیوتیک‌ها به عنوان یک برنامه قابل دسترسی تا سال ۲۰۲۰ هدف گذاری شد.

کوکسید یوزیس هنوز به عنوان یک بیماری مهم در تولید مرغ به شمار می‌آید و بیشتر از جنبه اقتصادی مورد بحث قرار می‌گیرد. خسارات اغلب ناشی از مرگ و میر و عملکرد ضعیف جوجه‌های زنده مانده و هزینه‌های کنترل شیمیایی بیماری است. علاوه بر آن، کوکسید یوزیس یکی از مهم ترین عوامل مستعد کننده محیط برای باکتری‌های روده‌ای است. این تاثیر مستقیم بر روی سلامت روده، عواقب دیگری بر روی سایر بیماری‌های سیستمیک روده‌ای نیز دارد.

واکسیناسیون بر علیه کوکسید یوزیس یک تاثیر مستقیم دیگر بر روی بیماری‌های مرتبط با دستگاه گوارش و مصرف

آنتی بیوتیک‌ها نیز دارد. قبلا دیده شده بود که به کارگیری یک واکسن کوکسید یوزیس در یک برنامه دوره‌ای، بهبودی قابل توجهی در نتایج حاصله دارد.

هدف از این بررسی مشخص کردن تاثیرات واکسیناسیون مرغ‌هایی بود که با واکسن Hipracox واکسینه شده اما قبلا آنتی بیوتیک مصرف کرده بودند. فرضیه بر این اساس بود که در صورت ارتقای سلامتی جوجه‌ها، سلامتی تمامی مرغ‌های مزارع باید بهتر می‌شد.

نتایج نویدبخش

یک بررسی به منظور تاثیرات واکسن کوکسید یوزیس در شرایط مزارع بلژیک بر روی ۲۱ مزرعه که آنتی بیوتیک در آنها مصرف شده بود، به عمل آمد (۶۵ سالن). مجموعاً پنج میلیون و چهارصد هزار مرغ واکسینه شدند و هر سالن به طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفت. این مزارع سوابقی در طغیان شدید کوکسید یوزیس داشتند.

قبل از واکسیناسیون یک ماده به اصطلاح شیمیایی در برنامه نظافت سالن‌ها به همراه ماده افزودنی غذایی شیمیایی ضد کوکسید یوزیس که قبلا استفاده نشده بود، در نصف سالن‌ها به کار برده شد که هدف از آن پایین آوردن پس زمینه آلودگی به کوکسید یوزیس و به حداکثر رساندن شانس تاثیر واکسن بود. پس از واکسیناسیون تمام مزارع به شرایط قبلی برنامه ضد کوکسید یوزیس برگشتند.

نقش روی در حفظ پوست و ایمنی مرغ‌ها

پوست، گسترده ترین عضو و اولین لایه دفاعی در سیستم ایمنی بدن هر حیوانی است که در مرغ‌ها به منزله یک چالش

قلمداد می‌شود. اگرچه پوست در مرغ‌ها، توسط پرهما محافظت می‌شود، اما این پوست بسیار نازک و شل بوده که به سادگی آسیب دیده و تخریب می‌شود. ریز مغذی‌ها قادرند به حفظ پوست پرندگان کمک نمایند. علاوه بر این مواد توان دفاعی پوست به ساختار لایه زیرین و سلول‌های آن وابسته است.

لایه خارجی محافظ پوست از تعداد زیادی سلول‌های زنده و مرده با ضخامت‌های مختلف ساخته شده است. این سلول‌ها که بر روی سطح پوست قرار دارند می‌توانند به صورت سلول‌های بنیانی، سلول‌های خاردار و سلول‌های شاخی، مشاهده شوند.

مرغ‌ها به طور کلی دارای پوست نازکی هستند که دارای یک لایه محافظ کرکی است و لایه سلول‌های شاخی در مقایسه با پستانداران که ساختار بسیار محکمی دارند. بسیار نرم و فاقد استحکام می‌باشند. کیفیت عملکرد لایه محافظ پوست به سنتز چربی در آن لایه مرتبط است. فقدان آنزیمها، ویتامین‌ها و یا عناصر معدنی سنتز چربی و در نتیجه قدرت پوست را تحت تاثیر قرار می‌دهد. از آنجایی که پوست پرندگان بسیار نازک است، یک شبکه از رگ‌های خونی زیر آن در مرز بین پوست و لایه زیرین آن وجود دارد و لذا یک زخم کوچک موجب به وجود آمدن یک شکاف برای در معرض قرار گرفتن جریان خون و مسیری برای ورود عفونت‌ها می‌گردد.

نقش ریز مغذی‌ها

آزمایش‌های به عمل آمده نشان داده است که ریز مغذی‌ها نقش موثری در سلامت و قدرت پوست پرندگان دارند، در این رابطه بر تاثیر موادی از قبیل روی، منگنز، مس و سلنیوم تحقیقاتی به عمل آمده است. هر یک از این مواد، بر رشد و نمو و پایداری پوست نقش بسیار مهمی دارند.

یافته‌های تحقیقاتی نشان می‌دهد در هنگام خوراندن مقادیر واقعی ریز مغذی‌ها به مرغ‌ها، وزن گیری آنها به شکل قابل ملاحظه‌ای بالا می‌رود. این مطالعات نشان می‌دهد که خوراندن روی (Zn) موجب بهبود تمامیت پوست پرندگان و ایمنی آنها می‌گردد.

موارد مشابهی نیز از طریق افزودن روی (zn) و (Mg) به غذای پرندگان در قدرت بخشیدن به پوست پرندگان دیده شده است. این بررسی‌ها ثابت می‌کند که استفاده از مقادیر کافی از عناصر ریز مغذی قابل جذب، نقش مهمی در رشد

یک پوست سالم و قوی به منظور حمایت از عملکرد ایمنی بدن مرغ دارد.

محافظت در مقابل ویروس انفلوانزای H5N1

بر اساس گزارش‌های اخیر یک نوع سیستم فیلتر هوا از شرکت Reventa قادر است تا ۹۷ درصد از آلوده شدن هوا به ویروس آنفلوانزای H5N1 را کنترل نماید.

این سیستم شامل فیلترهایی است که به دلیل ساختار ویژه می‌تواند مانع از ورود ویروس‌های این بیماری شوند که اندازه آنها بین ۸۰ الی ۱۲۰ نانومتر است. بر اساس مطالعات به عمل آمده توسط دانشگاه لایپزیک، این فیلتر می‌تواند ۹۵ درصد از PRRS و ۹۷ درصد از ویروس‌های H5N1 را جذب نماید. این سیستم می‌تواند با سیستم تهویه‌های سقفی موجود در مرغداری تلفیق شود و در انواع مختلف در دسترس می‌باشد. فیلتر AirProtec بر اساس هوای فوق فشرده طراحی شده است. این سیستم دارای صفحه‌های خنک کننده بوده و از درجه اطمینان بالایی برخوردار است. فیلترهای مذکور به گونه‌ای ساخته شده‌اند که دارای قیمت بسیار پائین، نصب آسان و قابل اجرا در سیستم‌های کنونی تهویه هستند.

غلبه بر خطرات مایکوتوکسین‌ها

بهترین گزینه در مدیریت مایکوتوکسین‌ها، داشتن مواد غذایی عاری از این آلاینده‌ها است. اما پرسش این است که چنین چیزی چقدر، در چه زمان و با چه قیمتی امکان پذیر است؟

مایکوتوکسین‌ها قادرند سلامت و آسایش گله مرغ‌ها را تحت تاثیر قرار دهند که منتهی به کاهش میزان گوشت، تخم مرغ و کیفیت آنها می‌شود.

در پرورش گله‌های مرغ، مایکوتوکسین‌ها قادر به پائین آوردن سطح باروری، تولید جوجه از تخم مرغ‌ها و بالا بردن مرگ و میر در جنین‌ها و جوجه‌های یک روزه هستند.

همچنین ترکیبی از مایکوتوکسین‌ها موجب ایجاد مشکل در سلامتی و رفاه مرغ‌ها با به وجود آوردن مشکلات گوارشی، مورفولوژیکی و بیولوژیکی، افزودن استرس و در نتیجه تاثیر بر بهره‌وری، می‌شوند. یکی دیگر از گزینه‌ها در مدیریت

اهداف این مطالعه و بررسی برای ارزیابی اثرات OTA در جیره غذایی (۱ تا ۲ میلی گرم در هر کیلوگرم مواد غذایی) برای دوره‌های زمانی ۷، ۱۴ و ۲۱ روزه بر روی عملکرد، وزن نسبی کلیه‌ها و جگر و سرم بیوشیمیایی در مرغها بود. همچنین تجزیه و تحلیل‌هایی بر روی نمونه برداری از ساختار کلیه جهت مشخص نمودن ژن‌هایی که باعث بی‌نظمی در جوجه‌های تغذیه شده با OTA شده‌اند در دوره‌های زمانی مختلف انجام شد.

پروژه مقابله با مایکوتوکسین‌ها در اروپا

برنامه افق‌های تحقیقات و نوآوری ۲۰۲۰ اتحادیه اروپا، اخیراً یک جایزه پنج میلیون یورویی به پروژه Mytool Box به خاطر ارائه توصیه‌هایی در مورد مایکوتوکسین‌ها به دامداران و سایر تصمیم‌گیرندگان زنجیره‌های غذایی و تغذیه اهدا کرد.

پروژه فوق شامل گروهی از دانشمندان، مهندسان و متخصصان IIT از یازده کشور اروپایی بود. یکی از این شرکت‌ها که در حوزه مواد غذایی دام‌فعالیت می‌نماید، شرکت Biomin بود. پروفیسور Rudolfg Krska از دانشگاه منابع طبیعی وین گفت: این پروژه ظرفیت صرفه‌جویی سالیانه ده‌ها میلیون یورو از خسارت به محصولات و کاهش واقعی زیان‌های ناشی از مایکوتوکسین‌ها به سلامت انسان‌ها را دارد.

این پروژه بر پیشگیری و توانمندسازی مجریان در طول زنجیره تولید مواد غذایی تمرکز دارد. این پروژه مذکور نه فقط پیگیر روند تولید محصول از مزرعه تا سفره است بلکه مراقب استفاده سالم و مطمئن از مواد آلوده به مایکوتوکسین‌ها در چرخه‌های تولیدی دیگری مانند تولید سوخت زیستی است. شرکت Biomin با بررسی نمونه‌های آزمایشگاهی، معیارهایی به منظور پیشگیری از ورود مایکوتوکسین‌ها به چرخه تولید سوخت‌های زیستی و مواد تخمیری جانبی که امکان دارد به مصرف تغذیه دام‌ها برسند، در دستور کار خود قرار داده است. صنعت تولید بیواتانول و همچنین پرورش دهندگان دام می‌توانند با مشاهده سلامتی دام‌ها و بهبود عملکرد آنها با استفاده از مواد جانبی به جا مانده از تقطیر محصولات فاقد مایکوتوکسین، منافع بیشتری کسب کنند.

مایکوتوکسین‌ها، در اختیار گرفتن و غلبه بر سموم ناشی از آنهاست. برای توانمند شدن در حذف سموم از بدن پرندگان و مراقبت از سلامتی آنها، شرکت Ww-Nutrition محصولی را به بازار عرضه نموده است که با حذف سموم از بدن پرندگان به متابولیسم جگر نیز کمک می‌نماید.

مراقبت در مقابل کوکسیدیا

در یک آزمایش که در کشور سوئیس با مواد غذایی حاوی مکمل‌های جدید به عمل آمد، به این مکمل‌ها روغن گیاه Oregano که مانع از عوارض مرتبط با هضم غذا که اغلب ناشی از عوامل میکروبی می‌باشد افزوده شد. ۶۰ گوساله ۱۰-۸ روزه به دو گروه تقسیم و به مدت ۳۴ روز تحت بررسی قرار گرفتند. ۲۰ درصد از گوساله‌های تحت کنترل که با ماده Diclazuril تحت درمان بودند به کوکسیدیوزیس دچار شدند. سایر گوساله‌هایی که هیچگونه دارویی مصرف نمی‌کردند، سالم باقی ماندند.

از اولین روز تغذیه با مواد بامنشا گیاهی، مواد غذایی دارای مکمل فوق در اختیار گوساله‌ها قرار داده شد و به هر یک از گوساله‌های یک کپسول حاوی Dosta Caps خوراندند. سپس ۴ میلی لیتر از مایع Dosta به تدریج و به مدت ۲۸ روز به شیر آن‌ها اضافه گردید. بررسی‌های به عمل آمده نشان داد که هیچ‌یک از گوساله‌ها به کوکسیدیا یا بیماری دیگری دچار نشدند. علاوه بر آن وقتی از گوساله‌های مورد آزمایش وزن‌گیری شد، پس ۳۴ روز میانگین ۹۰۰ گرم (روزانه) به دست آمد اما در گروه تحت کنترل این مقدار ۸۵۰ گرم بود.

اثر مایکوتوکسین بر کلیه‌های مرغ

در یک بررسی تحقیقاتی که در نشریه «دنیای مایکوتوکسین» به چاپ رسیده است، محققان امریکایی مطالعاتی را به منظور اندازه‌گیری تاثیر «اوکراتوکسین A» بر روی کلیه‌های مرغ‌هایی که با این مایکوتوکسین در دوره‌های مختلف تغذیه شدند، انجام دادند.

مصرف مواد غذایی آلوده به (OTA) توسط مرغ‌ها موجب خسارات اقتصادی به صنعت مرغداری می‌شود. یکی از این خسارات، پایین آوردن وزن‌گیری مرغ‌ها است.

بحرانی جدید برای آب مملکت در راه است

که می گفتند سطح آب چاه های آنان پایین تر رفته است مثلاً اگر در ۲۰۰ متری به آب می رسیدند ناگزیر بودند ۳۰ تا ۵۰ متر چاههای خود را عمیق تر کنند تا به آب برسند. مجله دامپروان به این دلیل که طی یک مطالعه میدانی و ارسال پرسشنامه ای برای کشاورزان یکی از مناطق کشور به موضوع کاهش سفره های آب زیرزمینی به عنوان یک بحران در ۱۰ سال قبل اشاره کرده بود مورد شماتت قرار گرفت که «مطبوعات باید سخن روز بنویسند، این توهمات و اوهام چیست که به آن می پردازید» و یا متهم می شدیم به «سخنگوی این و آن وزیر کشاورزی که حالا چون در دولت نیست غر می زند.»

به هر حال این دوران ناروشن، باز هم به همت شجاعانه همان سخنگویان محدود و درج مقالات متعدد در مجله دامپروان و چند نشریه تخصصی دیگر و البته بعداً چندسایت و روزنامه و در صفحات اقتصادی آنان سپری شد

با آغاز فعالیت دولت یازدهم و عنوان شدن کمبود بحران آب کشاورزی، سر و کله تعداد کثیری دانشمند و محقق ناپیدا که گویی در آن سالها دانشمند و محقق نبوده اند یا در این کشور زندگی نمی کرده اند، به یکباره پیدا شد و بسان خواب نما شده ها، فغان کنان خود را مبتکران و مولفان تشخیص و تحلیل بحران کمبود آب معرفی کردند. شاید تا اینجا کار هم قابل چشم پوشی باشد ولی شور بختی اینکه این دکترهای تازه به راه افتاده، نه از ذهن خود نور اندیشه ای دارند که حاصل پژوهش و تحقیقاتی در این زمینه ها باشد و نه با افزودن تفسیری جدید بر آنچه حاصل فکر دیگران بوده و هست، راه حلی ارائه و فرهنگی را گسترش می دهند

در سالهای بسیار دور، حدود ۱۰، ۱۵ سال قبل، وقتی چند شخصیت محدود انگشت شمار حسب اطلاعاتی که از خود کشاورزان به دستشان می رسید یا ارزیابی های نه چندان همه جانبه و متقن ولی قریب به درستی، از کاهش سطح سفره های آب زیرزمینی، حفر چاه های غیر مجاز آب برای کشت بی رویه انواع صیفی و سبزی بدون توجه به میزان مصرف آب آنها، عدم تناسب میان دام و مرتع و نهایتاً به تدریج بحران کمبود آب و خشک شدن تالاب ها و بی آبی دشت ها سخن می گفتند، دیگرانی در جایگاه سیاسی با انواع و اقسام اتهام ها که اگر فلانی یا بهمانی وزیر بود یا مقامی در دولت داشت اینگونه سخن نمی گفت، سعی داشتند که صدای آنان را قطع کنند. این موضوع در مورد مجله دامپروان نیز وجود داشت زیرا خبرهایی را چاپ می کرد که حاکی از اعتراض کشاورزان و دامدارانی بود

و هر چند در آن موقع و حتی هم اکنون نیز رسانه ملی سودای دیگری در سر داشت و دارد، به این مسائل نمی‌پرداخت و نمی‌پردازد، اما موضوع بحران آب، حفر چاه‌های غیر مجاز، کاهش سطح سفره‌های آب زیرزمینی و بهره‌گیری از روش‌های نوین آبیاری و شیوه‌های مختلف آن در میان سیاستمداران و تصمیم‌گیرندگان اقتصادی مقبولیت یافت و حضور شخصیتی متین و متعادل در راس معاونت آب و خاک و صنایع وقت به عنوان پیشکسوتی کار آشنا و متخصص در سیستم‌های بودجه‌نویسی و بودجه‌گیری طی ۶-۷ سال موجب گردید که برای حل بحران پیش آمده در مورد کمبود آب کشاورزی و جبران نوعی غفلت تاریخی نسبت به کلیت بخش کشاورزی، بودجه‌هایی قابل توجه، حتی از شورای عالی آب توسط ایشان پیگیری و تصویب شود که اختصاص آنها موجب تحولات بسیار در عرصه سامانه‌های آبیاری کشور گردید. به جز یکی دو سال از جمله سال‌های ۹۱-۱۳۹۲، که آخرین سال دولت دهم به شمار می‌رفت، این معاونت در گرفتن بودجه‌های خوب، موفق بود؛ با آغاز فعالیت دولت یازدهم و عنوان شدن کمبود و بحران آب کشاورزی، سر و کله تعداد کثیری دانشمند و محقق ناپیدا که گویی در آن سال‌ها دانشمند و محقق نبوده‌اند یا در این کشور زندگی نمی‌کرده‌اند، به یکباره پیدا و بسان خواب‌نما شدگان، فغان‌کنان خود را مبتکران و مولفان تشخیص و تحلیل بحران کمبود آب معرفی کردند. شاید تا اینجای کار هم قابل چشم‌پوشی باشد، ولی شوربختی اینکه این دکترهای تازه به راه افتاده، نه از ذهن خود نور اندیشه‌ای دارند که حاصل پژوهش و تحقیقاتی در این زمینه‌ها باشد، نه با افزودن تفسیری جدید بر آنچه حاصل فکر دیگران بوده و هست، راه حلی ارائه و فرهنگی را گسترش می‌دهند و نه به رسم همه سخنوران و نویسندگان حق‌مدار و درستکار دنیای پیشرفته حرمت‌نگه می‌دارند که به

رسم امانت ذکر ماخذ کنند، بلکه جزء به جزء همان مطالب تدوین شده، اعم از «تغییر در حکمرانی آب»، «حفر چاه‌های غیر مجاز، فاجعه ملی»، «ساخت طشتک‌های تبخیر به نام سد سازی، ندانم کاری تاریخی» و... که پیش از این و به استناد شمارگان آرشیو مجله دامپروان تحلیل و تدوین شده بود را به شیوه روخوانی و رونویسی، تکرار و بعضاً با پس و پیش کردن برخی جمله‌ها و انکار انتساب نویسندگان اصلی سعی می‌کنند خود را مُبدع و مُبشر آن اندیشه‌ها ثبت کنند! البته این هنجار شکنی در حوزه قلم در همه جای دنیا و به

حدود ۱۵،۱۰ سال قبل، وقتی مجله دامپروان به استناد گفته‌های کشاورزان که می‌گفتند سطح آب چاه‌های آنان پایین‌تر رفته و مثلاً اگر قبلاً در عمق ۲۰۰ متری به آب می‌رسیدند حالا می‌بایست ۳۰ تا ۵۰ متر زمین را بکنند تا به آب برسند، از بحران آب سخن به میان می‌آورد موجب شماتت قرار می‌گرفت

نسبت‌های متفاوت وجود دارد ولی در کشور ما خدا نکند که موضوعی برآمد خبری داشته باشد و در میان افکار عمومی مورد توجه قرار گیرد، فوراً سخن گفتن در مورد آن مُد می‌شود! به هر حال، اکنون به مرحله‌ای رسیده‌ایم که همگی موضوع بحران کمبود آب و تمامی مسائلی که گفته شد را می‌پذیرند ولی آنچه که مانند سدی سدید در مقابل حل این بحران قرار گرفته است عدم تخصیص بودجه‌های مصوب است؛ به گونه‌ای که مهندس علی‌مراد اکبری معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، با نگرانی و تاکنون چند بار، به ویژه از اردیبهشت ماه گذشته اعلام کرد که ۷۰۰ میلیارد تومان به پیمانکاران بدهکار هستیم.

این در حالی است که ایشان از تجهیز ۴۰۰ هزار هکتار از مزارع جدید به سامانه‌های نوین آبیاری سخن می‌گویند و گرچه پروژه‌های بسیاری در دست افتتاح است ولی پیمانکاران شرکت‌های طراح و مجری و سازندگان تجهیزات، لوله و اتصالات نقدینگی خود را از دست داده و از این بابت ناراضی و معترض هستند. در این شرایط و حال که سخنگویان تازه از راه رسیده بسیاری در مورد بحران آب و مشکلات ناشی از آن داد سخن سر می‌دهند و همچنین دوستان فاضل و دانشمندی که به تریبون‌ها دسترسی بیشتری دارند، خوب است به جای شعار دادن و سرودن مرثیه‌های سوزناک برای آب کشور که طبعاً موجب نگرانی بیش از حد مردم و کشاورزان می‌شود، موضوع تامین اعتبارات، بودجه و تسهیلات لازم برای انجام تعهدات معوقه را به میان افکار عمومی ببرند تا شاید از منابع غیر متداول دولت و در نهایت وزارت جهاد کشاورزی و معاونت مربوط حمایت‌های اعتباری صورت گیرد و یا شورای عالی آب وارد صحنه شود که به طور جدی معضل کسر اعتبارات و یا اعتبارات تخصیص نیافته را به نوعی جایگزین و تامین نماید، زیرا امید گشایشی در عرصه بودجه‌های متعارف به نظر نمی‌رسد. اگر موضوع صرفه‌جویی در آب کشاورزی به اشکال مختلف همچون کشت نشاء، بذور مقاوم به خشکی، الگوی کشت، گسترش تولید کشت متراکم (گلخانه‌ای)، جلوگیری از کشت برنج در مناطق کم‌آب و دهها موضوع دیگر اولویت یافته است، می‌بایست برای همگان جلوگیری از ورشکستگی سرمایه‌گذارانی که برای انجام یک ضرورت ملی تمام توان خود را مصروف سامانه‌های نوین آبیاری و تجهیزات مرتبط به آن کرده‌اند نیز اولویت داشته باشد و در این مسیر هم داد سخن سر دهند، و گرنه بحث اینکه «مملکت دچار بحران کمبود آب شده است»، قدیمی است!

منصور انصاری

کشت مخلوط ارقام شبدر ایرانی

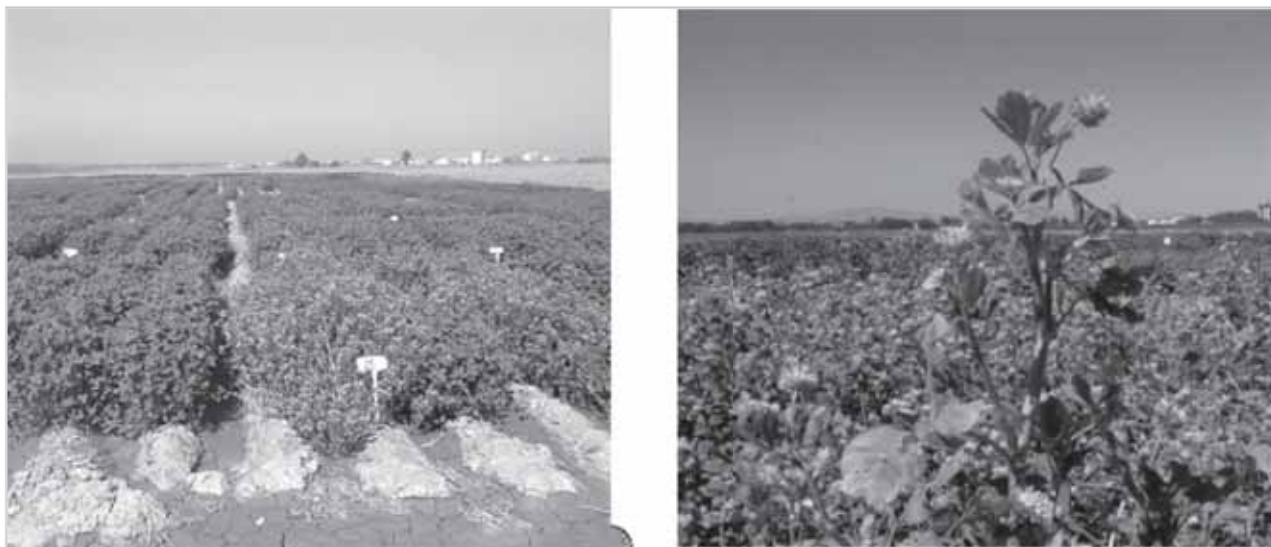
نگارش: محمد زمانیان (عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر کرچ)

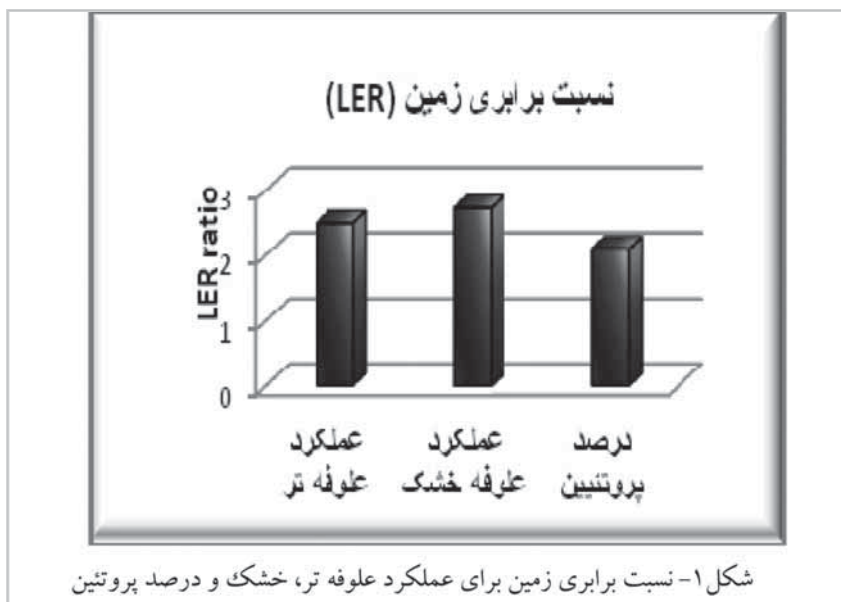
مقدمه

کمبود غذا و افزایش روزافزون جمعیت به ویژه در کشورهای در حال توسعه، نگرانی های جدی در رابطه با آینده غذا بوجود آورده است. در این میان نقش لگوم های علوفه ای به ویژه ارقام شبدر در تغلیف دام و در نتیجه تأمین نیاز انسان به فرآورده های دامی از اهمیت زیادی برخوردار است، لذا افزایش سطح زیر کشت و عملکرد علوفه شبدر در واحد سطح امری ضروری است. شبدر ایرانی با نام علمی *Trifolium resupinatum* L. گیاهی است یک ساله و پاییزه که بومی آسیای صغیر و ایران است، که دارای اکوتیپ های زودرس (یک چین) و دیررس (چند چین) می باشد. کشت توأم دو تیپ رشدی شبدر ایرانی یک چین (زودرس) که دوره رشدی آن تا اوایل اردیبهشت است و تیپ چند چین (دیررس) که دوره رشدی آن تا تابستان ادامه دارد، خواهد توانست به تولید علوفه بیشتر از واحد سطح در زمان و مکان و افزایش بهره وری از منابع کمک نماید. همچنین شبدر ایرانی به خاطر امکان کشت مخلوط با گراسها میتواند در تأمین علوفه مورد نیاز احشام و خود کفایی علوفه در کشور نقش به سزایی ایفا نمایند. یکی از راهکارهای دستیابی به کشاورزی پایدار، به کارگیری مخلوطی از گیاهان گونه های مختلف، ارقام مختلف و یا ایزولاین های مختلف در زراعت می باشد. براساس تعریف کشت مخلوط عبارت است از، کشت دو یا چند گیاه در یک مکان و زمان مشخص که بدنال رسیدن به اهدافی همچون ایجاد تعادل اکولوژیک، افزایش عملکرد، استفاده بیشتر از عوامل محیطی مانند آب، مواد غذایی و نور، کاهش خسارت آفات، بیماری ها و علف های هرز است.

تاریخچه

چند کشتی روش جدیدی نیست و از قرن ها پیش به منظور افزایش بهره وری از منابع و کاهش ریسک تولید استفاده می شده است. این شیوه کشت از مناطق استوایی شروع شده و همزمان با مهاجرت بشر به دیگر نقاط گسترش یافته است. به عنوان مثال مخلوط ذرت، لوبیا و کدو الگوی کشتی است که از حدود ۹۰۰ تا ۱۵۰۰ سال قبل از میلاد در مکزیک مرسوم بوده است. مطالعات اندکی صورت گرفته است. در یکی از روش های جدید در کشت مخلوط، کشت مخلوطی از ارقام مختلف یک گونه است که موجب افزایش عملکرد می شود که در این زمینه مخصوصاً در مورد شبدرها مطالعات اندکی صورت گرفته است.

بعضی نقاط در کشاورزان معیشتی، مخلوطی از واریته‌های زودرس و دیررس گیاهان را برای مقابله با خطر قطع احتمالی بارندگی و یا بهره‌گیری از بارندگی‌های بعدی به منظور کاهش اثرات خشکی به کار می‌گیرند. امروزه سیستم چندکشتی در ایران بیشتر در سواحل دریای خزر و خوزستان معمول است که عمدتاً شامل غلات زمستانه با حبوبات (لوبیا)، گوجه فرنگی، هندوانه، برنج و یا حبوبات پائیزه با گیاهانی نظیر ذرت و پنبه می‌باشد. در سال‌های اخیر کشت شبدر برسیم در مزارع برنج قبل از برداشت و یا کشت سویا در مزارع گندم یا باغات مرسوم شده است.

در هکتار و نسبت ۶۰-۴۰ (۴۰ درصد کشت شبدر رقم چندچین + ۶۰ درصد شبدر رقم یک چین) با ۶۸/۱۹ و ۱۲/۰۲ تن در هکتار و $LER = 2/40$ برای علفه تر و ۱۲/۰۲ تن در هکتار و $LER = 2/71$ برای علفه خشک است (شکل ۱) و از این مدل مخلوط می‌توان به عنوان یک راهکار بوم‌شناختی در افزایش تولید علفه در نظام‌های زراعی مبتنی بر کشت شبدر بهره برد.

برای تغذیه دام‌ها کاملاً مشهود می‌باشد، کمک نماید. تحقیق حاضر بر اساس روش جانشینی انجام شده است. در این تحقیق هدف یافتن مناسب‌ترین ترکیب و تراکم کشت به منظور بررسی امکان بهبود شاخص‌های کمی و کیفی علفه در واحد سطح در زمان مشخص در کشت مخلوط ارقام شبدر ایرانی می‌باشد. نتایج این تحقیق نشان داد که بیشترین عملکرد تر و خشک مربوط به تراکم بذر ۱۵ کیلو گرم بذر

در این راستا کشت مخلوط دو تیپ رشدی شبدر ایرانی یک چین (زودرس) که دوره رشدی آن تا اواخر فروردین است و تیپ چندچین (دیررس) که دوره رشدی آن تا اوایل تابستان ادامه دارد، می‌تواند به تولید علفه بیشتر از واحد سطح در زمان و افزایش بهره‌وری از منابع مخصوصاً در چین اول که مصادف با اوایل بهار است و نیاز به علفه تازه

مایکروسافت، به کشورهای فقیر جهان مرغ هدیه می‌کند

اینکه درآمد روزانه این قبیل خانواده‌ها معمولاً از دو دلار در روز تجاوز نمی‌کند، کسب چنین مبلغی کمک بسیاری به بهبود وضعیت آنان خواهد کرد. همچنین با توجه به نقش زنان روستایی در فعالیت‌های اقتصادی، انتظار می‌رود این طرح به ویژه در تواناسازی آنان موثر باشد زیرا معمولاً در خانواده روستایی، نگهداری از مرغ و جوجه از جمله وظایف زنان محسوب می‌شود.

طرح جدید بیل گیتس در طبقه شصت و هشتم آسمانخراش جدید مرکز تجارت جهانی در نیویورک و در برابر قفس چند مرغ و خروس اعلام شد. وی از مردم خواست که به این طرح کمک مالی کنند زیرا برای اقدامی موثر در کاهش فقر، به توزیع تعداد به مراتب بیشتری جوجه نیاز است.

پایه‌گذار شرکت مایکروسافت این ضرب‌المثل را یادآور شد که اگر به فردی یک ماهی بدهند، قوت یک روز او را تامین کرده‌اند اما اگر فن ماهیگیری را به او بیاموزند، زمینه معاش یک عمر او را فراهم آورده‌اند. او گفت که "این ضرب‌المثل را می‌توان در مورد جوجه هم به کار برد و گفت که دادن جوجه و آموختن نحوه پرورش و نگهداری آن می‌تواند زندگی یک خانواده را برای همیشه بهتر کند."

بیل گیتس گفت که یکی از هدف‌های این طرح این است که درصد صاحبان مرغ در کشورهای فقیر غرب آفریقا از ۵ درصد به ۳۰ درصد افزایش یابد.

بیل گیتس، پایه‌گذار شرکت کامپیوتری مایکروسافت، به کشورهای فقیر جهان مرغ هدیه می‌کند تا باره‌اندازی "انقلاب مرغی" به بهبود وضع معیشت روستائیان در این کشورها کمک کرده باشد. گیتس، که از او با عنوان ثروتمندترین شخص در جهان نام برده می‌شود، گفته است که برای کمک به مبارزه با فقر در جهان، در نظر دارد یکصد هزار قطعه جوجه را به رایگان در میان مردم کم‌درآمد دوازده کشور فقیر جهان توزیع کند. اکثر کشورهای مورد نظر بیل گیتس در قاره آفریقا قرار دارند.

به گزارش بی بی سی، جوجه‌های اهدایی آقای گیتس پس از واکنش شدن، در میان روستائیان این کشورها توزیع خواهند شد و امید می‌رود که پرورش آنها به منظور تولید و فروش تخم مرغ و همچنین تکثیر و فروش مرغ منبع درآمد جدیدی برای دریافت کنندگان ایجاد کند. این طرح با کمک موسسه خیریه بین‌المللی هایفر اجرا می‌شود که تاسیساتی را برای تولید و توزیع جوجه در بولیوی تاسیس کرده است. هزینه اجرای این طرح را بنیاد خیریه بیل و ملیندا گیتس، که مشترکاً توسط آقای گیتس و همسرش ایجاد شده، برعهده می‌گیرد. گیتس گفته است که اهدای چند مرغ و یک خروس به یک خانواده فقیر می‌تواند آن را تا حد زیادی از چنگ فقر رهایی بخشد زیرا خانواده با پرورش و فروش جوجه قادر خواهد بود حدود یک‌هزار و دو‌یست و پنجاه دلار در سال درآمد اضافی کسب کند. با توجه به

چگونه طول عمر مفید گوساله‌های شیری را افزایش دهیم

وجود دارد که رشد این گروه از گوساله‌های تازه از شیر گرفته را با هزینه کمتر به حداکثر می‌رساند. از سوی دیگر، به منظور کاهش بیماری و مرگ و میر در گوساله‌ها باید به جزئیاتی توجه نمود.

یکی از این نکات کلیدی به منظور تغییر رژیم غذایی از شیر به مصرف مواد خشک توجه به استارتر است، چراکه مصرف مواد غذایی و سلامت گاو رابطه مستقیمی با

یکدیگر دارند.

گوساله‌هایی که بیشتر می‌خورند سالم‌ترند و همچنین گوساله‌هایی سالم‌ترند که غذای بیشتری می‌خورند و بدون در نظر گرفتن این که کدامیک از این دو بر دیگری ارجحیت دارد، نتیجه نهایی هر دو یکی است.

به موازات این موضوعات، آنتی‌بیوتیک‌ها نیز در مواد غذایی جایگزین به کار گرفته می‌شوند. در برخی کشورها استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در زمان رشد ممنوع گردیده چراکه در برخی موارد مقاومت به باکتری‌ها مشاهده شده است.

روش‌های بهبود رشد

خوشبختانه امروزه گزینه‌هایی به منظور کمک به سلامت، افزایش مصرف غذا و بهبود عملکرد دام وجود دارد که انتخاب مواد افزودنی غذایی به عنوان یک بخش موثر از برنامه پرورشی گوساله مورد تایید همگان است.

در یک بررسی به عمل آمده در دانشگاه مینه‌سوتا، نشان داده شد که گوساله‌های دریافت‌کننده جایگزین شیری که حاوی - D gestarom باشند، به همان اندازه و یا بهتر از مواد غذایی حاوی مکمل‌های دارویی رشد می‌کنند. چنین گوساله‌هایی علاوه بر افزایش وزن، ضریب تبدیل بالایی نیز دارند. علاوه بر آن، Digestarom مورد استفاده در شیر و یا استارتر معلوم نموده که موجب بهبود تغذیه و عملکرد گوساله می‌شود. در یک بررسی به عمل آمده در کشور اتریش در مورد Digestarom نشان داده شده که روزانه یک صد گرم به وزن گوساله‌ها اضافه شده است. در صورتی که چنین نتایجی در مورد گوساله‌های شیری صدق نماید، در سه دوره شیردهی باید ۲۲۸ کیلوگرم شیر اضافی تولید نمایند.

به حداکثر رساندن عمر مفید هر گاو موجب افزایش عملکرد و بهره‌وری گاو‌داری گردیده که نیاز به سعی و کوشش فراوان دارد و از آغاز تولد هر دام شروع می‌شود. آن چه در نُه هفته اول زندگی هر گوساله‌ای اتفاق می‌افتد می‌تواند در تمام طول زندگی آن موثر باشد.

از آنجایی که درآمد حاصل از هر گاو بخش مهمی از هر گاو‌داری

مدرن است، پرورش گوساله‌هایی که هم نیاز جمعیتی گله را تامین نمایند و هم تعداد روزهای شیردهی بیشتری داشته باشند از اهمیت بالایی برخوردار است.

مطالعات نشان داده که کاهش زمان اولین گوساله‌زایی از ۲۴ تا ۲۵ ماهگی به ۲۲/۵ تا ۲۳/۵ ماهگی موجب افزایش دوره بهره‌وری گوساله‌ها می‌شود. بنابراین هر چه زمان اولین گوساله‌زایی افزایش یابد. میزان بازدهی آن کاهش پیدا می‌کند.

افزایش پتانسیل گاوها

گوساله‌های ماده باید از اولین سن گوساله‌زایی و به منظور افزایش بهره‌وری قادر به تولید شیر باشند که لازمه این امر داشتن وزن مناسب است. در این مرحله، سن گوساله در مقایسه با وزن و قد آن برای اولین گوساله‌زایی از اهمیت کمتری برخوردار است.

توصیه می‌شود در گوساله‌های هلشتاین وزن حدود ۳۵۰ کیلوگرم و قد حدود ۱۲۰ سانتی‌متر باشد. رعایت وزن و قد مناسب به صورت توأمان دارای اهمیت بسیاری است. قبلاً گوساله‌های شیری دارای ماهیچه‌های کمتری بودند مگر این که چنین گوساله‌هایی با هدف دو منظوره پرورش داده شوند. در این جا هدف اولیه انتخاب آنها برای تولید شیر است چرا که حفظ ماهیچه بیش از حد مورد نیاز موجب افت بهره‌وری می‌شود.

چنانچه در اولین شیردهی نیازهای غذایی گاو به اندازه کافی برآورده نشوند، پروتئین موجود در ماهیچه‌ها نه فقط برای تامین اسیدهای آمینه بلکه برای کربن مورد نیاز در استخوان‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

برنامه‌های پرورش گوساله

هم‌اکنون برنامه‌هایی به منظور پرورش این دسته از گوساله‌ها

برگزاری نهمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی از ۲۷ تا ۳۰ مهرماه در استان البرز

نهمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی، از ۲۷ تا ۳۰ مهرماه در استان البرز با رویکردی متفاوت در گسترش ارتباط با مصرف کنندگان سامانه های نوین آبیاری، سازه های گلخانه ای، کود، سم، بذر، ماشین آلات کشاورزی در بخش خصوصی شامل تعاونی های تولید روستایی، شرکت های سهامی زراعی، تشکل های گندم کاران و در بخش دولتی، معاونت های زراعت و

برگزار می شود. از آنجا که این نمایشگاه پس از گذر سال ها و عبور از فراز و نشیب های متعدد، اکنون دیگر به اصطلاح «جا افتاده» و برای غرفه گذاران شناخته شده است و به نقاط قوت و ضعف آن آگاهی کامل دارند و می دانند که سمت و سوی اطلاع رسانی آن، «ترویج فرهنگ مصرف آب کشاورزی و افزایش بهره وری در این بخش است، لذا استاد اجرایی با حمایت معنوی نهادهایی که گفته شد، و همچنین روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور بر آن است بازدید کنندگان تخصصی را برای تحریک تقاضا و استفاده از تکنولوژی زیرساخت ها دعوت کند و از آنجا که محور نهمین نمایشگاه، ترغیب کشاورزان

باغبانی، سازمان مرکزی تعاون روستایی و اتحادیه مرکزی تعاونی های روستایی کشور

جمله عرصه‌های ترویجی برای افزایش بهره‌وری است که ستاد اجرایی نمایشگاه تمهیداتی برای آن اتخاذ کرده است.

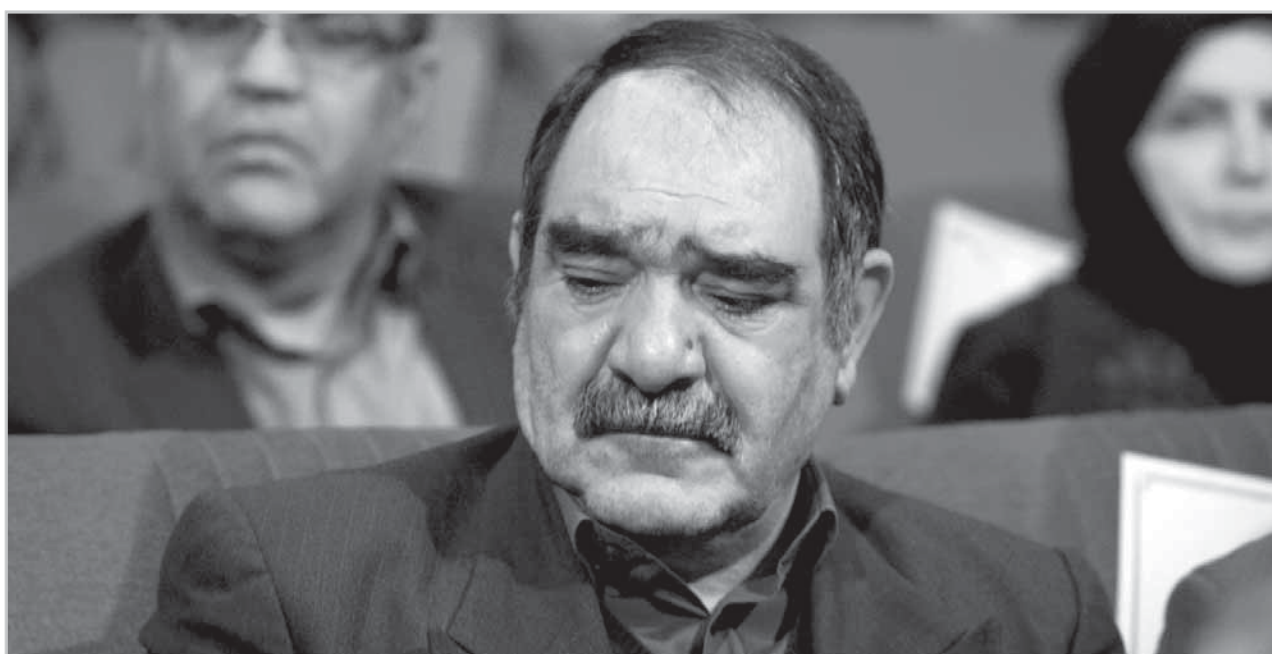
گفتنی است سال گذشته که نمایشگاه در فصل نامناسب، یعنی روزهای پایانی آذر ماه برگزار شد، علاوه بر بازدید ۴ معاون وزیر، تعداد قابل توجهی از مدیران بخش‌های مختلف و کشاورزان و کارشناسان بخش خصوصی و دولتی از ۲۸ استان کشور از این نمایشگاه بازدید کردند.

حجت‌اله انصاری - مدیر اجرایی نمایشگاه

نهال و درختچه‌های پر بازده، متناسب با شرایط اقلیمی و مقاوم در برابر شوری آب، شرایط آب و هوایی متفاوت و با باروری بالاست که از سوی دو معاونت زراعت و باغبانی، مدیریت می‌شود و در این نمایشگاه در قالب غرفه‌های عرضه‌کننده در دسترس عموم کشاورزان قرار می‌گیرد. برگزاری وُرک شاپ برای ترویج کودهای کدینگ شده و ارائه اطلاعات و مشخصات بالغ بر ۳۰۷۶ مورد کود داخلی و خارجی ثبت شده که ۲۱۹۱ مورد وارداتی و ۸۲۸ مورد تولید داخل با ۵۷ مورد توزیعی، از

و مصرف‌کنندگان به بازبینی شیوه تولید است، لذا ستاد سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی قصد دارد از نمایشگاه به عنوان یک کانون ترویجی برای کاهش مصرف آب کشاورزی و افزایش بهره‌وری استفاده کند.

ویژگی حائز اهمیت نمایشگاه امسال که از ۲۷ تا ۳۰ مهر ماه در فضای نمایشگاهی استان البرز، شهرستان کرج، مجموعه گلستان گل‌شهر برگزار می‌شود، ارائه توانمندی‌های شرکت‌های داخلی و خارجی در نمایش نمونه‌های کشت نشاء گیاهان و

گذر از رخدادهای کشاورزی

تهیه و تنظیم: سیاوش انصاری

رئیس مجلس تصریح کرد: امروز مسئله زباله به یک موضوع عمومی تبدیل شده است، هم استان‌های شمالی و هم سایر استان‌های کشور با این موضوع درگیری هستند در حالیکه زباله در دنیا به عنوان طلای کثیف در بخش انرژی و کود مورد استفاده قرار می‌گیرد، لذا حمایت سازمان حفاظت از محیط زیست در امر استفاده بهینه از زباله‌های تولیدی بسیار می‌تواند کمک‌کننده باشد.

امسال نیازی به واردات گندم نداریم

۳۱ استان کشور وارد مرحله خرید تضمینی گندم از کشاورزان شده‌اند

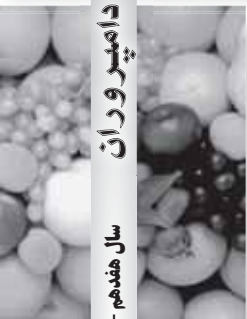
علی قنبری مدیر عامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: از ابتدای فصل برداشت گندم در اوایل فروردین ماه تاکنون ۸۹۰ مرکز خرید به مقدار پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تن گندم با کیفیت مطلوب را از کشاورزان در این ۳۱ استان خریداری کرده‌اند و

مجلس پشتیبان سازمان حفاظت از محیط زیست است

علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: لازم است کمیسیون کشاورزی تلاشی داشته باشد تا کارگروه مشترکی با دولت تشکیل شود و قوانین لازم را در حوزه محیط زیست به تصویب برساند.

وی افزود: لایحه هوای پاک از طرف دولت تقدیم مجلس شده است لذا به نظر می‌رسد کمیسیون کشاورزی باید این موضوع را هم دنبال کند تا هر چه سریعتر به نتیجه برسد؛

کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی و همچنین غلامرضا نوری قزله نماینده پیشین مردم بستان آباد آذربایجان شرقی در مجلس را به سمت مشاوران خود برگزید.

وزیر جهاد کشاورزی در این احکام، ابراز امیدواری کرده است که با توجه به اهمیت نقش برنامه ریزی در انجام وظایف و نیل به اهداف بخش کشاورزی، مشاوران جدید با همکاری معاونان، روسای سازمانها و موسسه‌های تابعه برای پیشبرد برنامه‌های این بخش، گام‌های موثری بردارند.

موافقت نامه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین

ایران و فیلیپین

در دیدار هومن فتاحی مدیرکل دفتر امور بین الملل و سازمان‌های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی و ادواردو ماتین منیز سفیر فیلیپین در تهران، دو طرف بر لزوم گسترش همکاری‌ها و تجارت محصولات کشاورزی، تبادل هیئت‌های کارشناسی و انجام

بازدیدهای دوجانبه تاکید کردند. همچنین به منظور تسهیل تجارت محصولات کشاورزی مقرر شد موافقت نامه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین دو کشور امضا شود. بازنگری همکاری‌های کشاورزی پیشین و بررسی موانع موجود در مسیر تحقق اهداف مقرر نیز در این دیدار مورد تاکید قرار گرفت.

پنبه تنها محصول تراریخته‌ای است که در ایران به

صورت آزمایشی تولید می‌شود

محمود حجتی در گفت و گو با خانه ملت درباره تولید محصولات تراریخته گفت: پنبه تنها محصول تراریخته‌ای است که به طریق آزمایشی در حال پیگیری

میزان خرید انجام شده را تا نیمه‌ی دوم تیر ماه ۵,۶ میلیون تن اعلام کرد.

وی افزود: تا به حال بیش از ۴۶ هزار میلیارد ریال بابت خرید گندم به حساب کشاورزان واریز شده است. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران، تامین اعتبارات مورد نیاز خرید جهت پرداخت به موقع وجوه گندم‌ها و جلب رضایت کشاورزان را از جمله دغدغه‌های وزارت جهاد کشاورزی و شرکت بازرگانی دولتی ایران بر شمرده و از بانک مرکزی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور خواست نسبت به تأمین و تخصیص اعتبارات مورد نیاز اقدام عاجل انجام دهند.

علی قنبری بیشترین میزان خرید گندم را مربوط به استان‌های خوزستان با ۱,۴ میلیون تن، گلستان ۱,۲ میلیون تن، فارس ۷۴۰ هزار تن و اردبیل ۳۵۰ هزار تن اعلام کرد. وی با اشاره به تداوم روند خرید گندم در استان‌ها، تحقق خرید ۱۰ میلیون تنی در سال جاری را عملی دانست و تأکید کرد: امسال نیازی به واردات گندم نداریم و خودکفایی محقق شده است.

مشاوران جدید وزیر جهاد کشاورزی منصوب شدند

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، محمود حجتی طی احکامی، عباس رجایی نماینده پیشین مردم اراک و کمیجان و رییس سابق

کشور وارد شده است.

بر اساس این گزارش، بعد از دارو، ذرت دامی صدرنشین محموله‌های وارداتی از آمریکا به ایران بوده است. خمیر چوب، مکمل‌های غذایی، جو، اسپرم گاو، دریچه قلب، تخم سبزیجات، افزودنی‌های خوراک آماده دام و طیور، بذر ذرت و میگوی مولد زنده برای تکثیر، از جمله کالاهای وارداتی از آمریکا بوده است.

افزایش ۱/۵ برابری واحدهای غیر فعال پرورش مرغ گوشتی در کشور

بنا به اعلام مرکز آمار ایران، آمارگیری از مرغداری‌های پرورش مرغ تخم‌گذار به روش تمام شماری و پرورش مرغ گوشتی به روش نمونه‌گیری در ماه‌های مرداد و شهریور سال ۱۳۹۴ توسط مرکز آمار ایران انجام شد.

همچنین بر اساس نتایج این آمارگیری در سال ۱۳۹۴، تعداد ۱۸ هزار و ۹۳ مرغداری پرورش مرغ گوشتی در سطح کشور برآورد شده است که از این تعداد ۱۲ هزار و ۵۷۳ واحد فعال و بقیه (پنج هزار و ۵۲۰ واحد) غیر فعال بوده است. این ارقام در ارتباط با آخرین آمارگیری اجرا شده در سال ۱۳۹۱ شامل ۱۸ هزار و ۹۷ مرغداری گوشتی در کشور بوده است که از این تعداد ۱۴ هزار و ۳۵۶ مرغداری فعال و مابقی (سه هزار و ۷۴۱ واحد) غیر فعال بوده است.

تولید آن هستیم تا بتوانیم پنبه را علاوه بر افزایش تولید در مقابل بیماری‌ها نیز مقاوم کنیم.

وی درباره کشت فرا سرزمینی تصریح کرد: کشورهایی از جمله روسیه، اکراین، قزاقستان، آفریقا، برزیل و غنا - با توجه منابع آبی و خاکی مناسبی که دارند - در مورد محصولاتمانند ذرت و دانه‌های روغنی می‌توانند در راستای انجام کشت فرا سرزمینی مورد توجه ما باشند.

وی ادامه داد: در حال حاضر ایرانی‌ها نزدیک ۲۵۰ هزار هکتار از زمین‌های برزیل را به صورت ملکیت یا قراردادهای بلند مدت در اختیار تولید محصولات کشاورزی گرفته‌اند و نزدیک یک میلیون هکتار هم در حال مذاکره و بحث است که به قرارداد منجر شود. حجتی درباره میزان تولید برنج نیز در کشور، یادآور شد: میزان تولید برنج در کشور در حدود ۲ میلیون

تن است و این در حالی است که ۲ میلیون ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن مصرف ما است.

وی افزود: بسته به ذخایر کشور، حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن نیاز وارداتی به برنج داریم که بخشی از آن در چارچوب مجوزهایی که به تعاونی‌ها داده می‌شود و بخشی نیز از طریق تجارت رسمی وارد می‌شود.

لوبیای سویا به عنوان بزرگ‌ترین محموله وارداتی از آمریکای دو ماهه نخست سال

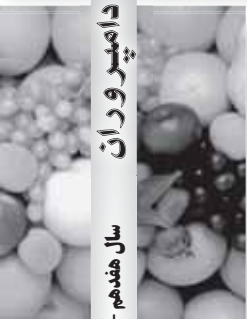
بر اساس آمار گمرک در دو ماهه نخست سال جاری ۸۳ هزار و ۱۲۷ تن کالا به ارزش ۵۱ میلیون و ۳۴۴ هزار و ۲۷۳ دلار از آمریکا به کشور ایران صادر شده است. لوبیای سویا به عنوان بزرگ‌ترین محموله وارداتی از آمریکای دو ماهه نخست سال بوده است که ۶۰ هزار تن از این کالا به ارزش ۲۵ میلیون و ۳۲۴ هزار دلار به

دامپروان

سال هفدهم - شماره ۱۷۴ - تیر ۱۳۹۵

۵۴

بخش کشاورزی از لحاظ وزنی مربوط به بخش زراعی با سهم ۶۰,۴ درصد، باغبانی با سهم ۲۴,۲۳ درصد و دام و طیور با سهم ۱۳,۹۳ درصد می باشد. تراز تجارت خارجی بخش کشاورزی از ابتدای فروردین تا انتهای اردیبهشت ماه امسال منفی ۴۷۹ میلیون و ۳۱۰ هزار دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۴ به میزان ۴۰ میلیون و ۳۶۰ هزار دلار بهبود یافته است.

ترخیص برنج های وارداتی تا پایان فصل برداشت

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در نامه ای به رئیس کل گمرک از ممنوعیت واردات برنج خارجی از اول مرداد ماه خیر داد. در این گزارش آمده است: به دلیل شروع فصل برداشت و حمایت از برنجکاران داخلی ترخیص برنج های وارداتی از اول مرداد ماه ممنوع می شود و ثبت سفارش های انجام شده غیر قابل قبول است. ترخیص برنج های وارداتی از گمرک حداکثر

تا ۳۱ تیر ماه سال جاری امکان پذیر است و از این تاریخ به بعد حتی ثبت سفارش های انجام شده غیر قابل قبول خواهد بود.

علی اکبر مهر فرد، قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی در نامه ای به مسعود کرباسیان رئیس کل گمرک ایران با تأکید بر مطلب فوق، خواستار اقدام گمرکات کشور در این زمینه شد.

در راستای حمایت از کشاورزان برنج کار، دولت همه ساله هم زمان با فصل برداشت برنج در کشور ترخیص برنج های وارداتی تا پایان فصل برداشت و توزیع آن در بازار را ممنوع اعلام می کند.

میزان تولید سالانه برنج در داخل کشور که عمدتاً در استان های شمالی صورت می گیرد، بالغ بر دو میلیون

این گزارش می افزاید: مقدار تولید مرغ زنده در سال ۱۳۹۳ در مرغداری های پرورش مرغ گوشتی دو میلیون و ۵۳ هزار تن گزارش شده است که نسبت به آمارگیری انجام شده در سال ۱۳۹۱ خورشیدی حدود ۱۴۶ هزار تن (هشت درصد) افزایش یافته است.

بر اساس نتایج آمارگیری ۱۳۹۱، در سال ۱۳۹۰ تعداد کارکنان شاغل ۵۲ هزار و ۷۰۲ نفر است که ۳۶ هزار و ۱۲۰ نفر از شاغلان را شاغلان با مزد و حقوق و ۱۶ هزار و ۵۸۲ نفر شاغلان بدون مزد و حقوق بوده اند. لازم به ذکر است، ظرفیت سالن های پرورش مرغ گوشتی فعال در سال ۱۳۹۴، ۲۷۴ میلیون قطعه بوده است که در مقایسه با نتایج حاصل از اجرای آمارگیری در سال ۱۳۹۱ سه درصد افزایش داشته است.

صادرات محصولات بخش کشاورزی به ارزش ۸۰۲

میلیون دلاری طی دو ماهه نخست سال

۹۵۵ هزار تن محصولات بخش کشاورزی به ارزش ۸۰۲ میلیون دلاری طی دو ماهه نخست سال جاری صادر شده است که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۲۲,۵ درصد و از نظر ارزش ۴,۵۹ درصد افزایش نشان می دهد. سال گذشته ۷۸۰ هزار تن محصولات بخش کشاورزی به ارزش ۷۶۷ میلیون دلار صادر شده بود. بر اساس این گزارش، سهم صادرات محصولات کشاورزی طی این دو ماه، معادل سهم ۶,۲ درصد از کل وزن و ۱۳,۹۱ درصد از کل ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی می باشد.

در این مدت، بیشترین میزان صادرات بخش کشاورزی از نظر ارزشی مربوط به بخش باغبانی با سهم ۴۳,۱۳ درصد، دام و طیور با سهم ۲۶,۵ درصد و زراعی با سهم ۲۵,۶۹ درصد بوده است. بیشترین میزان صادرات

موسسه رازی، واکنش‌های جدید نیوکاسل را تولید و به بازار عرضه کرد

حمید کهرام اظهار داشت: بخش عمده‌ای از بازار واکنش‌های طیور کشور در اختیار واکنش‌های وارداتی است اما در دو سال گذشته با متمرکز شدن بر وضعیت بازار این واکنش‌ها تلاش کردیم تولیدات داخلی نسبت به گذشته، سهم بیشتری از بازار را به خود اختصاص دهد.

کهرام یادآور شد: فروش این واکنش‌ها در سال ۹۳ و ۹۴ به ترتیب ۳۰ و ۴۰ درصد در مقایسه با سال پیش از آن افزایش داشته است.

رئیس موسسه رازی گفت: واکنش‌های روغنی حدود ۵۵ تا ۶۰ درصد فروش واکنش‌های طیور موسسه را در برمی‌گیرد که به طور عمده در شعبه مرند این موسسه تولید می‌شود. وی افزود: فروش واکنش‌های روغنی طیور در سال ۹۴ در مقایسه با سال ۹۳ حدود ۴۵ درصد رشد داشت. رئیس موسسه رازی گفت:

ارتقای واکنش روغنی دو گانه از نیم سی سی به دو دهم سی سی، تولید واکنش مهم گام‌برو و تولید و عرضه واکنش‌های جدید نیوکاسل کلون و نیوکاسل مقاوم به گرما نمونه‌هایی از تلاش این موسسه برای تولید واکنش‌های طیور مورد نیاز کشور، تحقق اقتصاد مقاومتی و کاهش وابستگی به واکنش‌های وارداتی است.

باغات زیتون شناسنامه دار می‌شوند

غلامرضا تقوی مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان تهران اظهار داشت: با توجه به اینکه توسعه باغات زیتون در سال‌های گذشته بدون مطالعه صورت گرفته

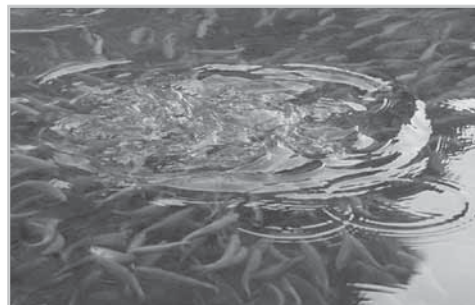
تن و میزان مورد نیاز برای واردات حدود یک میلیون تن در سال است.

آغاز اجرای فاز اول طرح کلان پژوهشی مدیریت ذخایر ژنتیکی آبزیان کشور

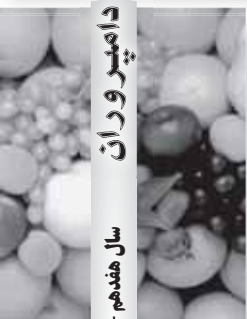
بنابر گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، این طرح کلان، بخشی از طرح کلان ملی ذخایر ژنتیکی گیاهی، دام و آبزیان کشور از مصوبات شورای عالی تحقیقات و فناوری است که اجرای آن به موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور واگذار شده است.

این طرح در قالب ۷ پروژه ملی تحقیقاتی زیر در سطح کشور با همکاری اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی مرتبط اجرا خواهد شد.

- تهیه بانک اطلاعاتی کامل از گونه‌های جانوری آبزیان
- ارزیابی و اولویت‌بندی ذخایر ژنتیکی آبزیان کشور از جنبه‌های حفاظت و بهره‌برداری
- احصای بانک ژنی آبزیان موجود در کشور و بررسی وضعیت ساختاری، پرسنلی، امکانات و تجهیزات آن‌ها
- شناسایی و آمایش اکوسیستم‌های آبی، زیستگاه‌ها و مراکز ذخایر ژنتیکی آبزیان کشور و طبقه‌بندی استاندارد آن‌ها
- مطالعه چگونگی و ایجاد پایگاه داده‌ها و اطلاعات مرتبط با ذخایر ژنتیکی آبزیان کشور
- شناسایی تنوع، پراکنش و آمایش گونه‌های بوم‌زاد و غیر بوم‌زاد ذخایر ژنتیکی
- بانک اطلاعات جامع گونه‌های گیاهان آبی کشور

است که سال گذشته ۷۰ هزار تن گوشت مرغ صادر شده که می‌توان با سرمایه‌گذاری‌های جانبی خطوط تکمیلی در جنب کشتارگاه‌ها راه‌اندازی کنیم.

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه ظرفیت‌های ایجاد شده در بخش طیور و دام در کشور بسیار گسترده است، افزود: استعدادهای خوبی در حوزه کشاورزی کشور داریم که باید این فرصت‌ها را به ثروت تبدیل کنیم.

وی به مبحث پرورش آبزیان اشاره کرد و یادآور شد: پرورش آبزیان در قفس که از سال‌ها پیش آغاز شده است در دولت کنونی، در مسیر خوبی قرار گرفته است. کما اینکه پروژه‌ای با هدف‌گذاری تولید ۲۰۰ هزار تن محصولات آبی در کشور تعریف شده است که در سال جاری شیلاتی ۶۰ هزار تن تولید شده است.

همزمان با ساماندهی در تولید، توزیع آفت‌کش‌ها و

تقویت مبارزه بیولوژیک با آفات ضروری است

محمود حجتی تصریح کرد: همزمان با ساماندهی و نظام‌کردن تولید، تامین، توزیع و مصرف کود و آفت‌کش‌ها، تقویت مبارزه بیولوژیک با آفات ضروری است. وی افزود: سموم قدیمی و کم‌اثر باید از چرخه مصرف حذف و آفت‌کش‌های جدید و سازگار با محیط زیست جایگزین آنها شود.

وزیر جهاد کشاورزی تاکید کرد: باید از تولید و توزیع کود و سم بدون گواهی ثبت و خارج از نظامات وزارت جهاد کشاورزی جلوگیری و با متخلفان برخورد قانونی و جدی شود.

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی، مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و رئیس سازمان حفظ نباتات کشور گزارشی از اجرای

از این رو به دنبال شناسایی باغات هستتیم تا درصد کنسروی و روغنی آن را مشخص کنیم.

وی گفت: با اجرایی شدن این طرح شناسایی ارقام زیتون به روش علمی انجام خواهد شد و حال پیشنهاد داده ایم که با شناسایی باغات زیتون این ارقام به وسیله پیوند به سمت ارقام تجاری برویم.

تقوی ادامه داد: با فراهم شدن اعتبارات حدود ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون تومانی این طرح در سال جاری به عنوان نخستین استان اجرا خواهد شد. مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان تهران بیان کرد: شناسایی ارقام مناسب زیتون و توسعه باغات روغنی به جای کنسروی از مهم‌ترین رویکردهای این طرح در سال اقتصاد مقاومتی است.

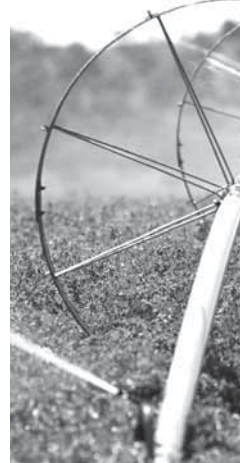
ظرفیت تولید گوشت مرغ به بیش از دو میلیون تن

رسید

حسن رکنی عنوان کرد: عدد ۸۲ میلیارد تراز منفی به مثبت پنج میلیارد رسیده است که امسال حتی با توجه به شرایط خوبی که داشته‌ایم بی‌نیازی به واردات گندم را تجربه خواهیم کرد.

این مسئول اضافه کرد: در بخش دام و طیور نیز بخش عمده‌ای از محصولات صادر می‌شود و در بخش گوشت مرغ نیز ظرفیت تولید به بیش از دو میلیون تن رسیده

و در صورت نبود آلودگی و کامل بودن مدارک گواهی بهداشت گیاهی، محصولات کشاورزی وارد و یا ترانزیت می‌شوند.

به گفته وی محصولاتی که آلوده و یا به لحاظ اسناد بهداشت گیاهی دارای نقص باشند در درجه نخست، مرجوع می‌شوند و اگر وارد کننده نتواند محموله را مرجوع کند، امحا صورت می‌گیرد.

مدیر کل دفتر قرنطینه گیاهی سازمان حفظ نباتات کشور، تعداد آفات قرنطینه داخلی را ۲۲ مورد عنوان و تصریح کرد: مادر حال حاضر برای قرنطینه داخلی فقط دستور جلوگیری از گسترش بیماری و آفات را می‌دهیم و از سال ۸۱ که اعتبارات هزینه قرنطینه ای استانی شده، هیچ اعتباری هزینه ای برای مبارزه با آفات به ما اختصاص نیافته است.

آهنگران افزود: اعتبارات هزینه ای به استناداری‌ها پرداخت می‌شود و آنها تصمیم می‌گیرند این اعتبارات چگونه و کجا مصرف شود.

اختصاص ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات برای واحدهای صنعتی نیمه تعطیل

محسن جلال پور، رئیس اتاق ایران و کرمان در حاشیه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی گفت: طی نشست‌هایی در نهاد ریاست جمهوری با وزرا و کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی، در پایان اختصاص ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات برای واحدهای صنعتی نیمه تعطیل در نظر گرفته شد.

وی خاطر نشان کرد: همچنین اعطای تسهیلات توسط صندوق توسعه ملی به میزان سه هزار، دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان و یک میلیارد دلار برای بخش‌های صنعت، کشاورزی و تولید مصوب شده که راهکار

برنامه‌های دستگاه در راستای ساماندهی و نظام‌مند کردن تولید، تامین، توزیع و مصرف کود و آفت کش‌ها ارائه کردند.

شناسایی ۲۷۳ آفت قرنطینه خارجی و ۲۲ آفت قرنطینه داخلی

مدیر کل دفتر قرنطینه گیاهی سازمان حفظ نباتات کشور گفت: نزدیک به ۷۰ مرکز قرنطینه ای گیاهی در داخل گمرکات کشور مستقر هستند و بر واردات، صادرات و ترانزیت محصولات کشاورزی نظارت می‌کنند. اکبر آهنگران در مورد محصولات کشاورزی وارداتی نیز اظهار داشت: پس از نظارت و اعمال

ضوابط قرنطینه ای محصولات کشاورزی وارداتی از مبادی رسمی کشور در سال گذشته، ۱۲۲۰ تن از این محصولات به علت آلودگی و یا ناقص بودن مدارک بهداشت گیاهی امحا یا مرجوع شد.

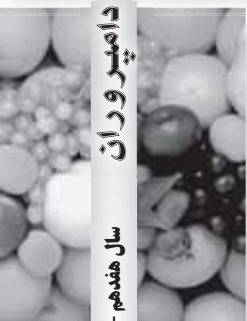
وی میزان امحای محصولات وارداتی را ۶۵۰ تن و محصولات مرجوعی را ۵۷۰ تن عنوان کرد.

مدیر کل دفتر قرنطینه ای گیاهی سازمان حفظ نباتات کشور ادامه داد: اکثر محصولات مرجوعی و یا امحا شده شامل میوه و همچنین گیاهان زینتی آسیایی جنوب شرقی بود.

وی با بیان این که هر محصول کشاورزی وارداتی، ظرفیت انتقال آفات و بیماری‌ها را دارد، خاطر نشان کرد: تاکنون ۲۷۳ آفت قرنطینه خارجی شناسایی شده که ظرفیت ورود و استقرار در ایران را دارند و می‌توانند خسارت زای باشند.

آهنگران ادامه داد: اعمال ضوابط قرنطینه گیاهی در ایستگاه‌های قرنطینه ای در سراسر کشور انجام می‌گیرد

با اختصاص ۲۰۰۰ میلیارد ریال تسهیلات برای خرید توافقی محصولات کشاورزی موافقت شد

بر این اساس بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مبلغ دو هزار میلیارد ریال تسهیلات از طریق بانک عامل برای خرید تضمینی و توافقی محصولات کشاورزی در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران قرار دهد.

دولت همچنین نسبت به اصلاح آیین نامه ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی اقدام کرد. اصلاح این آیین نامه با هدف تسریع در فرایند بررسی رسیدگی به گزارش‌های ارزیابی زیست محیطی طرح‌ها و در عین حال تقویت ضمانت اجرایی مفاد آیین نامه فوق الذکر با هدف کاهش میزان تخریب محیط زیست و اثرات سوء ناشی از آن انجام گرفت.

لغو مجوزهای غیر ضروری واردات نهال و اندام‌های تکثیری

لغو مجوزهای غیر ضروری واردات نهال شامل ارقام و پایه‌های تجاری و همچنین اندام‌های تکثیری با هدف تسهیل در تجارت و کسب و کار فعالان بخش کشاورزی و در راستای قانون اصلاح مواد (۱)، (۶) و (۷) سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی انجام شده است. علی‌اکبر مهر فرد اعلام کرد: که واردات انواع نهال (ارقام و پایه‌های تجاری) با رعایت ضوابط فنی و شرایط قرنطینه‌ای اعلام شده توسط سازمان حفظ نباتات و همچنین مطابق با فهرست ارقام ثبت شده از سوی موسسه تحقیقات ثبت گواه بذر و نهال مجاز می‌باشد. وی می‌افزاید: با توجه به نیاز کشور برای استفاده از ارقام جدید، ثبت سفارش ارقام جدید منوط به هماهنگی

پرداخت این تسهیلات در حال تدوین است. جلال پور، کاهش تقاضا را از مشکلات اصلی در مسیر تولید دانست و ادامه داد: همه مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی بحث کمبود نقدینگی نیست، بلکه این واحدها مشکلات دیگری نیز دارند که باید حل شوند و در این باره مجموعه کشور به دنبال حل مسائل اقتصادی است.

دانه روغنی کلزا با قیمت مصوب هر کیلو گرم ۲۵۳۰ ریال از کشاورزان خریداری می‌شود

علی قنبری گفت: خرید تضمینی دانه‌های روغنی کلزاکه از فروردین شروع شده تا ۲۲ خرداد ماه سال جاری به ۳۷ هزار و ۶۷۹ تن کلزا رسیده است.

وی با اشاره به اینکه دانه‌ی روغنی کلزا در ۳۰ استان کشور تولید و خریداری می‌شود، تشریح کرد: امسال دانه روغنی کلزا با قیمت مصوب هر کیلو گرم ۲۵۳۰ ریال در مراکز خرید این شرکت از کشاورزان تحویل و خریداری می‌شود.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه امسال برای نخستین بار شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران متولی خرید تضمینی کلزاشده، اظهار کرد: بیشترین خرید کلزادر حال حاضر مربوط به استان‌های خوزستان، گلستان و مازندران است که رتبه اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

قنبری میزان خرید تضمینی کلزادر استان‌های خوزستان و گلستان را به ترتیب ۱۲ و ۱۳ هزار تن اعلام و تصریح کرد که کل مطالبات کلزای خریداری شده، همزمان با خرید به کشاورزان پرداخت می‌شود.

منابع زنده آبی، تولید و حفاظت از ذخایر ماهیان منحصربه‌فرد به‌ویژه ذخایر ارزشمند ماهیان خاویاری ارائه شود.

بر اساس ارائه گزارش‌های وضعیت فعلی ذخایر منابع زنده آبی در نتیجه تحقیقات دریایی؛ سهمیه‌های صید منابع زنده آبی دریای خزر برای سال ۲۰۱۶ و پیش‌نویس قواعد مراحل مندرج در زیر بند سه ماده ۱۰ موافقت‌نامه حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر، تهیه و تصویب می‌شود.

کمیسیون مزبور پس از فروپاشی شوروی سابق تشکیل شده و جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۱ به عضویت آن درآمده است.

سطح اجرای سیستم‌های آبیاری تحت فشار در دو ماهه نخست امسال ۵۱۰۴ هکتار عنوان شد

طرح سیستم آبیاری تحت فشار در سال گذشته در ۹۱ هزار و ۸۰۷ هکتار اراضی کشاورزی به اجرا درآمد. شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی از ابتدای طرح تا اردیبهشت ماه امسال در ۸۲۶ هزار و ۴۳۲ هکتار اراضی احداث شده و از این سطح ۱۱ هزار و ۵۲۴ هکتار مربوط به دو ماهه نخست امسال است.

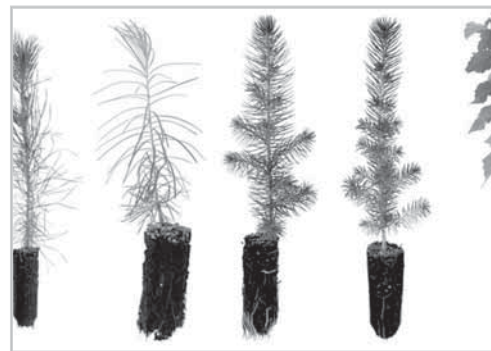
سطح عملیات تجهیز، تسطیح و یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی نیز از آغاز اجرای این طرح تا اردیبهشت ماه سال جاری به بیش از دو میلیون و ۶۲۳ هزار هکتار رسیده که از این سطح، بیش از ۵ هزار هکتار در دو ماهه نخست سال ۹۵ اجرا شده است. کل سطح عملیات تجهیز و نوسازی اراضی شالیزاری و سنتی ۷۵۴ هزار و ۹۲۷ هکتار می‌باشد که بیشترین سطح عملیات در اراضی سنتی به میزان ۳۳۶ هزار و ۵۶۵ هکتار

با موسسه ثبت گواهی و بذر و نهال و ثبت ارقام جدید در موسسه مذکور است و فهرست ارقام ثبت شده انواع نهال شامل ارقام و پایه‌های تجاری در دوره‌های سه ماهه توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال به روزرسانی می‌شود و تغییرات از طرف این حوزه به سازمان توسعه تجارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام می‌شود.

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی تاکید می‌کند که انواع اندام‌های تکثیری شامل نشا، پیاز گل، غده، کوروم و ریزوم فقط با رعایت ضوابط فنی و شرایط قرنطینه‌ای اعلام شده از سوی سازمان حفظ نباتات و همچنین کنترل و تطبیق آن به لحاظ شکلی توسط موسسه تحقیقات ثبت گواهی بذر و نهال مجاز است و ثبت سفارش این کالاها نیاز به اخذ مجوز از این حوزه ندارد.

وزارت جهاد کشاورزی از سال ۹۳ در راستای

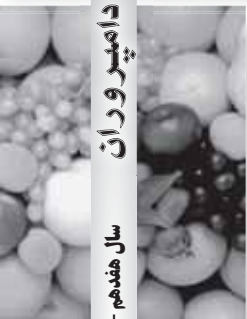

سیاست‌های رفع موانع تولید و بهبود فضای کسب و کار دولت و زدودن مقررات دست و پاگیر، سهولت و روان‌سازی در کسب و کار بخش خصوصی به عنوان دستگاه پیشرو که حاصل آن کاهش مجوزهای کسب و کار در زیربخش‌های کشاورزی از ۴۴۴ مورد به ۹۶ مورد بوده است.

سهمیه‌های صید منابع زنده آبی دریای خزر برای سال ۲۰۱۶ تهیه و تصویب می‌شود

به گزارش سازمان شیلات ایران قرار است در اجلاس کمیسیون منابع زنده دریای خزر اطلاعات پنج کشور درباره فعالیت آنها در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ میلادی در عرصه دریای خزر، بهره‌برداری، میزان صید

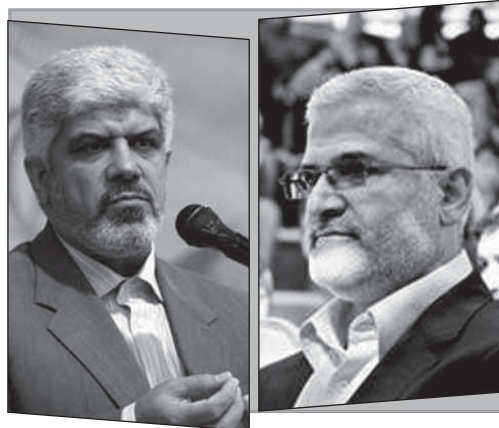

کاهش آلاینده‌های غذا در فرآیند تولید تا مصرف غذا در ایران و کشورهای منطقه اعلام کرد.

مدیرعامل و رئیس هیات مدیره جدید شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی

در احکام جداگانه از سوی وزیر جهاد کشاورزی، مدیرعامل و اعضای جدید هیات مدیره شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی منصوب شدند.

محمود حاجتی طی حکمی عباس رجایی را به عنوان مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی منصوب کرد. در بخشی از این حکم آمده است، به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده مورخ ۵ تیرماه ۱۳۹۵ شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی و به موجب این حکم به عنوان عضو موظف هیات مدیره و مدیرعامل شرکت مذکور به مدت دو سال منصوب می‌شوید. همچنین به استناد صورتجلسه یاد شده، وزیر جهاد کشاورزی در احکامی جداگانه، علی اصغر منصور خاکی را به عنوان عضو موظف و رئیس هیات مدیره شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی به مدت دو سال و نیز حسین شاهنوازی، حاصل داسه و جلیل راضی را به عنوان عضو موظف هیات مدیره شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی به مدت دو سال منصوب کرد. گفتنی است مهندس عباس رجایی پیش از این رئیس کمیسیون کشاورزی منابع طبیعی و آب مجلس شورای اسلامی بود؛ مهندس علی اصغر منصور خاکی نیز ریاست سازمان جهاد کشاورزی استان البرز در دولت دهم را بر عهده داشت که در این استان منشاء خدمات بسیاری در عرصه فعالیت‌های تولیدی و از مقبولیت عمومی خوبی برخوردار بود.

اجرا شده است. از دیگر اقدام‌های معاونت آب و خاک، احداث و بهسازی کانال‌های آبیاری عمومی در اراضی کشاورزی است و طبق گزارش‌ها از آغاز اجرای طرح تا اردیبهشت ماه سال جاری این کانال‌های آبیاری در ۱۰۳ هزار و ۸۸۴ هکتار اراضی، احداث و بهسازی شده‌اند که ۱۰۲۰ هکتار آن به دو ماهه نخست امسال اختصاص داد.

ایمنی و سلامت محصولات کشاورزی در ایران در

بالاترین سطح دولت هدایت می‌شود

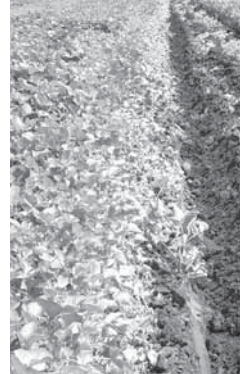
با حضور نمایندگان ایران در اجلاس جهانی کدکس مواد غذایی در مقر اصلی سازمان خوار و بار ملل متحد در رم ایتالیا، تقویت همکاری‌های فنی سازمان خوار و بار جهانی با ایران برای ارتقای ایمنی و سلامت محصولات کشاورزی در نشست مشترک مجید دهقان شعار سفیر ایران در فائو، شجاع الدینی، مدیرکل دفتر محیط زیست و سلامت غذای وزارت جهاد کشاورزی و نیره پیروز بخت رئیس سازمان ملی استاندارد ایران با خانم سمدو، معاون دبیر کل فائو مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

مجید دهقان شعار تاریخچه‌ای از روند تشکیل کمیسیون ملی کدکس ایران و کمیته‌های فنی گروه‌های مختلف محصولات غذایی را بیان و آمادگی ایران را به عنوان هماهنگ کننده کدکس در منطقه خاور نزدیک و همچنین در بین کشورهای عضو اکو اعلام کرد.

شجاع الدینی در ادامه ابتکار وزارت جهاد کشاورزی در ایجاد دفتر محیط زیست و سلامت غذا به عنوان نهاد هماهنگ کننده زیربخش‌های تولیدی و خدماتی بخش کشاورزی را حائز اهمیت عنوان کرد.

خانم سمدو معاون دبیر کل سازمان خوار و بار جهانی ضمن استقبال از پیشنهاد ایران، آمادگی این سازمان را برای تقویت همکاری‌های فنی مرتبط با

9 th IRAN AGRIATI will be hold in 18 – 21 Oct 2016

This Grand exhibition will be hold in Alborz province ; aiming on development of cooperations and more relationship with innovative irrigating systems, green housing , fertilizers ,seeds , agricultural machinery in all aspect of rural cooperative associations ,cultivating sharing companies , wheat union , state sectors , gardening – cultivating deputy , central branch of cooperative unions.

This grand event has successfully transited several years challenges, and now is known as well as – known and profitable exhibition for producers; all of exhibitors know its aspects well, and they aware of its purpose: “promotional culture of water consumption –increasing profitability”

This grand event will be hold in Golestan –e – Golshahr of Alborz province in 18-21 act 2016.

Iran – France gathering on aquaculture Day

Iran Aqua culture organization, arranged a mutual Meeting attending by, Iran and France Aquaculture Companies, and specially with Francois Cinemo, France ambassador in Iran; Dr. Hassan salehi, deputy of Iran’s aquacultures ministry organization; the head manager of aqua-research and sciences society; the head manager of International cooperation of jihad- e- agriculture; other managers of Iran’s aquaculture organization , Iran’s provinces managers in this field , some managers of commerce , industry and mine . In this grand meeting, in 9 July 2016, 16 French companies, and 200 Iranian investors have been participated.

802 million dollars agricultural export during 2 first months of this year

955,000 tones agricultural products, valued about 802, million dollars have been exported. Comparing with same case in past year has increased about 4\5 percentage.

780,000 tones agricultural products, with value of 767 million dollars have been exported. Due to this report, the volume of agricultural products export is 13/91 percent of total non-petroleum exports.

The most agricultural export belongs to gardening poultry, cultivating shares during this period. The foreign trading balance of agricultural market had a negative rate of (479,310,000 dollars), which has been increased of 40,360,000 dollars in comparing of last year figures.

State Payment for 10 Million Tones wheat to national farmers

In these volumes of “Damparvaran“, Main Article is specified to state buying wheat from farmers. Mr. Mansoor Ansari, Editorial in chief of this professional magazine evaluated that the state has bought near two million tons wheat from farmers. He evaluates: “Considering good raining, state supports for seed – reformation process, adoration irrigating system, it was estimated more production volume. But the state will buy only 10 million tones , it will be paid 1240 tom mans per kilo wheat , and total expenses for storage , transport and extra fees will be reached to 13/000 milliard tom mans . Of course this will be paid during some month later.

So, Editorial in chief estimates because of states economic difficulties, its logic that this payment will be fulfilled up to 6 month.

Mr. Mansoor Ansari analyzes that this delay payment will causes some good reasons for the state oppositions unions, they will stimulate farmers easily, Here Editor suggests that It should be clarified to farmers , and not allow to be abused by opposition of state , they should not be allowed to convert this productive subject to a political one .

The Editor suggests that importing this huge volume of cash about 3/2 billion Dollars , will cause a grand inflation in society , so its recommended gradually pouring to farmers is a safe solution and in this case farmers will deliver their products with more confident.

Level of pressured Irrigating systems is about 5104 ha farmlands in first months of year

This level in past year was about 91.807 ha farmlands.

Drainage and network reticulation irrigating has been planted in 827,432 ha lands in two first month of this year. All of initial infrastructure of lands have been operated on 5000 ha lands in 2 first months of year, and the most level of activities have been operated on traditional lands about 336,565 ha farmlands.

The deputy of soil-water in Agricultural ministry has planted and reformed the irrigating channels, too. While this figure reaches to 103,884 ha farm lands and 1020 ha farm lands operations is well done in 2 first months of this year as well.

In the name of GOD

Damparvaran

The Iranian Economic Agricultural
Animal Husbandry & Poultry Magazine

Vol. 17   No.174   84 pp.
Jul 2016

ISSN 1680-1350

Founder and responsible executive:
M. Bijanpour - mnbijanpoor@yahoo.com

Under the auspices of:
Editorial council

Manager and Editor in chief:
M. Ansari
ansari@damparvaran.com

Reports Liabe & proof: Faranak Masoudi

International Editor and Overseas Adver-
tisement Executive
M. Ansari

Reporter :
Siavash Ansari

Printing: Miran Print

**Address: no.37, Nader St.Tohid Ave.
tehran, Iran - Postal code:
1457884871**

www.damparvaran.com

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: +98 21 66913162

+98 21 66946250/52

damparvaran@damparvaran.com

1) State Payment for 10 Million Tones
wheat to national farmers

2) Level of pressured Irrigating
systems is about 5104 ha farmlands in
first months of year

3) 9 th IRANAGRIATI will be hold in
18 - 21 Oct 2016

4) Iran - France gathering on
aquaculture Day

5) 802 million dollars agricultural
export during 2 first months of this year

د امپرووران

سال مقدمه - شماره ۱۷۴ - تیر ۱۳۹۵